

PC
8870

PÉCSI FEJEK

SZERKESZTIK:

ZSADÁNYI OSZKÁR ÉS KLAMÁR GYULA

ELŐSZAVÁT IRTA:

DR. FALUHELYI FERENC
EGYETEMI NYILV. R. TANÁR

ILLUSZTRÁLTÁK:

GÁBOR JENŐ ÉS TÓTH SÁNDOR

Pécs, 1928

Nyomatott a Pécsi Irodalmi és Könyvnyomdai R. T.-nál.

PÉCSI FEJEK

NYELVTAN

TSAGANNI OSSKAR ES KLANIS CHIA

ELTAVATÁS

DR. TALLHÉLYI FERENC

ELTAVATÁS

OSKAR ES TALLHÉLYI FERENC

1923

TSAGANNI OSSKAR ES KLANIS CHIA

*Ezen könyvet, amelyből 250 számozott amateur-
példány készült a rendes példányokon kívül, a szerzők*

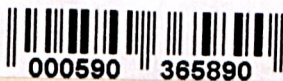
Nendtvich Andor dr.

kir. tanácsos, polgármester

Őméltóságának és Pécs város közönségének ajánlják.

36589

Csak helyben
használatra

3 000590 365890

Előszó

Az emberi alkotások igazi becsét mindig a jövő mutatja meg. Aki valódi értékeket termel, az mindig a jövőnek alkot.

Ha ez a gyűjtemény, amelyet szerzőinek idealizmusa és a város iránti lelkesedése hozott a világra áldozatot nem kimélő fáradtsággal, ha ez a gyűjtemény szintén igazi érték, úgy ezt is csak a jövő fogja megmutatni. Ez is csak a jövőben fog megérni.

Pedig én hiszem, hogy ez a munka maradandó érték ennek a városnak az életében, e város életének a történetében.

Olyan ma ez a Pécs, mint a hamvaiból új életre kelő fénymadár.

A világháborút követő balkáni lidércnyomás után új levegő árad szét a régi város fakó falai között. Lázasan folyik a munka az új, meleg otthonra talált pozsonyi egyetem műhelyeiben és e munka nyomán új élet indul és egy új magyar jövő felé bizakodó léptekkel haladó ifju nemzedéknek frissen pezsgő élettereje járja át és át az öreg testnek tagjait.

Az újjáéledés, a felzárkózás, a megerősödés napjait éli most ennek a városnak a polgársága, amely a maga megijjult tettejével és lángoló magyar lelkesedésével meg fogja vetni a NAGY-PÉCS-nek, Nagy Lajos Pécs. méltó utódjának az alapjait.

S ha majd valamikor testet ölt ennek a lelkes pécsi generációnak az álma, akkor érték, nagy érték lesz egy csokorba gyűjtve látni mindazoknak az áldozatos lelkeknek és lelkes polgároknak a képét, akik ezért az álmért szilárd hittel és csodálatos szívóssággal küzdtek . . .

Pécs, 1928. február hava.

FALUHELYI FERENC.

1850

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Printed text at the bottom of the page, likely a date or page number.

GRÓF ZICHY GYULA

kalocsai érsek, v. b. t. t.

A pécsi egyházfők közül a legtöbb alkotás az ő nevéhez fűződik ezért kötelességünknek tartjuk, hogy e könyvet az ő nevével kezdjük.

VIRÁG FERENC,

pécsi püspök.

Született 1869-ben a tolnamegyei Bonyhádön. Középiskolai tanulmányait Bonyhádön és Pécsen végezte, majd Pécsen a teológiát hallgatta. 1892-ben szentelték pappá. Ettől fogva az egyházmegye területén több kápláni állást töltött be. Később Szekszárdra került mint hittanár, majd Pécsen karkáplán, 1901-ben a szeminárium spirituálisja és a tanítóképző intézet hitoktatója lett. A város hitéleti és társadalmi mozgalmáiban tevékeny részt vett. Később Paksra került plébánosnak, hol körülbelül 10 éven át működött és közben esperessé, majd pápai kamarássá nevezték ki. 1922-ben Szekszárd plébánosa lett s ezen tisztségében érte 1926 áprilisban a pápa kinevezése a baranyai egyházmegye püspöki székének betöltésére.

DR. IGAZ BÉLA,

kanonok, főrend.

Született a somogyvármegyei Lábod községben 1865-ben. Középiskolai tanulmányait Veszprémben és Budapesten végezte, majd a pécsi cisztercitáknál tett érettségét. Teológiai tanulmányait Bécsben az egyetemen 1888-ban fejezte be, ugyanazon évben szentelték pappá, majd Pincehelyre került káplánnak, később pedig a bécsi Szt. Ágostonról nevezett felső papnöveldébe került el, ott terezte meg 1891-ben a hittudori oklevelet. Ugyanez évben a mágocsi plébániára, majd 1892 elején Pécsre került káplánnak, ahol egyuttal mint városi hitoktató is működött. 1894-ben a papnevelő-intézet tanulmányi felügyelője lett és helyettes theológiai tanár, 1898-ban püspöki titkár, 1899-ben ideiglenes püspöki irodaigazgató és pápai kamarás, 1906-ban püspöki irodaigazgató és tiszteletbeli kanonok, 1912-ben székesegyházi kanonok, papnevelőintézeti rektor és egyházmegyei főtanfelügyelő, 1917-ben dorozsmai címzetes apát, 1920-ban káptalani urdalmi kormányzó, 1923-ban pápai prelátnus. Baranyavármegye közéletében tevékeny munkásságot fejtett ki, mint a törvényhatósági bizottság tagja. A felsőházba Baranya vármegye törvényhatósági bizottsága választotta meg.

P. OBERTEN ODILO,

ferencrendi házfőnök, plébános.

1892-ben született Mezöhegyesen. Középiskoláit Lippán és Gyöngyösön végezte, 1915-ben Egerben pappá szentelték, ahonnét mindjárt a pécsi rendházhoz került káplánnak, aztán gr. Zichy Gyula akkori pécsi püspök kinevezése folytán hitoktató lett. Hat évig tartó tanítás után a megszállás alatt házfőnökké és plébánossá választották. Az akkori választás érvényességének lejártá után ismét őt bizták meg a házfőnöki teendővel. A rendnek 1906. illetve 13 éves kora óta tagja.

KOMÓCSY ISTVÁN,

prépost, kanonok, főtanfelügyelő.

Született 1872-ben Székesfehérvárott. Középiskoláit Székesfehérvárott és Pécsen, a teológiát Pécsen elvégezve, 1895-ben pappá szentelték. Két évig Mozsgón, Gödrén, Dunaszekcsőn, majd a Pécsbelvárosi plébánián káplánkodott. 1897-ben Hőgyészre került gr. Apponyi Gézához nevelőnek. — 1898-ban visszatért az egyházmegye szolgálatába és Bátán plébános helyettes lett. 1899-ben Pécsre jön belvárosi káplánnak. 1900-tól 1902-ig az egyházmegyének segédtanfelügyelője és a tanítóképezde hitoktatója volt. 1901-től a kisebb szeminárium alkormányzója és az általa szervezett és Hettyey püspök alapította Pécsi Püspöki Tápintézet — mostani Emericanum — igazgatója. 1902-ben az áll. főreáliskola hittanára volt rendes tanári státusban. Ebben az évben megindítója, szervezője és elnöke a ker. szoc. mozgalomnak. 1912-ben pápai titkos udvari káplán, 1916-ban megválik a kis szeminárium kormányzásától és Zichy érsek megbízásából a pécsi Tápintézetet fejleszti, majd egyesíti a százéves Székesegyházi Árvaházzal. 1920-ban tiszteletbeli kanonok, 1924-ben székesegyházi kanonok és az egyházmegye főtanfelügyelője lesz. 1927-ben szent keresztől nevezett szent Trintiashegyi c. prépost.

A szerb megszállás alatt egyike volt azoknak, akik a legaktívabban szótték az ellenállás mozgalmát. Ebből kifolyólag nemcsak az akkori kormányhatóságokkal, Pécs és Baranya törvényhatóságainak vezetőivel volt állandó összeköttetésben, hanem részben megbizásból a szerb hatóságokkal szemben is diplomáciai uton képviselte a meg nem alkuvó Pécs-baranyai álláspontot. Szentszéki bíró, egyházmegyei cenzor, az egyházmegyei Vigilantia Bizottság tagja, a Szt. Tamás Filozófiai Társaság választott tagja, a Kath. Legényegyletek Pécsegyházmegyei elnöke, a Pécsegyházmegyei Kongregációk egyházmegyei megbizottja, a Pécsegyházmegyei Kath. Egyesületek püspöki biztosa, a fiu- és leány felsőkereskedelmi iskolák püspöki biztosa, stb. Állandó hírlapírói működése mellett tudományos értekezései, beszédei és munkái jelentek meg a szociologia és a pedagógia köréből. A ker. szoc. mozgalmaknak Pécsett a legkimagaslóbb alakja.

DR. KELEMEN ANDOR

plébános.

Született 1891-ben Zágrábban. Középiskoláit Kaposváron, teológiát Innsbruckban. 1916-ban doktorttá avatták, utána Koppánszántóra, majd Paksra került káplánnak. 1919-ben a Pécs-belvárosi plébániai hivatal adminisztrátora lett és 1921-ben plébánossá nevezték ki. 1924-ben hét hónapig Amerikában tartózkodott, 1925-ben Egyiptomot, Szentföldet utazta be. A belvárosi plébánia templomban felállítandó harangjáték ügyében tanulmányozta a németországi, hollandiai és belgiami harangjátékokat. Megjelent könyve: Tuthankamen földjén.

PERR VIKTOR

az Emericanum igazgatója.

Született 1891-ben. Középiskoláit Zentán, Szegeden, Temesvárt, a teológiát Pécsen végezte. Rajztanárai művészt, irodalomtanára írótk jósltak belőle, de a szociális kérdések iránti érdeklődése s a meggyőződés, hogy e téren mint pap tehet legtöbbet, e pályára vonzották. 1915-ben káplán, 16-ban a pécsi Emericanum prefektusa, 17-ben a munkásság életének és lelkiéletének tanulmányozása végett Budapesten napszámos, 18-tól a szerb megszállás alatti egyetlen intranzingens napilap szerkesztője, majd ennek a szerbek általi megszüntetése után egy ugyanily hetilap kiadója és szerkesztője — szintén a megszüntetésig. Közben a Julián tanonc-internátus igazgatója s a hazafias és keresztényszociális törekvések egyik mozgatója, miért is a szerbek és a Linder rezsim négyezer tartóztatják le. Különleges szolgálataiért a miniszterelnök sajátkezű levélben mond köszönetet. A megszállás után két évig ismét a pasztorációban dolgozik. 1924-ben az Emericanum igazgatója s ezt háromszorosra fejleszti, melyben körülbelül 40 árvát is elhelyez. Nevéhez, mint az alapítók egyikéhez fűződik a tanoncügyet szolgáló Julián-üzem, a pécsi munkásifju mozgalom, ennek cserkészete, zenekara, országossá lett lapja és a tanonc-internátus terve, egy nagyobb tanoncintézmény, vágya a magyar eredetű pánosrend...

BALDAUF GUSZTÁV,

evangélikus lelkész.

Született 1878-ban, Németnyáradon. Középiskoláit Pápán, a teológiát Sopronban és német egyetemeken végezte. A teológia elvégzése után Pakson káplán és Pápán Gyurácz Ferenc püspöknél 12 évig titkára volt. 1917-ben került Pécsre. Hatalmas irodalmi munkásságot fejt ki, munkatársa a pápai Hírlapnak. Megalapítója a Kristlicher Hausfreund című vallásos hazafias irányú németnyelvű heti néplapnak, melynek egyúttal szerkesztője és kiadója is. A Luther Társaságban több elbeszélése jelent meg. Tolna-, Baranya-, Somogyegyházmegye lelkészi egyesületének elnöke.

Megírta: Vigasztalások Könyvét, (Halotti predikációk) és a Pécsi Evangélikus Egyház Történetét (1926), szerkeszti az Értesítések c. evangélikus gyülekezeti lapot.

LAJOS GYULA,

énekiskolai igazgató, c. pápai káplán.

Született 1877-ben Villányban. Középiskoláit és a teológiát Pécsen, a zeneiskolát Regensburgban végezte. 1906-ban énekiskolai prefektus volt, 17-ben ugyanitt igazgató s székesegyházi karmester. Egyike volt azoknak, akik az esperantó világnyelv jelentőségét felismert.

Megalapította az esperantista tanfolyamokat s maga is több tanfolyamot vezetett. Résztvett több esperantista világkongresszuson: Genf, Bécs, Bern, s az esperantizmus tanulmányozása céljából világgörúti útján bejárta Angliát, Belgiumot, Svájcot, stb. Az énekiskolában 24 növendék tanul vezetése mellett.

ÉN.

(Önéletrajz.)

A nyáregyházi Nyáryak családjából származom. Bár Albert magyar királyig visszamenőleg tudom nyilvántartani családom minden tagját, egyetlen lelkészt sem találok abban. A Nyáryak csaknem mindannyian Pestvármegye közéletében szerepelnek. Nem indított tehát semmiféle családi hagyomány arra, hogy a papi pályára lépjek. Belső indítást követve léptem a lelkészi hivatás terére. Édesatyám dunavecsei községi jegyző volt, ki már két éves koromban meghalt. Özvegy édesanyám szülőihez, Budapestre költözött fel, itt nőtem fel azután és itt jártam végig iskoláimat: a református főgimnáziumot és a református théológiai akadémiát.

Már negyedéves koromban kihelyeztek Szalkszentmártonba segédlelkésznek. Itteni munkám egyik emléke a Petőfi emléktábla elhelyezése a községi nagyvendéglő oldalfalában. Itt lakott Petőfi „A jó öreg korcsmáros” házában az 1844—46. években.

1902 július 15-én foglaltam el a pécsi református egyházban helyetteslelkészi állásomat Petri Elek püspökhelyettes rendeletére. Már ez esztendő őszén elrendelte az egyházi felsőség az időközben anyásított pécsi egyház lelkészi állásának betöltését. Isten gondoskodott arról, hogy gyülekezetem tagjai, sőt

a város közönsége is megismerjenek időközben. Kossuth születésének százéves fordulóján, a Majláth-téren rendezett nagy ünnepélyen szavaltam egy ódát, tizenötezer ember jelenlétében. A közhangulat mellém állott és egyhangu meghívással a pécsi egyház lelkésze lettem 1903 január 6-án.

A Rákóczi-ut 8. számú házban volt az egyház nagyon szűk imaterme, mely csakhamar nem tudta befogadni az ünnepi istentiszteletek közönségét. 1907-ben már felszenteltük új templomunkat és a lelkészlakot. 1910-ben már segédlelkészi állást szerveztünk. Ezen évben alakult meg a Bethánia Egylet pécsi fiókja, melynek kezdettől fogva elnöke vagyok. Ez az egyesület nevel hivatásos munkatársakat a lelkész köré. 1912-ben egyházmegyei aljegyző lettem. 1916-ban pedig egyházmegyei tanácsbíró. 1922-ben vallástanító lelkészi állás szervezése vált szükségessé, 1923-ban vallástanítónőt állítottunk a gyülekezetbe. 1924-ben lettem a budapesti Bethánia Egylet országos elnöke és ezen egyesület képviselőjében vettem részt 1925 nyarán Hamburgban a Keresztyén Szövetségek európai konferenciáján, valamint 1926-ban ugyanezen szervezetek Londonban tartott világkonferenciáján.

Irodalmi tevékenységem főként a teológiai irodalom gyakorlati szakában folyt és folyik jelenleg is. Egyházi beszédeim 3 kötetben láttak napvilágot: Keskeny Ut, Szoros Kapu és Örökkévaló Szeretet címmel. Kiadtam egy konfirmációi kátét Református Keresztyén Hitünk címmel. Főszerkesztője vagyok a *Mustármag* című belmissziói havi folyóiratnak és felelős szerkesztője a *Pécsi Reformátusok Lapja* című egyházi ujságnak. A lelki ébredés munkálása céljából számos cikkem jelent meg a különféle egyházi folyóiratok hasábjain. Éveken át rendszeres munkatársa voltam a Pécssett megjelenő Dunántul című napilapnak, melybe vasárnaponként irtam Vasárnapi Levél címen, Dunamenti álnév alatt, társadalmi kérdésekkel foglalkozó cikkeimet.

A folyó esztendő januárjában foglaltam el az egyházmegye bizalmából a felsőbaranyai esperesi széket.

Nyáry Pál.

DR. WALLENSTEIN ZOLTÁN,
a „Pécsi Izr. Hitközség“ főrab bija.

Tanulmányait a komáromi szt. Benedek-rendi főgimnáziumban végzi, végig tiszta jeles eredménnyel. A héber studiumokba való elmélyedést ezzel párhuzamosan itt kezdi meg. Ezután belép az Országos Rabbiképző Intézetbe. Mind a héber, mind a világi tárgyakból való színjeles érettségi után beiratkozik a szeminárium felső, theologiai tanfolyamára, s ezzel párhuzamosan a Pázmány Péter tud. egyetem filozófiai szakára. Miután a theologiai alapvizsgán ismét csupa jeles bizonyítványt nyer, a következő évben egyszerre két esztendő tananyagát dolgozza föl. Az 1919—20 tanévet Berlinben tölti, ahol a „Rabbiner Seminar für das orthodox Judentum“ s a „Hochschule f. die Wissenschaft d. Judentums“ és a Friedrich-Wilhelm tud. egyetem bölcsészeti és keresztény theologiai fakultásának hallgatója. 1920 július 15-én itt is írásos dicsérettel vizsgázik. Innen hazatérve a Pázmány Péter tud. egyetemen elnyeri a filozófia doktori gradusát, röviddel rá pedig a Ferenc József Országos Rabbiképző Intézetben a rabbinikus tudományok diplomáját —

mindegyiket a legnagyobb dicsérettel. De még ezt megelőzően, berlini tanulmányai idején 22 éves korában, tudtán kívül egyhangulag papjává választja szülővárosa, Komárom, s az Országos Rabbi Egyesület elnökének, dr. Schnitzer Ármin főrabbinak székébe ülteti. A nagy megtiszteltetés elől nem térhet ki, de kéri, hogy installációjával várjanak tanulmányai befejezéséig. Napilapokat is foglalkoztató országos feltűnést keltett, amidőn Budapesten végbemenő lelkészé avatásán nemcsak a jelenleg cseh megszállás alatt levő hitközsége képviseltette magát Milch Dezső elnöklete alatt száz tagu küldöttséggel, de dr. Alapi Gyula egyházközs. vil. elnök vezetésével a r. k., Pongrácz József presbiter vezetésével az ev. ref. és az ág. h. evang. egyházak deputációja és Dr. Szijj Ferenc polgármester vezetésével a politikai város akkor még magyar vezetői is megjelentek előtte üdvözlésre az Országos Rabbi-szeminárium avató templomában. Rövid komáromi működése nemcsak felekezeti kihatású, de a keresztény lakosság előtt is felejthetetlen. Ők a gyujtószavu irredenta szónokot ünneplik benne. Ez lesz a veszte is, mert a cseh zsupán Teresienstadtba akarja internáltatni s végül is kitiltja szülővárosából. Ily körülmények között hívják Székesfehérvárra, Debrecenbe és Ujpestre. Majd elkövetkezik a Dunántul egyetemi metropolisának, Pécsnek meghívása. Alig egy esztendővel rabbivá avatása után így kerül 1923-ban országos tudós nevü és nagy elődök főrabbi székébe. Valósággal tüneményes szónoki képessége, nemcsak a zsidóság, hanem a többi felekezetek híveinek tiszteltét is megszerezte. Agilitásával és tehetségével hamarosan népszerű lett.

DR. FISCHER FERENC

Baranya- és Somogyvármegye főispánja.

Született Pécsen 1880-ban. Középiskoláit a pécsi gimnáziumban végezte. Budapesten ügyvédi vizsgát tett, később takarékpénztári ügyész lett. A háboru alatt, mint tüzérhadnagy szolgált. Utána Baranyamegye főispánja lett, 2 esztendeje pedig Somogyvármegyének is ő a főispánja.

Működése alatt széles látókörűségéről és óriási munkabírájáról tett tanuságot.

FISCHER BÉLA

Baranyavármegye alispánja.

Nagy intelligenciájú, liberális gondolkozású tisztviselő, aki egész pályája alatt a közért dolgozott. Hivatalos működésén túl a szépművészetek pártolására is talál időt.

DR. NENDTVICH ANDOR

kir. tanácsos, polgármester.

Született Pécsen 1867-ben. Középiskoláit Pécsen, jogot pedig szintén a pécsi jogakadémián hallgatott. Pályáját 1890-ben a pécsi kir. törvényszéknél, mint joggyakornok kezdte. 1891-ben a törv.-hatósághoz aljegyzőnek nevezték ki. 1893-ban I. oszt. aljegyző, 94-ben árvaszéki ülnök, 96-ban városi tanácsnok, 98-ban árvaszéki elnök és helyettes polgármester és 1905-ben Pécs szab. kir. város polgármestere. Ez állásában mind a mai napig a város érdekeit szolgálja és nála a polgármesteri cím valóban azt jelenti, hogy ő a város legelső polgára.

Érdemei elismerésül számos kitüntetést kapott és az egyetem felállítása érdekében kifejtett munkásságáért 1927 december havában az Erzsébet kir. egyetem avatta diszdoktorrá.

36589

MAKAY ISTVÁN

Pécs szab. kir. város gazdasági tanácsnoka
és polgármesterhelyettese.

Törzsökös pécsi családból Pécssett 1876. évi december hó 20-án született.

A középiskolát a pécsi ciszt. főgimnáziumban végezte. Jogi tanulmányainak befejeztével — miután előzőleg a bécsi egyetem hittudományi karán mint Pázmány-intézeti növendék 2 évfolyamot végzett — a város szolgálatába lépett.

Az 1901. évben tb. rendőrkapitánnyá nevezték ki, az 1902. évben II. aljegyzővé választották. Mint egyuttal a pécsi bejelentő hivatal első főnöke, ő végezte ennek a hivatalnak alapvető szervező munkáját. Városi szolgálatán kívül több éven át a főispáni titkári teendőkkel is meg volt bízva báró Fejérváry Imre és Erreth János főispánsága idején.

Az 1906. évben már mint tb. tanácsnok, tanácsnökká lépett elő. Ebbeli minőségében az első két évben a katonai és illetőségi ügyosztály élén állott.

Majd 18 éven át — a Linder-féle forradalmi kormányzat idejének kivételével, amely eltávolította a hivatalától — az akkor még egyesítve volt gazdasági és építési ügyosztálynak, két év óta pedig máig is a gazdasági ügyosztálynak vezetője, az 1926. év óta egyuttal polgármesterhelyettes.

Az 1917. év ősze óta a II. osztályu polgári had. érdemkereszt tulajdonosa.

DR. TICHY FERENC

jogügyi tanácsnok, árvaszéki elnök.

Középiskolai tanulmányainak befejezése után a budapesti Pázmány Péter tudományegyetem orvosi fakultására iratkozott be, de csakhamar felcserélte az orvosi pályát a jogival. Mint joghallgató hosszabb időn keresztül munkatársa volt a „Pécsi Ujság“-nak. A politikai és jogi doktorátus megszerzése után 1898. évben Pécs város szolgálatába lépett mint helyettes rendőrfogalmazó. Még ugyan ezen évben I-ső aljegyzővé választják meg, báró Fejérváry Imre főispán pedig a tiszteletbeli főjegyzői címmel tünteti ki. 1908. évben adó- és pénzügyi tanácsnökká lép elő.

A háboru alatt s a megszállás folyamán a város közéleti ügyeinek előadója.

A Linder-rezsim őt is eltávolítván a hivatalából, kereskedelmi irodát nyitott Pécsen, amelyet a város felszabadulásáig vezetett.

A szerbek kivonulása után újból elfoglalja hivatalát. 1927. évben árvaszéki elnökké választják meg, amely minőségében második helyettese a polgármesternek.

SCHUTTÁK JÓZSEF

városi tanácsnok.

Született 1880-ban Pécsen. Középiskoláit és a jogakadémiát szintén itt végezte. 1907-ben a város szolgálatába lépett, mint közigazgatási gyakoronok, majd aljegyző stb. lett. 1922 február óta gazdasági tanácsnok. A Budai Katolikus Kör elnöke és 24 egyesület tagja.

OBERHAMMER ANTAL

országgyűlési képviselő.

Született Kislippón 1871-ben. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után a pécsi jogakadémián jogot hallgatott és államtudományi vizsgát tett. 1893-ban Pécs város szolgálatába lépett. 1898-ban a város rendőrkapitánya lett. 1918-ban Pécs kormánybiztosi tisztségét töltötte be, de a megszálló szerb csapatok ez állásából elmozdították és ekkor mint a város főjegyzője és helyettes polgármestere teljesített szolgálatot. 27 év óta tagja Pécs város képviselőtestületének. A második nemzetgyűlési választások alkalmával Pécs város első kerülete mint pártonkívülit választotta meg, azonban nemsokára belépett az egységspártba és a mostani országgyűlési választások alkalmával Pécs város egységspárti lajstromán mint listavezető kapott mandátumot.

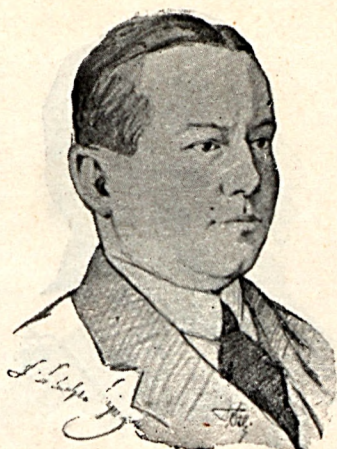

ESZTERGÁLYOS JÁNOS

országgyűlési képviselő.

Született 1873. évben Dunaföldvárott, ahol atyja asztalosmester volt. Később Budapestre került és itt végezte iskoláit. 14 éves kora elmúltával iparostanonc, majd vasesztergályos lett. Felszabadulása után hosszabb ideig külföldön tartózkodott. Hazatérve a 69-ik gy. ezrednél katonai szolgálatba lépett. Katonaságból hazatérve élete változatos volt. Volt művezető, szakszervezeti titkár, fővárosi tisztviselő, 1916-ban a Népszavához került. Ettől kezdve állandó alkalmazottja a Magyarországi Szociáldemokrata pártnak.

1922-ben Pécs város II-ik kerületének nemzetgyűlési képviselőjévé választották. 1926-ban újból megválasztották. Az új országgyűlés megalakulása alkalmával a képviselőház egyik jegyzőjének választotta meg.

DR. SEBESTYÉN LAJOS

városi tanácsnok.

Pécsett született 1890. évi augusztus hó 23-án. Középiskolai tanulmányait Pécsett a cisztercita főgimnáziumban, jogi tanulmányait pedig a volt pécsi jogakadémián végezte. A jogi és államtudományi tudori fokot az Erzsébet tudomány egyetemen szerezte meg.

1911. évben lépett Pécs város szolgálatába. 1914-ben tb. aljegyző, 1916-ban rendőrfogalmazó, 1918-ban rendőrkapitány, 1921-ben I. oszt. aljegyző, 1925-ben tb. tanácsnok, 1927-ben pedig tanácsnok lett. 1927. évi május hó 5-e óta a város adó és pénzügyi osztályának vezetője.

KAIN LAJOS

városi tanácsnok.

Született Pécsen 1878-ban. Középiskoláit a pécsi főreáliskolában és jogi tanulmányait a pécsi püspöki joglyceumban végezte.

Pécs szab. kir. város szolgálatában 1899-ben lépett és azóta fáradhatatlan szorgalmával és munkaszeretetével gyors mértékben haladt előre. Jelenleg mint tanácsnok szolgálja a város érdekeit.

KATICS ANTAL

városi főjegyző

Pécsett 1885-ben született. Középiskoláit a cisztercita gimnáziumban végezte, jogot a püspöki jogakadémián hallgatott. 1910-ben lépett a város szolgálatába, mint napidijas. 1911-ben már tb. aljegyző, majd különböző aljegyzői fokozatokon ment keresztül. A megszállás alatt Linderék eltávolították és a polgármesterrel Sásdra ment. A felszabadulás után a polgármester titkára lett, majd 1922-ben Oberhammer volt városi főjegyző helyettese lett. Ugyanezév decemberében tb. főjegyzővé nevezték ki. Azóta vezeti a hivatalt, majd 1917 május 5-én erre az állására a törvényhatósági bizottság meg is választotta. A Polgári Kaszinó fellendítésén sokat munkálkodott és fiatal korában titkára, később alelnöke és igazgatója volt.

KATONA JÁNOS

tb. műszaki főtanácsos, okl. építész m.

Született 1873-ban Szegeden. Középiskoláit Szegeden, a piarista gimnáziumban 1893-ban, a műegyetemet 1897-ik évben Budapesten végezte. 1897-től 1903-ig részint magán építési irodákban, részint a magyar államvasutak magas építési osztályában működött. Ezen utóbbi helyről került Pécsre a városhoz 1903-ban és azóta a magyar építési osztályt vezeti a városi mérnöki hivatalban.

DR. SASI NAGY IMRE

m. kir. bányahatósági főtanácsos, okl. bányamérnök,
a pécsi m. kir. bányakapitányság vezetője.

Született 1887 nov. 5-én Tállyán, Zemplén vármegyében. Középiskoláit Miskolcon és Sárospatakon végezte, ugyanott és a kolozsári egyetemen kettős jogi képesítést szerzett, míg bányamérnöki oklevelét a selmebányai bányamérnöki főiskolának elvégzése, a tatabányai, porosz, lengyel, morvaországi bányáknál végzett gyakorlatok után nyerte el.

Állami szolgálatát, mint bányaesküdt a nagybányai m. kir. bányakapitányságnál 1902-ben kezdte, honnan 1904-ben az erdélyi bányakapitánysághoz, mint bányabiztos ment át, innen 1909-ben az iglói, majd 1912-ben a miskolci bányakapitánysághoz került, mint főbányabiztos, honnan 1915 év elején a harctérre ment, mint főhadnagy, innen 1918 novemberben jutott vissza Miskolcra; 1924 óta a pécsi bányakapitányságot, mint bányahatósági főtanácsos vezeti.

A bányakapitányság hivatali hatásköre kiterjed Baranya, Tolna és Somogy vármegyék állami és magán bánya és kohóműveire, melyeknél az állami, bányászati szakközigazgatás teendőit végzi.

KALENDA LORÁNT

műszaki főtanácsos.

1892-ben Nagyváradon született és műegyetemi tanulmányainak elvégzése után a Máv. debreceni üzletvezetőségének építő osztályához került mint mérnök 1915 nov. 1-én. 1919 jan. 1-vel Debrecen város mérnöki hivatalához mint I. oszt. mérnök, majd 1923 május 1-én mint műszaki tanácsos, főnök-helyettes és 1926 január 13-tól mint Pécs város mérnöki hivatalát és üzemait vezető műszaki főtanácsos működik.

DR. KÖBERLING NÁNDOR

Pécs szab. kir. város tanácsnoka.

Pécsett született 1885-ben. Ugyanitt végezte el a gimnáziumot az 1895—1903. és a jogot az 1903—1907. években. 1908-ban a kolozsvári tud. egyetemen államtudományi doktorrá avatták.

1907-ben Pécs szab. kir. város szolgálatába lépett. 1908-ban tb. aljegyzővé nevezték ki. 1909-ben egy évi önkéntesi szolgálatot teljesített, a 69. gy. ezredben. 1911-ben fogalmazónak, 1914-ben aljegyzőnek választották meg.

1914. július 27-én az I/69. zaljjal a szerb harc-térre került, aug. 18-án Sabac alatt megsebesült. 23 hónapig, ez alatt 1916 áprilisától 1917 májusáig, egy éven át, 1916. októbertől 1918 májusáig fél-éven át egyfolytában frontszolgálatot teljesített, 1916-tól mint tart. főhdgy, századparancsnok.

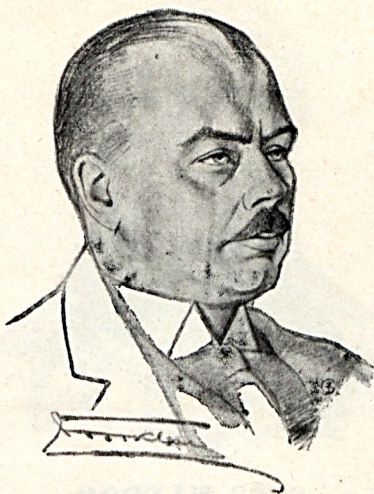
Részt vett az orosz fronton: 1914. novemberben az orosz-lengyel előnyomulásban (69. gy. e.), 1916. nyarán a lucski áttörési harcokban (68. gy. e.); az olasz fronton: 1917. febr.—május a X. isonzói (Faiti Hrb-Hermada) csatában (68. gy. e.), 1917. okt. — 1918. május hónapokban XII. isonzói csatában (Tolmein-Santa Lucia) és az ezt követő előnyomulásban a Monte Perticán vívott harcokban (69. gy. e.).

A közbeeső idő alatt, mint üdülő beteg a 69. gy. e. pótzaljánál Pilsenben, 1915. juniustól 1916. áprilisig a géppuskás pótszd., 1917. októberig a törzsszázad parancsnoka volt.

1918. júniusában felmentették a katonai szolgálat alól. 1924-ben th. tanácsnoknak nevezték ki.

DR. KÖHNIGER FERENC

Főbb munkái: 1907. évi...
1910-1911. évi...
1912-1913. évi...
1914-1915. évi...
1916-1917. évi...
1918-1919. évi...
1920-1921. évi...
1922-1923. évi...
1924-1925. évi...
1926-1927. évi...
1928-1929. évi...
1930-1931. évi...
1932-1933. évi...
1934-1935. évi...
1936-1937. évi...
1938-1939. évi...
1940-1941. évi...
1942-1943. évi...
1944-1945. évi...
1946-1947. évi...
1948-1949. évi...
1950-1951. évi...
1952-1953. évi...
1954-1955. évi...
1956-1957. évi...
1958-1959. évi...
1960-1961. évi...
1962-1963. évi...
1964-1965. évi...
1966-1967. évi...
1968-1969. évi...
1970-1971. évi...
1972-1973. évi...
1974-1975. évi...
1976-1977. évi...
1978-1979. évi...
1980-1981. évi...
1982-1983. évi...
1984-1985. évi...
1986-1987. évi...
1988-1989. évi...
1990-1991. évi...
1992-1993. évi...
1994-1995. évi...
1996-1997. évi...
1998-1999. évi...
2000-2001. évi...
2002-2003. évi...
2004-2005. évi...
2006-2007. évi...
2008-2009. évi...
2010-2011. évi...
2012-2013. évi...
2014-2015. évi...
2016-2017. évi...
2018-2019. évi...
2020-2021. évi...
2022-2023. évi...
2024-2025. évi...

ecsed DR. TÖRÖK LAJOS

rendőrfőtanácsos, a pécsi kapitányság vezetője.

Született Aradon 1880-ban. Középiskoláit Aradon elvégezve, tanulmányait a budapesti Pázmány egyetemen folytatta. 1905-ben az államvasut szolgálatába állott. Röviddel ezután — 1906-ban ügyvéd-bojtár es ugyanebben az évben az aradi rendőrség szolgálatába lépett, mint napidijas, 1909-ben fogalmazói minőségben Lugosra helyezték, ahol 1920 februárjáig maradt. Itt 1911-től 1913-ig a ker. munkásbiztosító pénztár miniszteri biztosa volt. 1920-ban Lugosról a székesfehérvári kerületi főkapitánysághoz került, ahol a vezető helyettese volt 1921-ig. 1921-ben, a felszabadulásakor Pécsre jött és az államosítástól elmaradt városi rendőrséget megszervezte, vezette és vezeti. Ittléte alatt megalapította a Pécsi Képzőművészetek Társaságát, amelynek elnöke is.

SOÓS NÁNDOR

rendőrfőtanácsos.

Született Pécsen. A középiskoláit és joglyceumot Pécsen elvégezve a város szolgálatába állott s 1906-ban a városi rendőrséghez került. Itt gyorsan emelkedett és 1918-ban a szerb megszállás alatt a rendőrség vezetője lett. Meg nem alkuvó természete miatt a szerbek veszélyesnek tartották és állandóan zaklatták. 1919-ben a megszálló csapatok parancsnoka, mint „renitens” elemet, több pécsi polgárral együtt börtönre vetette. A Pécsen és Eszéken kiállott börtönbüntetés után három hétig Vinkovcén őrizték tusként. Innen visszatérve ismét elfoglalta hivatalát, de az üldözés még mindig nem szűnt meg. Most meg az időközben feltűnt kommunisták nézték ferde szemmel, végül is ezen magukról megfélemlített emberek 1920 szeptember havában szerb karhatalommal távolították el hivatalából, hogy könnyebben garázdálkodhassanak.

Ő volt Magyarország utolsó városi rendőrfőkapitánya, mert Pécs a megszállás következtében elmaradt az államosítástól és csak két évvel később, 1921-ben szűnt meg a városi rendőrség. A felszabadulás után a Pécsre helyezett kerületi főkapitányságnál teljesített szolgálatot, ennek megszűnése óta a kapitányságon a vezető helyettese.

DR. KENNEDY GÉZA

rendőrtanácsos..

Született 1879-ben Pécsen. Középiskoláit Pécsen, a jogot a pécsi joglyceumban végezte. A jog elvégzése után a városi rendőrség szolgálatába lépett. 1921-ben az államosításkor pécsi kerületnél I. oszt. kapitány lett. 11 éve rendőri büntető bíró.

A szerb megszállás alatt fél évig tuzs volt.

Sokoldalú ember. Jogász korában két évig a régi jogászbandának, a kerületi rendőrkapitányság rendőrzenekekarának szintén két évig a primása volt. Ő tanította a legénységet a japán önvédelmi rendszerre, pécsi kerületi altiszti-iskolában pedig a vivó tanfolyamot vezette.

osdolai DR. ZSÖGÖN GÉZA
rendőrtanácsos.

Született 1885-ben Osdolán, Háromszék megyében. Középiskoláit a csiksomlyói ref. főgimnáziumban, főiskolai tanulmányait a kolozsvári Ferenc József tud. egyetemen végezte, ahol 1910-ben doktorrá avatták. Már jogászkorában rendőri napidijas, később tb. fogalmazó, kapitány lett. Mint városi kapitányt 1919-ben a románok a hűségeskü megtagadása miatt kiűldözték Kolozsvárról. 1920-ban a dombóvári államrendőrség kapitányságának vezetője 1921-ig, Pécs felszabadulásáig. Ezután a pécsi kerületi főkapitányság referense, a ker. pol. nyomozó csoport vezetője, majd a kerület megszűnése óta a detektív csoport vezetője, majd a nyomozó csoport vezetője, majd a kerület megszűnése után a detektív csoport vezetője, aztán a bünygyi osztály vezetője. Háboru alatt a kaposvári rendőrkapitányságnál teljesített szolgálatot, ugyan-csak mint a bünygyi osztály vezetője. Családja régi, székely nemesi család, melynek története benne van a „Székely nemesek történetében” (Sepsiszentgyörgy).

MAYER JÓZSEF DR.

postafőigazgató.

Nagyképzettségű, kitűnő hivatalnok, kezébe futnak össze a pécsi és baranyai postaforgalom szálai. Neki köszönhető, hogy a pécsi posta oly gyorsan kiheverte a megszállás megpróbáltatásait. Mint magánember nagy műértő és képei fejlett műízlésről tanuskodnak.

SZÉL ZSIGMOND

állomásfőnök.

Született 1875-ben Rácz-Egresen, ahol édesatyja a herceg Eszterházy kaposvári uradalmának főintézője volt. Középiskoláit Kaposváron, Csurgón a vasuti tisztk. tanfolyamot Budapesten végezte. Önkéntesi évét a 38-ik közös gyalogezredben szolgálta le, mint tart. hadnagy a cs. és kir. 68-ik gy. ezredben tett szolgálatot. Vasuti pályafutását Rumán kezdte, majd Csantavér, Moson, M.-Óvár, Bruck, Királyhida és Bánhida állomásokon nyert a különböző szolgálati ágaknál beosztást, míg 1909. évben Pécsre került, ahol 1913-ig az árupénztárakat kezelte, majd pedig az üzletvezetőség felállítása alkalmával helyettes állomásfőnökké neveztetett ki.

A háboru kitörése után elődjének megbetegedése miatt 1914 év őszén átvette az állomás vezetését, míg végleges állomásfőnöki kinevezését 1917 jan. hó 1-ével kapta meg. A háboru tartama alatt kapta meg a koronás arany érdemkeresztet és a vörös kereszt tiszti jelvényét a vitézségi érem szalagján. 1918. évben a 6-ik gy. ezred pünkösdi lázadása alatt ennek leverésében tevékeny részt vett.

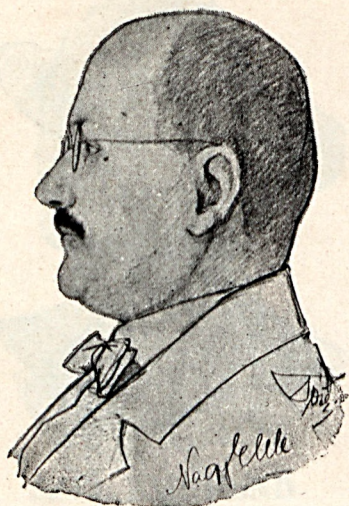
A szerb megszállás alatt a hadapródiskola kifosztása alkalmával tanusított hazafias magatartása miatt menekülni volt kénytelen és öt hónapot töltött Kaposváron, mint a pécsi katonai vonalparancsnokság polgári osztályának vezetője.

VISY LÁSZLÓ DR.

ny. főispán, ügyvéd.

Óriási szerepe van Pécs és Baranya utolsó évtizedeinek történetében. Mint főispán mindig a fejlődés hive volt. Jelenleg számos egyesület elnöke, illetve igazgatósági tagja.

NAGY ELEK

a városi villamos- és légszesztelep igazgatója.

Született Sásközön (Szatmár vm.) 1884-ben. Középiskoláit Hódmezővásárhelyen végezte, 1908-ban a budapesti műegyetemen gépészmérnöki oklevelet nyert. 1909-ben a Ganz-féle villamossági gyárhoz került mérnöki minőségben, 1912-ben az Aradhegyaljai villamos vasut főmérnöke lett. 1916-ban ugyanilyen minőségben Pozsonyba kerül a városi villamos vasúthoz, később ennek és a Pozsony országhatárszéli vasutnak igazgatójává nevezik ki. 1922-ben a csehek kiutasították, akkor Pécsre jött a városi villamostelephez és ezt igazgatja 1925-ben történt kinevezése óta.

KOSZITS ÁKOS DR.

ny. vm. tiszti főügyész, kormányfőtanácsos.

1867 jun. 19-én Mohácson született. Középiskoláit Pécsen, főiskolai tanulmányait Pécsen és Budapesten végezte, s ugyanott szerezte meg az ügyvédi oklevelet, mely után Baranyavármegye törvényhatósági szolgálatába lépett, hol mint tiszti alügyész a központi gyámpénztár részéről a községektől átvett több ezret kitevő árvatári kétes követelések rendezésével értékes teljesítményeket végzett. 1907-ben egyhangu lelkesedéssel a vármegye főügyészévé választott meg, mely állásában jogi- és közigazgatási szakvéleményeivel ő is hozzájárult Baranya közigazgatási színvonalának emeléséhez. Munkás évtizedek után 1925. évi szept. 1-én saját kérelmére nyugdíjba vonulván, ügyvédi irodát nyitott, mely alkalomból a pécsi ügyvédi kamara választmányi taggá választotta. Nyugdíjba menetelekor a Vármegyei Tisztv. Országos Egyesülete alelnökévé választotta. A Magyar Nemz. Szöv. pécsi körének ügyvezető elnöke. A világháború alatti buzgó működése elismerésül 1917-ben IV. Károly király a II. oszt. polgári hadi érdemkeresztet adományozta. A Kormányzó Ur Őfőméltósága a magyar királyi kormányfőtanácsosi címmel tüntette ki.

KOSZITS KAMILL

Baranya vármegye nyug. alispánja.

Született 1860-ban. Atyja Pécssett jeles ügyvéd-Középiskoláit és a jogot Pécssett végezte. 1883-ik évben Baranya vm. szolgálatába lépett, hol 1886-ban aljegyző, 1894-ben vármegyei főjegyző lett, majd 1901-ik évben alispánná választatott, mely minőségben 1909 végén történt nyugdíjazásáig szolgált. 1905. évben III. oszt. vaskoronarenddel lett kitüntetve, tulajdonosa egyben a német koronarend II. oszt. keresztjének és a Schaumburg-Lippe házi rendje II. oszt. keresztjének, valamint a katonai és polgár jubileumi emlékérmeknek. A háboru alatt a hadsejélyző bizottság elnöke és a katonai pártfogó iroda vezetője volt. A lakáshivatalnak a város által történt átvételétől annak fennállásáig vezető elnöke volt. A város társadalmi életében élénk részt vesz ; a tűzoltó szövetség elnöke, a Casinó alelnöke, a Muzéum egyesület ügyvezető alelnöke.

NAGY PÁL

Baranya vármegye árvaszéki elnöke.

Régi nemesi családból származik. Született 1876-ban Szentlőrincen, apja Nagy Jenő volt vármegyei t. főügyész, anyja sikabonyi Angyal Flóra. Iskoláit és a jogot Pécsen végezte. Mint joghallgató részt vett a vármegyék 1896. évi milleniumi díszfelvonulásban.

Vármegyei szolgálatát mint aljegyző kezdte 1899-ben. Hamarosan szolgabíró, majd árvaszéki ülnök lett. A szomorú emlékü szerb megszállás alatt tevékeny részt vett abban, hogy a tisztviselők az idegen hatalom alatti szolgálatot megtagadták. 1920-ban a demarkációs vonalon át Sásdra ment, s ott szervezte a vármegye meg nem szállott részén az árvaszéket, s ott működött a felszabadulásig. 1921 augusztusában Pécsen vette át az árvaszék vezetését, s azóta mint az árvaszék elnöke működik.

DR. VIDÁKOVICH LAJOS

vm. tiszti főorvos.

1874-ben született Ujmoldován, Krassószörény megyében. Középiskoláit Fehértemplomban, Temesvárott és Szegeden végezte. Az egyetemet Wienben 1899-ben végezte. A bécsi Allgemeines Krankenhaus belgyógyászati osztályán 19 hónapig volt gyakornok. 1901-től 1903-ig az Északmagyarországi egyesített kőszénbányák bányakórházát vezette, 1903-tól Bozovicson, majd Lugoson működött a román megszállásig. Innen a kalocsai kir. törvényszékhez került, mint törvényszéki orvos, 1922-óta Pécsen Baranyavármegye törvényhatóságánál mint tiszti főorvos teljesít szolgálatot. A világháborúban 1914-től a forradalom utáni időkhöz vett részt, mint a 4-ik huszárezred orvosfőnöke. 1915-től a szegedi tartalék, szükségtartalék és honvédcsapatkórházak parancsnoka volt, honnét a szegedi II-ik tartalék-kórházzal a román harctérre ment, mint annak parancsnoka.

HOFFER KÁLMÁN,

várm. főjegyző.

Született 1879. évben Kisharsány községben, ahol atyja református lelkész volt. A gimnáziumot 1889-től 1897-ig kiskunhalasi ref. főgimnáziumban, a jogi tanfolyamot a budapesti egyetemen végezte el 1897—1901-ig Ugyancsak a budapesti egyetemen államtudományi államvizsgát tett.

1901 évben Baranyavármegye szolgálatába lépett, mint közigazgatási gyakornok. 1901 év végén a vármegye árvaszékéhez, 1902. évben pedig a siklósi járás főszolgabirájához nyert beosztást. 1902. év október 1-től 1903 október 1-ig katonai szolgálatot teljesített. 1903 év végén a vármegyei központba osztották be, itt 1904 év júniusában tiszteletbeli, 1907 év júliusában pedig tényleges vármegyei aljegyzővé lett. 1917 évben tiszteletbeli főjegyzővé nevezték ki.

A világháboruban a mozgósításkor a 19. sz. tábori népfőlkelő gyalogezredhez Kaposvárra vonult be, mint népfőlkelő hadnagy, de csakhamar hivatalból felmentették.

1922. év júliusában lett vármegyei másodfőjegyző, 1924 évi április havában pedig a vármegyei közönsége a főjegyzői állásra választotta meg.

DR. KUSSINSZKY SÁNDOR,

Baranya vármegye árvaszéki ülnöke.

Született Karádon, Somogy vármegyében 1881. év július havában. Középiskoláit részben Kalocsán, részben Pécsen, a jogi tanfolyamot pedig a volt pécsi püspöki jogakadémián végezte, ugyanitt tette le előbb az államtudományi, majd a jogtudományi államvizsgálatot. Az 1904. évben lépett mint közgazgatási gyakornok Baranya vármegye szolgálatába, e minőségben félévet az alispáni, 4 évet pedig a pécsváradi főszolgabírói hivatalban töltött és pedig ezen négy évből a 2 utolsót mint tiszteletbeli szolgabíró. Az 1909. év július havában vármegyei aljegyzőnek lett megválasztva, s mint ilyen 4 éven át az árvaszékhez beosztva működött és pedig 2 éven át mint árvaszéki jegyző és 2 éven át mint árvaszéki ülnök. 1913 óta egyfolytában mostanáig mint tényleges árvaszéki ülnök működik ugyanott. Magabazárkózott, kevésbé közlékeny természetű ember, kinek egyedüli szórakozása az utazás, jogi és történelmi, de főleg a politikai tudományok tanulmányozása. E két szenvedélye készítette őt arra, hogy ugyszólván az egész Nagy-Magyarországot beutazza, továbbá, hogy az elsők között legyen, akik a Pécsre került Erzsébet-tudományegyetemen az államtudományokból doktori oklevelet nyertek.

SCHMITT GYULA

ny. ezredes, vármegyei testnevelési felügyelő.

Született 1880-ban Budapesten. Polgári és katonai iskoláit Budapesten elvégezve, a volt cs. és kir. 51. gyalogezredhez került Kolozsvárra, ahol a világháború kitöréséig teljesített szolgálatot. A világháborúban résztvett és hol az orosz, hol az olasz fronton harcolt. Kitüntetései: vaskorona III. oszt., katonai érdemkereszt, katonai bronz érdemérem a kardokkal stb. Az összeomlás után résztvett Kratochwill altábornagy vezetése alatt álló székely hadosztály harcaiban, majd 4 hónapot töltött Brassóban oláh fogságban. Innen kiszabadulva, kimenekült Erdélyből, belépett 1920-ban a nemzeti hadseregbe és itt a tolnai, később a 8. honvédgyalozredbe osztották be. 1925-ben mint ny. ezredes főtanácsnok beosztatott az Országos Testnevelési Tanács III. szakosztályába, mint vármegyei testnevelési felügyelő, Pécsre.

vitéz PALLAY REZSŐ

Baranya vármegye Vitézi Székének kapitánya.

Nagybecskerekén született 1885-ben. A gimnázium négy alsó osztályát Szolnokon, a hadapródiskolát Budapesten végezte. 1905-ben a pécsi házi-ezredhez került 52-es Frigyes bakákhoz oztották be. 1908-ban hadnagy, 1912-ben főhadnagy (Raguzában), 1915-ben százados, (Görzben), 1924-ben őrnagy lett. 1914 júliusában az 52-es gy. elkülönített zászlóaljával a montenegrói határra vonult. 32 hónapig, 1917 márciusáig frontszolgálatot teljesített, mindenkor mint szakasz és századparancsnok. — 1917-től az Isonzó Hadsereg tiszti tanfolyamán taktikát tanított egész az összeomlásig. A szerb megszállás elől Szekszárdra menekült és csak 1921-ben a fölszabadító csapatokkal jött vissza. 1921 januárjáig a pécsi katonai lakáshivatalt vezette, ettől kezdve mint székkapitány működik.

Háborus kitüntetései: III. o. vaskoronarend, kardokkal, III. o. katonai érdemkereszt, ezüst katonai érdem-érem, bronz katonai érdemérem; Károly csapatkereszt, husz éves szolgálati jelvény, 1913-as kereszt, 1908-as érdemkereszt. 1922 aug. 15-én avatták vitézzé.

HAKSCH LAJOS

anyakönyvvezető, karnagy.

Született Pécsen 1862-ik évben. Sarja a régi pécsi Haksch tanító dinasztiának, melynek gyökere az 1700-as évekbe nyulik le Pécs földjébe.

A középiskolát a pécsi főgimnáziumban végezte, a jogot is a pécsi püspöki jogakadémián hallgatta. De csakhamar bucsut mondott a jogi pályának és a hirlapírás szolgálatába szegődött már akkor is elég izmos sokoldalú tollát. A Pécs-Baranyai Hirlap, később a Pécsi Figyelő munkatársa, majd a Taizs József által alapított Pécsi Hirlapot szerkeszti önállóan. Később belső munkatársa lesz a Pécsi Ujság napilapnak, s mikor ez beolvad a Pécsi Naplóba, ott folytatja munkásságát. E közben Pécs minden társadalmi, politikai, művészeti és irodalmi mozgalmában tevékeny részt vesz. Jótékony és kulturális célokra jelentős összegeket hord össze, műkedvelői előadások, ünnepélyek stb. rendezésével. Az állami anyakönyvek életbeléptetésekor egyik anyakönyvvezetői állást vele töltik be. Azóta hátat fordított az irodalomnak, de nem a Pécsi dalárdának, melynek hogy kije volt, mutatják a címei: Arany Lírás tagja, titkára, karmestere, majd tiszteletbeli- s legutóbb disztagja az egyesületnek.

TILL JÓZSEF DR.

rendőrtanácsos.

1884-ben született Pécsen. Középiskoláit a pécsi reálban végezte, a jogot a joglyceumban hallgatta. Doktorrá 1909-ben avatták a kolozsvári egyetemen. Még ebben az évben a pécsi városi rendőrség szolgálatába lépett, először mint gyakornok Soós kapitány oldalán dolgozott. Tanácsossá 1924-ben nevezték ki.

1927 december 21-én halt meg. Mintaképe volt a kötelességtudó hivatalnoknak.

VASVÁRY FERENC

Rector Magnificus, egyetemi ny. r. tanár.

Született Pécsen 1872-ben. Jogi tanulmányai elvégzése után bírósági, majd Pécsen városi szolgálatba lépett, 1900-ban pedig a pécsi jogakadémián a római jog, 1907-ben a közigazgatási jog, statisztika és államszámvitel tanárává nevezték ki. 1905-ben a budapesti egyetemen a közigazgatási jogból magántanárrá habilitáltak, 1922-ben kinevezték ny. r. tanárrá az Erzsébet egyetem közigazgatási tanszékére. Munkái: Der ungarische Gesetzentwurf zur Bekämpfung des unlauteren Wettbewerbes (Jena 1901.), A magyar közigazgatási jog központi alapszervei; Bevezetés a magyar közigazgatási jogtudományba; A magyar közigazgatási perrendtartás vezérfonala.

HOLUB JÓZSEF

egyetemi ny. r. tanár.

Született Alsókubinban (Árva vm.) 1885-ben. Egyetemi tanulmányait Budapesten, mint a br. Eötvös kollégium tagja végezte s itt avatták bölcsészeti, majd államtudományi doktorrá. 1909—1923-ig a Magyar Nemzeti Múzeum levél- és kéziratárában szolgált. 1920-ban a Budapesti Tudományegyetem bölcsészettudományi kara a diplomatika magántanárává habilitálta. 1920-ban a Szt. István Akadémia rendes, 1923 a Magyar Tud. Akadémia II. osztályu lev. tagjául választotta, 1923 óta az Erzsébet-tudományegyetemen a magyar történelem ny. r. tanára. Különösen jogtörténeti tanulmányai értékesek, melyben a magyar alkotmány- és jogtörténet több vitás és homályos pontját tisztázta. Munkái: Istvánffy Miklós históriája hadtörténeti szempontból; A Felnai reformáció történetének vázlatja; Zala vármegye kiterjedése és határai a középkorban; A főispán és az alispán jogi viszonyának jogi természete; A magyar vármegyei representzáliás; A halálesetre szóló ajándékozások régi jogunkban; Az életkor szereplése középkori jogunkban; Le role de l'oge dans le droit hongrois du moyen age; Kutatások a párizsi levéltárakban; Végrendeleti jogunk kialakulása; A fiúsításról. Szerkesztette a Turult 1914—23-ig.

DR. GYOMLAY GYULA

egyetemi nyilv. r. tanár, prorektor.

Született Nagyváradon, 1861-ben, ahol atyja, a Székeskáptalan jószágigazgatója volt. 1883-tól 1906-ig szakvezető tanára volt a budapesti tanítóképző intézet gyakorló főgimnáziumának. 1902-től 1918-ig a br. Eötvös József-collégiumnak és a budapesti középiskolai tanárképzőnek is, 1910 óta budapesti egyetemi magántanár; a bölcsészeti kar (1918) ny. r. tanára Pozsonyban, majd Pécsen székelő Erzsébet egyetemen. 1898 óta a M. Tud. Akadémia levelezőtagja s 1907—1922 közt klasszika-filológiai bizottságának előadója.

A klasszika-filológia hazánkbeli fejlődésében annak a középső nemzedéknek egyik képviselője, mely a legelső uttörőket felváltva előkészítette a legújabb, nemzetközi értelemben tudományos irányt s mint ilyenek, munkássága részben a görög és latin-szakiskola érdekeit szolgálta.

Tudományszakát népszerűsítő célzattal írta, a görögök történetét (a Nagy Képes Világtörténet 11-ik kötete, 1899), a görög tárgyú tragédiáját (a „Világhódító”), melyet az Akadémia 1920-ban a régóta ki nem adott Teleki-díjjal, s emlékérmével jutalmazott. Az egyetemnek 1926/27-ben rektora volt.

DR. BIRKÁS GÉZA

egyetemi ny. r. tanár.

Zalavármegyében született egy ősrégi, Balatonmenti tiszta magyar faluban. A sors különös szélye, hogy belőle, a tőzsgyökeres magyar fiuból, akinek ősei évszázadokon át bortermeléssel és földműveléssel foglalkoztak s a magyar nyelven kívül más nyelvet sohasem hallottak és beszéltek, tanár ember lett és még hozzá a francia nyelv és irodalom professzora. 25 éven keresztül Budapesten tanult és tanított, anélkül azonban, hogy akklimatizálódni tudott volna. Sokat utazott és tartózkodott külföldön, különösen Francia és Olaszországban, azonban a külföldi utak nem tették kozmopolitává és nyugatrajongóvá, megmaradt dunántuli magyar embernek. Az egyetem Pécsre helyezésekor ő is Pécsre került, mint a francia nyelv és irodalom professzora.

DR. PEKÁR MIHÁLY

egy. nyilv. r. tanár, főrend.

Született 1871. augusztus 21-én, Aradon. Apja, néhai *Pekár Károly* vasuti mérnök volt, a m. kir. állami vasutak aradi üzletvezetőségének későbbi vezetője. Neje született *Horváth Anna*, *Horváth Mihály* püspöknek, a kiváló történetírónak unokahuga volt.

Összes iskoláit Aradon végezte. Aradról a budapesti egyetem orvosi fakultására került. A budapesti egyetem élettani intézetében eleinte gyakornok, majd assistens és végül adjunktus lett. Az egyetem élettani intézeténél összesen egy pár hónap híján 20 évet töltött. Közben magántanár lett a budapesti egyetemen. 1914. július 1-én *Jankovich kultuszminiszter* az egyetemi ügyosztályba rendelte be központi szolgálatra azzal a céllal, hogy a két új vidéki egyetem felállításával járó munkatöbblet lebonyolításában részt vegyen. A közbejött világháború az új egyetemek kérdését elodázta, úgy hogy egyelőre az orvos- és természettudományi ügyek referense lett. A háború alatt majdnem 2 évig 500 ágyas hadikórházat vezetett Ujpesten, amiért megkapta a *Ferenc József-rend* lovagkeresztjét. Ugyancsak a háború alatt sokat dolgozott az Országos Hadigondozó Hivatalban, különösen a tuberkulózissal és a beteg hadiárvák ügyével foglalkozott. A háború vége felé *Apponyi kultuszministersége* alatt a vidéki egyetemek ügye újra napirendre ke-

rült, Apponyi teljes erővel megindította ugy a pozsonyi, mint a debreceni egyetemek megszervezését. 1918. március 10-én megjelenik a bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi kar tanárainak kinevezése. Ezen a napon írja alá Ferenc József király Zolnay, Gyomlay, Váry, Császár, Prinz, Lukinich, Weszely és Thienemann kinevezését. Hét nappal később, március 17-én alakul meg a bölcsészeti kar, amelynek első dékánja dr. Kornis Gyula volt. Kornis Gyulának kinevezése, t. i. már 1914. augusztusában megtörtént, amikor dacára a kitört világháborúnak a jogi kart mégis megalakították. 1918. április 3-án írja alá a király Pekár, Fenyvessy, Reuter, Heim, Entz, Veres, Mansfeld és Imre orvostanároknak a kinevezését. 11 nappal később, április 14-én megalakul a pozsonyi egyetem harmadik, azaz orvosi fakultása is, amelynek első dékánja dr. Pekár Mihály volt, aki vállalkozott az egész orvosi karnak Pozsonyban való megszervezésére. Sajnos, alig hogy az orvosi kar berendezkedett és működését megkezdette, $\frac{3}{4}$ évi működése után 1919. január 1-én a csehek megszállták Pozsony városát. Az egyetemnek sok nehézség között sikerült még a cseh megszállás alatt is tovább ott működni egész 1919. szeptember 22-ig, amikor a csehek az orvostudományi kart végleg beszüntették és az orvoskar tanárainak legnagyobb részét kiutasították. A csehek az egyetemre különösen nehezteltek, azért mert a bevonulási ünnep alkalmával az egyetemi tanárok megtagadták részvételüket. Sokat kellett ezért az egyetem tanárainak a csehek részéről szenvedniök. Ő is 6 hétig volt internálva Morvaországban. Mindent, az összes felszerelést, könyvtárat stb. elvesztve nem sokkal a kommunizmus bukása után kerültek a pozsonyi orvostanárok az ő vezetésével Budapestre, ahol igen nagy nehézségek között egy évi szivós munka árán sikerült az egész egyetemet összes intézményeivel együtt átmenetileg Budapesten elhelyezni. Nagy érdeme, hogy a budapesti elhelyezkedést biztosítani tudta, mert az egyetem csak laboratóriumaiban és tanítványaiban él tovább. Már a budapesti átmeneti elhelyezkedés alkalmával felmerült az eszme, hogy a Pozsonyi egyetemet Pécsre kell helyezni. 1921. augusztus 21-én, Szent István napja után vonult be Pécsre Soós generális.

Pekár orvoskari dékán külön miniszteri megbízással már másnap Pécssett volt és azonnal megindították a tárgyalásokat a város vezetőségével az egyetem elhelyezését illetőleg. 10 napi lent-tartózkodás után az elhelyezkedésnek 3 alternatív tervét dolgozta ki és hozta Budapestre. Eleinte igen nehezen ment az egyetemnek Pécssett való megszerzése. Igen erős lendületet vett akkor, amikor Klebelsberg lett kultuszminiszter 1922. június 16-án. Egy hónappal később Klebelsberg kultuszminiszter két napot töltött Pécssett, június 18-át és 19-ét. A két napos helyszíni szemle után az egyetem elhelyezkedése tárgyában végleges döntést hozott a miniszter, úgy, hogy egy évi szakadatlan munka után már abba a helyzetbe jutnak az egyetemi épületek, hogy 1923. őszén az egész jogi és bölcsészeti kar lejöhetett Pécsre, sőt az első és második éves orvosok is. Még egy évvel később, 1924. őszén pedig a III., IV. és V. éves orvosok is Budapestről Pécsre mennek át. Pekárnak, aki 7 éven át volt a dékán, három ízben kellett az egyetem alapításával járó szervezési munkálatokat végig csinálnia. Egyszer Pozsonyban, azután átmenetileg Budapesten és végül Pécssett. Ebbeli munkásságát a tanári kar azzal honorálta, hogy Strobl Zsigmonddal bronzszobrát megcsináltatta, amelyik ideiglenesen az egyetem aulájában van elhelyezve.

DR. NAGY JÓZSEF

egy. nyilv. r. tanár.

A kies Dunántulon, Fehér megyében született 1885-ben. Már husz éves korában 1905-ben a kiskunhalasi ref. főgimnáziumban tanárkodik, s ezen a vidéki helyen is olyan elismert tudományos munkásságot tudott kifejteni, hogy a budapesti tudományegyetem magántanárává képesítette. Ezen a réven került aztán Budapestre a polgári iskolai tanárképző főiskolára, ahol a filozófia és a pedagógia katedráját töltötte be. De alig két évi működése után a pécsi egyetem filozófiai tanszékére nyert meghívást 1921-ben, s így került az egyetemmel a „Pécsi Fekék” közé. Markáns egyéniségét és energikus tetteit ott lehetett találni mindenütt, ahol a pécsi egyetem megalkotásáért kellett küzdeni. Mint az egyetem első pécsi rector magnificusa, igen fontos szerepet töltött be az itteni elhelyezkedés nagy munkájában. Azontul ő szervezte meg és rendezte be az egyetem könyvtárát, — a most folyó tanévben pedig a bölcsészettudományi kar dékáni tisztjét tölti be. Nagy József tehát, noha aránylag még fiatal ember, már elérte mindazokat az egyetemi tisztségeket, amelyekkel egy egyetem megbecsülheti a tanárait. S e sokágu tevékenység mellett irodalmi munkássága számára is jutott ideje. Hat év alatt kilenc munkája jelent meg, amelyek a magyar filozófiai irodalom legolvasottabb művei közé tartoznak.

DR. FALUHELYI FERENC

egy. nyilv. r. tanár.

Tíz éves korában már Pécsre került. Itt végezte a ciszterciák főgimnáziumában középiskolai, a püspöki jogakadémián pedig jogi tanulmányait. Jogtudori oklevelének a budapesti egyetemen történt megszerzése után bírósági szolgálatba lépett. Előbb Nagykanizsán joggyakornok, majd Győrben törvényszéki jegyző. Két és fél évi távollét után azonban 1914 novemberében már megint visszakerült Pécsre mint a jogakadémia nyilv. rendkívüli tanára. Bírósági szolgálata alatt megindult irodalmi tevékenysége alapján a pécsi püspök a magyar közjog, nemzetközi jog, jogbölcsélet és politika tanárává nevezte ki. Két évre rá megszerzi az egységes bírói és ügyvédi oklevelet, majd a budapesti egyetemen magántanári képesítést nyer a nemzetközi jogból. Közben Pécs társadalmi életében is élénk részt vesz s különösen élénk tevékenységet fejt ki a Szociális Missziótársulat és az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga pécsi szervezetének megalakításánál, a megszállás utolsó évében pedig megalakítja a jogakadémia hallgatóinak első bajtársi egyesületét, Nagy Lajos Bajtársi Egyesületet. Ugyanekkor élénk részt vesz a pozsonyi egyetem Pécsrehelyezése érdekében

megindult társadalmi mozgalmakban. 1922-ben a kormányzó a Pécsre helyezett egyetem ujonnan megszervezett nemzetközi jogi tanszékének nyilvános tanárává nevezi, majd pedig helyettes miniszteri biztosi megbízást nyer. Mint ilyen 3 éven át vezeti az egyetem építkezési adminisztrációját. — Nevezetesebb munkái: Az örök semlegesség és a világháború (1920), Magyarország közjoga (1926), Locarno és a német-orosz semlegességi szerződés (1926), Páneurópa (1928).

Szölösi, szilasi és laki PÁZMÁNY ZOLTÁN

egy. ny. r. tanár.

Jog és bölcsélet doktor, a bölcsészet római licentiátusa, Komárom vármegye tb. főjegyzője, a római arkadia tagja, a magas német lovagrend Mária-keresztese, a komáromi Jókai-Egyesület alelnöke, az Országos Magyar Esperántó Egyesület elnöke, a Magyar Külügyi társaság igazgatója stb. Polyglott ismeretekkel bíró jogi író.

Született 1869-ben, Esztergom-Szentgyörgymezőn, csallóközi generikus családból. Középkiskoláit Komáromban, Győrött, Esztergomban, a bölcséletet a római Gergely-Egyetemen, a jogot a budapesti kir. m. Pázmány-Péter tudományegyetemen végezte, ahol magántanári képesítést nyert. Több ízben tett Közép-Európa világvárosaiban (Páris, London, Zürich stb.) tanulmányutat. Olaszországban három évet, Fiumében két évet töltött. Négy évig a bíróságoknál működik, majd 1896 óta a kecskeméti ev. ref. jogakadémián, 1904 óta a pozsonyi kir. kath. akadémián, 1914 óta pedig a magy. kir. Erzsébet tudományegyetemen a római jog nyilvános rendes professzora.

Kora ifjúságától kezdve számtalan fordítása, s eredeti szépirodalmi, társadalmi és tudományos közleménye jelent meg Mac Donald, s Excelsior álnevek, részben saját neve alatt vidéki, fővárosi lapokban, a revízió szolgálatában.

Tartott több tudományos elővilágítást a kecskeméti Katona József-, a pozsonyi Toldy-körben, a komáromi Jókai-, a budapesti, s a pécsi Esperantó-Egyesületekben. Nemzetközi fontosságú hazai kérdéseket francia javaslatában szorgalmaz a Nemzetek Szövetségénél MKT útján. Ezek közül a második már a tagállamok az összes asszociációinak megküldött mérlegelés végett. A nemzetközi esperantó lapok a brazilliai Jornal is foglalkozott tevékenységével ; a mexikói kereskedelmi Kamarák évkönyve pedig Trianonra való kitérést magában foglaló spanyol beszédét, amellyel a MKT nevében üdvözölte az állami kiküldötteket szószerint közli.

Több nagyjelentőségű jogi műve jelent meg.

DR. MANSFELD GÉZA

egyetemi ny. r. tanár.

Született Budapesten 1882-ben. Középiskolai tanulmányait a budapesti ág. hitv. ev. főgymnáziumban, főiskolai tanulmányait a budapesti kir. m. Tud. Egyetemen végezte, ahol 1905-ben orvosdoktorrá avatták. Külföldi tanulmányait Wien, Berlin és London egyetemein végezte. 1910-ben a budapesti egyetem orvosi kara a „kísérleti gyógyszerhatástan” magántanárává képesítette, 1916-ban pedig az egyetemi nyilvános rk. tanári címet kapta. A világháborút mint tartalékos főorvos, majd ezredorvos szolgálta végig. 1918-ban az újonnan alapított pozsonyi Erzsébet Tudomány Egyetem orvosi karára a Gyógyszerhatástan nyilv. r. tanárává neveztetett ki. Számos tudományos könyve jelent meg.

DR. KASTNER JENŐ

egyetemi ny. rk. tanár.

Született 1892-ben Magyardiószegen (Pozsonym.) Elemi és középiskolai tanulmányait Zsolnán és Kecskeméten végezte. 1909—1913-ig az egyetem bölcsészeti fakultását Budapesten végezte mint a Bárány Eötvös József collégium tagja. 1913-ban Párizsba ment és a „Sorbonne“ hallgatója lett, egész 1914-ig. 1914-ben katonának vonult be, résztvett az egész világháboruban és 1919-ben szerelt le. 1919-ben a budapesti V. kerületi főreáliskola tanára lett egész 1924-ig, mikor is a pécsi Erzsébet tudományegyetem ny. rk. tanárává nevezték ki. 1923-tól 1924-ig a római magyar történelmi intézet helyettes igazgatója volt.

DR. WESZELY ÖDÖN

egyetemi tanár.

Született Budapesten 1867 augusztus 23-án. Tanulmányait Budapesten és Jénában végezte. 1890—1906-ban a főváros különböző középfoku iskoláiban működött, 1906—1910 ig a IV. ker. belvárosi főreáliskola igazgatója volt, 1911-ben a főváros iskoláinak szakfelügyelője és főigazgató, 1910-ben a budapesti egyetemen magántanár, 1918-ban a pozsonyi egyetemen nyilvános rendes tanár, s a pozsonyi egyetemnek Pécsre való áthelyezése óta pécsi egyetemi tanár. 1906-ban a genfi VI. nemzetközi pszichológiai kongresszuson szakosztályi elnök volt, s 1910-ben a brüsszeli „Société Belge de Pédotechnie” című tudományos társaság I. tagjává választotta, az „Internationale Vereinigung für Psychologie und Psychotechnik” pedig 1926-ban magyarországi centrumának vezetésével bizta meg. A háború alatt, mint Vörös Kereszt-Egyleti megbízott, a hadifoglyoknak könyvekkel való ellátását intézte, s megkapta a II. o. polgári hadi érdemrendet. Pécsen az egyetemen psychotechnikai laboratóriumot alapított, mely egyetlen ilyen egyetemi intézet hazánkban.

Irodalmi működését irodalomtörténeti és esz-
thetikai értekezésekkel kezdte (Kazinczy—Geszner-
fordítása, 1891.), majd a pedagógiára tért át, s szá-
mos tankönyvet írt: Módszeres Magyar Nyelvtan,
Rendszeres Magyar Nyelvtan, Stilisztika, Magyar
Nyelvi Gyakorlókönyv (a főváros tankönyv-pályá-
zatán koszoruzott pályamű), Költészettan, A ma-
gyar irodalom ismertetése, Népiskolai neveléstan,
továbbá: „*A modern pedagógia útjain*”, „*Nagy
Pedagógusok*”, „*Korszerű nevelési problémák*”, s végül
főmunkája: „*Bevezetés a neveléstudományba*”, mely-
ben egy kulturfilozófiai alapon álló pedagógiai
rendszer alapelveit fejtette ki. Összesen 18 kötet
tankönyve, 16 önálló műve, s 68 tanulmánya és
értekezése jelent meg.

A pécsi egyetem bölcsészeti karának két éven
át (1923—25) volt dékánja, jelenleg a pécsi állami
tanárképző intézet és a pécsi Országos középiskolai
tanárvizsgáló bizottság elnöke.

DR. KÉRÉSZY ZOLTÁN

egy. ny. r. tanár.

Született 1868 július hó 3-án Sárospatakon, Zemplénmegyében. Jogi tanulmányait a sárospataki jogakadémián és a budapesti tudományegyetemen végezte, s ez utóbbin 1890-ben államtudományi, 1893-ban pedig jogtudományi doktorrá avatták. 1890-től 1893-ig a m. kir. belügyminiszteriumban fogalmazógyakornok, majd segédfogalmazó volt, s egyideig Somogyvármegye főispánja mellett, mint főispáni titkár teljesített szolgálatot. 1895 szept. 1-től 1904 október hó 23-ig a debreceni ref. jogakadémián nyilván. rendes tanár volt, s 1899-ben a kolozsvári m. kir. Ferenc József tudományegyetemen a magyar alkotmány- és jogtörténetből magántanári képesítést szerzett. 1904 okt. 23-tól a kassai kiu. jogakadémián nyilvános rendes tanár, majd 1907 nov. 30-tól ezen jogakadémiának igazgatója volt. E minőségben teljesített szolgálataért legfelsőbb elismerés (Signum laudis) részesült. 1914-ben a pozsonyi m. kir. Erzsébet tudományegyetemen a magyar alkotmány és jogtörténet nyilvános rendes tanárává neveztetett ki, s e minőségben jelenleg is a Pécsen működő ugyanazon egyetemen. Ezen egyetemnek kétizben Rector Magnificusa, a jog- és államtudományi karnak háromizben dékánja volt. —

1916-ban a II. oszt. polg. hadi érdemkeresztrel lett kitüntetve. Főbb irodalmi művei: 1. A magyar országgyűlés eredete. 2. Az egyházjog tankönyve. 3. Ius exclusivae (Vétójog) a pápa-választásnál. 4. Rendi országgyűléseink tanácskozási módja. 5. A kath. autonómia közreműködése a főkegyuri jog gyakorlatában. 6. Adalékok a magyar kamarai pénzügyigazgatóság történetéhez. 7. Néhány lényegesebb reform a codex juris canonicii perjogában, 8. A politika mint művészet és mint tudomány. 9. Katholikus egyházi jog I-III. köt.

DR. KRISZTICS SÁNDOR

egy. ny. r. tanár.

Született 1890 január havában Budapesten. — Középiskolai tanulmányait a kegyesrendiek budapesti gimnáziumában, egyetemi tanulmányait a budapesti egyetem jogi karán végezte. Itt 1911-ben a jogbölcseleti pályadíjat, 1912-ben pedig a politikai pályadíjat nyerte el pályaművével. Jogi tanulmányai alatt a budapesti kereskedelmi akadémia kétéves akadémiai tanfolyamát is elvégezte és biztosítási diplomát nyert. 1912 novemberében a jogtudományok, 1913 februárjában az államtudományok doktorává avatták a budapesti egyetemen. 1919 decemberében a budapesti tudományegyetem jog- és államtudományi karán a politika magántanárává nevezték ki. 1912 decemberében Budapest székesfőváros könyvtárának hivatalnokává nevezték ki, ahol 1913-ban felső foku könyvtárosi szakvizsgát tett, s 1917-ben könyvtárossá választották. Ebben az állásában találta az októberi forradalom. Az ekkor megalakult Területvédő Liga közgyűlése 1918 decemberében főtítkárává választotta, s a fővárosi könyvtárból egyelőre szabadságotatott. Mint a Területvédő Liga főtítkára, az önálló magyar nemzeti propagandának egyik megalapítója és szervezője volt. A kommün alatt ellenforradalmi ténykedése

miatt ötévi kényszermunkára ítélték, s a budapesti margitköruti katonai fegyházban a kommün megszűnéséig súlyos rabságot szenvedett. A kommün megszűnése után 1919 szeptembertől december végéig sajtófőnök helyettes volt. 1920-ban, mint a magyar béke delegáció tagja, két ízben is volt Párisban a békekonzferencián. 1922-ben a londoni Sociológiai Intézetben és az oxfordi egyetemen tartott előadásokat. A Területvédő Liga feloszlataása után a Magyar Nemzeti Szövetség főtitkára lett. Majd 1924 májusában a Magyar Sociógraphiai Intézet igazgató állását foglalta el. 1926 január havában a pécsi Erzsébet tudományegyetem jogi karára a politika és jogbölcselet nyilvános r. tanárává neveztetett ki.

Irodalmi munkássága a következő :

Nemzet és állam, a keletkezés, fejlődés és viszony szempontjából. A jogerő hatásai és érvényesülésének korlátai a közigazgatásban. Járási önkormányzat, községi szövetségek Poroszországban és a magyar közigazgatási reform. Közigazgatási reform Ausztriában. A nemzeti megújulás. Az állampolgári nevelés politikai tartalma. Lloyd George és a világbéke. Az Egyesület-Államok legfőbb bíróságának alkotmányvédő szerepe. A nemzetiségek jogi helyzetének összehasonlító táblázata Európában, a világháboru előtt. A magyar békelegáció munkálatai. Magyar kormányzati bibliógraphia. A békeszerződések revíziója. A békeszerződések revíziójának jogi alapjai. Szerkesztette The Hungarian Nation című angol folyóiratot és egy Les Pays du Danubi című francia folyóiratot.

ÁNGYÁN JÁNOS DR.

egyetemi ny. r. tanár.

Született Budapesten, 1886-ban. Középiskoláit a budapesti ág. ev. gimnáziumban végezte. 1890-ben doktorrá avatták és utána a kórbonctani intézethez került. Itt két évi dolgozott Pertik Ottó professzor oldalán, majd Jendrasik Ernő klinikájára került, ahol 1919-ig, Jendrasik professzor haláláig működött. Egy évig a professzor tanszékét helyettesítette, 1923-ban az Erzsébet egyetem nyilvános rendes tanárává nevezték ki. Tudományos munkássága kiterjed a vérkeringési szervek megbetegedésére, szív és az erek megbetegedésére; foglalkozik a központi idegrendszerrel, a vér, a vese, a bél, a tüdő pathológiájával. Közleményei magyar és német nyelven jelentek meg. Budapesten, a Munkásbiztosító Felsőbíró-ság mellett működő orvosi tanács jegyzője és tagja. A pécsi tuberkulózis ellen védekező egyesület ügyvezető elnöke.

DR. REUTER CAMILLÓ

egyetemi ny. r. tanár.

Született 1874-ben Krassó-Resicabányán. Középiskoláit Temesvárott és Budapesten végezte, majd a budapesti tud. egyetem orvosi fakultására iratkozott be, ahol 1901-ben orvosdoktorrá avatták. Utána a budapesti ideg- és elme klinikán 13 évig dolgozott Morawcsik professzor mellett. 1914-ben, a háború kitörésekor Pécsre vonult be, mint népfelkelő. Zágrábban garnison spítal főorvos volt. Leszerelés után a pozsonyi egyetem nyilvános rendes tanárává nevezték ki, az Erzsébet egyetem Pécsre kerülésekor ő is Pécsre jött. Számos ideg és elmekórtani cikket irt.

DR. HEIM PÁL

egy. ny. r. tanár.

Született 1875-ben Budapesten, ahol középiskoláit végezte. Egyetemi tanulmányai után Bókay professzor Stefánia gyermekosztályán két évig, majd Bresslauban három évig működött. Innen visszatérve Budapestre az Irgalmas kórház főorvosa lett. 1907-ben a budapesti Pázmány egyetem magántanárává nevezték ki, 1917-ben a székesfővárosi közkórház főorvosa lett, míg 1918-ban a pozsonyi egyetem ny. r. tanárává nevezték ki.

1914-ben bevonult a 31-ik honv. gy. ezredhez. Egy évet fronton, két esztendőt pedig mint katona zászlóaljorvos működött. 1920-ban az állami gyermekvédelem országos főfelügyelője lett, ugyanezen időtől fogva az Országos Stefánia Szövetség gyermekvédelmi osztályának igazgatója, 1923-ban a Szent István Akadémia rendes tagjai közé választották. Több külföldi akadémiának tagja.

Katonai kitüntetései: Signum laudis, Vöröskeresztes hadi tisztikereszt kardokkal, Károly csaptkereszt, stb.

DR. ROHRER LÁSZLÓ

egy. ny. r. tanár.

Született 1874 október havában Budapesten. Doktorrá avattatott a budapesti egyetem orvosi karán 1897 december hó 18-án. Két évig működött mint gyakornok Pertik professor mellett az egy. II. sz. kórbonctani intézetében és 25 éven át a m. kir. á. o. főiskolán mint tanársegéd, majd adjunktus és ny. r. tanár. Magántanári képesítést nyert az orvosi fizikai kémiából az á. o. főiskolán 1902. dec. 12-én, a budapesti egyetem orvosi karán 1907 február 25-én, 1923 aug. 23-án a pécsi Erzsébet tud. egyetemen az orvosi főiskola ny. r. tanárává neveztetett ki. Külföldi tanulmányuton az 1900/01. tanév II. semesterét Lipcsében Ostwald prof. laboratóriumában töltötte, ugyanigy 1902/03-ban Wizebagban Hentzsch prof. és 1907/08-ban Cambridgenben IMI. Thomson prof. laboratóriumában dolgozott.

Irodalmi munkássága: Az elektromosság tanának haladásáról. Orvosi physikai chemia, (a budapesti orvosgyelet Balassa díjával kitüntetve). Physika egyetemi és főiskolai hallgatók számára. Atomok, molekulák, kristályok. Értekezések az Orv. Hetilap, Magy. Orv. Archivum, Pflüger's Archiv, Deutsch Med. Woch., Zeitschr. f. Elektrochem. és más folyóiratokban.

DR. BECK SOMA

egy. ny. r. tanár.

Született 1872-ben Keszthelyen. Középiskoláit Keszthelyen, Szombathelyen és Budapesten végezte. 1895-ben a budapesti egyetemen doktorrá avatták. Mint medikus Pertig asszisztense a kórszövettanon. Utazási stipendiumban részesült. Bejárta a külföldet, Wient, Londont, Párizst, Hamburgot, ahol Unna professzor asszisztense volt. Ez idő óta speciális bőrkórtani tanulmányokkal foglalkozott, Krompacher tanárral együtt nemzetközi pályadíjat nyert a bőrrákokra vonatkozó munkával. 1905-ben magántanár a pesti egyetemen. Előzőleg a Bródy gyermekkórház főorvosa. A háboru alatt azonnal bevonult és a szerb határra (Fehértemplom) került. A pozsonyi egyetem száműzetése után, mikor a hazátlanná vált egyetem Budapesten kezdett berendezkedni, meghívták a tanszéken helyettesítésre, ahol 1922-ben véglegesítették.

Tudományos munkáinak száma kb. 70 darab. Túlnyomóan német nyelven.

Külföldi kongresszusokon többször, mint tiszteletbeli elnök szerepelt.

ZECHMEISTER LÁSZLÓ

egyetemi ny. r. tanár.

Született Győrött 1889-ben. Középisk. tanulmányait az ottani főreáliskolában végezte, majd 1907-1912-ig a zürichi műegyetemen tanult, ahol vegyészmérnöki és doktori oklevelet nyert. 1912—1914-ben a berlini Kaiser Wilhelm-Institut für Chemie-ben dolgozott, ahol a háboru kitörésekor Willstätter prof. laboratóriumában főasszisztens volt. Katonai szolgálatot teljesített 1914—1918. A háboru után egy évig egy gyógyszergyár laboratóriumi főnöke volt, majd két éven keresztül Kopenhágában végzett tudományos kutatásokat. Az Erzsébet-Tudományegyetem kémiai tanszékére ny. r. tanárrá kineveztetett 1922 okt. 3-án.

IFJ. IMRE JÓZSEF

egyetemi ny. r. tanár.

Született 1884 ben. Tanulmányai végeztével Grosz Emil klinikáján tanársegéd volt, majd Freiburgban Axenfeld tanár mellett működött.

A budapesti egyetemen magántanárrá habilitálták, 1918-ban a pécsi Erzsébet tudomány egyetemen a szemészet rendes tanárává és a szemklinika igazgatója lett. Munkái a szemészeti kórtan és műtételtan köréből meritik tárgyukat, különösen a plasztikai műtételekkel és az endokrin rendszernek a szemre való hatásával, főleg a glaukomával foglalkoznak. Önálló műve: Pedagógiai feladatok a vakokkal es a gyengénlátókkal szemben.

TÓTH ZSIGMOND

egyetemi ny. r. tanár.

Született Pécsen 1872-ben. Tanulmányait Budapesten elvégezve, az egyetem II. sz. anatómiai intézetének tanársegéde lett. 1902—1903-ban állami ösztöndíjjal Freiburgban dolgozott. 1920-ban a pesti egyetemen az antropologia helyettes, 1922-től a pécsi egyetemen az anatómia rendes tanára lett.

TOLNAI VILMOS

egyetemi ny. r. tanár.

Született Pozsonyban, 1870. Filozófiai doktorrá a budapesti egyetemen avatták. Előbb a pozsonyi ág. ev. lyceum, majd a Budapesti ág. ev. főgimnázium tanára lett. 1906-ban az Erzsébet nőiskola tanárának, 1925-ben az Erzsébet Egyetem ny. r. tanárává nevezték ki. 1908-ban a Magyar Tudományos Akadémia tagjai közé választotta. Itt, mint a szótár bizottság előadója az Akadémia Nagy Szótárának adatgyűjtését végezte. Számos cikket és tanulmányt írt szaklapokba.

THIENEMANN TIVADAR DR.

egyetemi ny. r. tanár.

Fiatal és mégis egyike a legkiválóbb pécsi egyetemi tanároknak. Tanítja a német nyelvet és irodalmat. Irodalmi szaktekintélyére jellemző, hogy a Baumgartner pályázatot kijelölő bizottság tagjává választották. A Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja.

DR. ENTZ BÉLA

egy. nyilv. r. tanár.

Született Kolozsvárt 1877. március 10-én. Egyetemi tanulmányait a budapesti m. kir. Tudományegyetem orvosi karán végezte s miután minden szigorlatát „kitünő“ eredménnyel tette le, 1900 október 21-én az egyetem tanácsa orvosdoktorrá avatta fel. 1901. január 1-től 1907. febr. 16-ig II. tanársegéd volt ugyanezen intézetnél. 1907. febr. 16-tól az I. sz. kórbonctani intézet I. tanársegédje volt. E mellett 1909. január 1-től a budapesti m. kir. állami gyermekmenhelynek is proectora volt. 1911. december hó 17-én a budapesti kir. magy. Tudományegyetem orvostanári tanártestülete a „csecsemőkori betegségek kórbonctanából“ magántanárrá képesítette, 1912. november 1-én pedig adjunktus lett az I. sz. kórbonctani intézetben.

1914. januárban a budapesti székesfővárosi Szent István kórház boncoló főorvosává nevezték ki, hol 1917. szeptember 1-ig működött.

A háboru alatt 1914. juliustól 1915. februárig az északi harctéren mint zászlóalj orvos főnök tett szolgálatot, ez alatt legfelsőbb dicsérő elismerésben részesült, megkapta a Károly csapatkeresztet és a Vörös Kereszt II. oszt. tiszti diszjelvényt. 1915.

februártól 1915. májusig a cs. és kir. XVI. sz. helyőrségi kórház laboratóriumában volt beosztva, majd 1915. májustól 1916. májusig a sátoraljaujhelyi harcéri betegmegfigyelő állomáson önkéntes vállalkozás következtében, mint laboratórium vezető és consiliarius szolgált. 1916. májusban a budapesti honvéd helyőrségi kórházba osztották be és 1917. áprilisban törzsorvosi rangot kapott. Közben 1916. május 29-én a budapesti orvoskari tanártestület javaslatára az egyetemi rendkívüli tanári címmel tüntették ki.

1917. májusban a m. kir. állatorvosi főiskola tanártestülete a kórbonctani tanszékre hívta meg, melyre Ő Felsője 1917 augusztus 15-én nevezte ki. Ugyanez év októberében állami ösztöndíjjal Drezdában Joest tanár kórbonctani intézetében dolgozott, december hóban pedig a müncheni állatorvosi főiskolán Kitt tanár intézetében, majd Berlinben Schütz tanár intézetében. 1918 januártól 1918 augusztus 31-ig az állatorvosi főiskolán működött, mint a kórbonctan nyilvános rendes tanára. Végül 1917. december hóban a pozsonyi m. kir. Erzsébet Tudományegyetem meghívására Ő Felsője legfelsőbb elhatározásával 1918 április 3-án a kórbonctani egyetemi nyilvános rendes tanárává nevezték ki.

1919. november 30-án a székesfőváros a Szent Rókus kórház boncoló főorvosává nevezte ki, ezen állásában megmaradt 1924 novemberig. Midőn a pozsonyi és kolozsvári egyetemek működésüket 1920 márciusban újra megkezdették, az egyetemi oktatás újra felvételre és egy éven át az egyesített egyetemek hallgatói részére tartott előadásokat. 1921. szeptembertől 1924. szeptemberig az átmenetileg Budapesten működő m. kir. Erzsébet tudományegyetemen tartott előadásokat, s az egyetemek Pécsre való áthelyezésekor az egyetemet Pécsre követte. A magy. kir. Erzsébet tudományegyetem orvoskarának 1921/22. tanévben dékánja, 1918-tól 1925-ig pedig prodékánja volt.

Zalai FENYVESSY BÉLA DR.

egyetemi ny. r. tanár.

Született Budapesten 1873-ban. Egyetemi tanulmányait a budapesti egyetem orvosi fakultásán végezte és 1897. november hó 10-én Sub auspiciis Regiis avattatott doktorrá. 1897. április hó 1-től 1907. december hó 31-ig a gyógyszerzeti tanszék mellett működött, mint tanársegéd. 1905-ben a gyógyszerzetan magántanára lett. 1907-ben lépett a budapesti egyetem közegészségtani intézet kötelekébe, mint tanársegéd, illetve ugyanezen évben április hó 1-től kezdve mint adjunktus. 1908-ban a közegészségtan magántanára, 1909-ben pedig címzetes rendkívüli tanára lett. 1913-tól fogva a budapesti egyetem bölcsészeti karán is előadója volt a közegészségtannak. Amikor a pozsonyi egyetemen az orvostudományi kar megalakult, 1918. április 3-án oda a közegészségtan nyilvános rendes tanárává neveztetett ki.

Katonai szolgálata alatt az ország területén levő katonai alakulatok és intézmények körüli különböző hygieniai teendők, különösen az időnkint felmerült járványok elleni eljárás mellett fődolga volt a honvédség, valamint a szövetséges bolgár hadsereg részére is typhus és cholera elleni védőoltóanyagok termelése. Háborus kitüntetései: Ferenc József rend lovagkeresztje, Signum laudis,

Magyar, Porosz és Bolgár Vöröskereszt.

Ezen utóbb említett honvédségi, valamint pozsonyi intézete berendezésén és külföldi tanulmányutjain szerzett tapasztalatait felhasználva igyekezett a pécsi intézetét a közegészségtan legkülönbözőbb munkairányainak megfelelően berendezni és ebben úgy a tanítás, mint a tudományos munkák terén élénk életet teremtett. Intézete Pécs város és Baranya vármegye hygieniai és bakteriologiai vizsgáló állomása gyanánt is működik. Emellett szociálhygieniai tanulmányokat folytatott a város és a vármegye területén és élénk egészségügyi oktató és propaganda tevékenységet fejtett ki, úgy Pécs városában, mint a baranyai falvakban. Tevékenysége elismeréséül Baranya vármegye főispánja 1926. június hó 9-én vármegyei tb. tiszti-főorvossá nevezte ki.

Egyetemi tisztségei : Egyetemünk pozsonyi működése alatt 1918/19. tanévben az orvosi kar prodekanja, az 1919/1920. tanévben az egyetem rektora volt. Az 1926/27. tanévben ismét prorektor volt.

DR. MIHÁLFY ERNŐ

egyetemi ny. r. tanár.

Tamásiban, Tolna megyében született. Elemi és középiskolai tanulmányait Pécsen elvégezve, a jogi tanulmányok befejezése után a budapesti tudományegyetem 1885-ben az egyetemes jogtudományok, később az államtudományok doktorává avatja. A jog- és államtudományi kar 1896-ban a pénzügytanból egyetemi magántanárrá képesíti. A pécsi püspöki jogakadémián éveken át helyettes, majd rendkívüli, végül rendes tanára a nemzetgazdaságtan, pénzügytan és magyar pénzügyi jognak, amely minőségben 1922 júliusban a pécsi püspök az V. fiz. osztályba nevezi ki. Az 1922-ben Pécsre került Erzsébet Egyetem jog- és államtudományi karán a közgazdaságtan és pénzügytan ny. r. tanára lett. 1924/25. tanévben az egyetem Rector Magnificusává választják. Rectorsága alatt helyezkedik el teljes egészében Pécsen az Egyetem. 1926/27. évben a kar dékánja volt. A Pécsen alakult „Tudományos, irodalmi és művészeti társaság” tudományos szakosztályának elnöke.

HODINKA ANTAL

egyetemi ny. r. tanár.

Született 1864-ben Ladoméron, Zemplén megye. A gimnáziumot az ungvári főgimnáziumban végezte. 1882—86. a budapesti egyetemen elvégezte a teológiát, majd 1889-ben a Nemzeti Múzeum könyvtárába, később a kultuszminiszter ösztöndíjával, az Akadémia ajánlatára Bécsbe került. 1897-ben „A szerb történelem forrásai és első kora” c. munkájával a budapesti egyetemen bölcsész doktorrá avatták. 1906-ban egyetemi magántanár, ugyanabban az évben a pozsonyi kir. jogakadémián tanár a magyar művelődéstörténeti tanszéken. 1910-ben a M. Tud. Akadémia levelező tagja. 1914-ben a pozsonyi Erzsébet Egyetem magyar történelmi tanszékére nevezték ki. 1923-ban a Pécsre került egyetem világtörténelmi tanszékére helyezték át.

Önálló munkái : „Egyházunk küzdelmei a bosnyák bogomilokkal” (Fraknoi díjjal jutalmazva); „A szerb fejedelemség viszonya Magyarországhoz”, „Thomasi Péter velencei követ jelentései 1437—62. Magyarországról”, „A szerb történelem forrásai és első kora”, „A munkácsi gör. kath. püspökség története (Ipolyi díj); „Az orosz évkönyvek magyar vonatkozású szövegei” stb.

PRINZ GYULA

geográfus professzor.

1882. jan. 11-én Rábamolnáriban (Vas-m.) született. Középiskoláit a nagykanizsai piaristák gimnáziumában végezte a nyolcadik osztály kivételével. Érettségit a budapesti 1. ker. áll. főgimnáziumban tett. Már diákéveiben nagy kedvvel utazott és turistáskodott. Még gimnázista volt, midőn részt vett a Magyar Turista Egylet országos utleírás pályázatán, melynek első díját ötven pályázóval szemben vitte el. Diákéletében megnyilvánuló turista és természetvizsgáló szelleme adta meg pályaválasztásának határozott irányát. 1900-ban a budapesti egyetemen a magyar geográfia és geologia kiváló mestereit Lóczy Lajos és Koch Antal professzorokat hallgatta. 1901-ben a müncheni és berlini egyetemeken tanult, hol figyelme elsősorban Richthofen professzor munkássága és módszere felé irányult. Ez évben tartja első nyilvános tudományos előadását a Magyar Turista Egyesület egyik estélyén az Alpok tavairól. 1902-ben a breslauer egyetemen Partsch és Reich tanítványa lett. 1904 júniusában a breslauer egyetemen summa cum laude eredménnyel doktori szigorlatot tett. Már 1903-ban Hilfsassistent volt a nevezett egyetem földtani intézetében, 1904-ben a budapesti egyetem geopaleontoló-

giai intézetében lett gyakornok. Nevét a tudományos irodalomban Bakony jura-korú anyagának feldolgozása révén 1903-ban alapította meg. Ettől kezdve termékeny munkása lett a geológiának és a geográfiának. Tanulmányozta Monte Baldo és a Garda-tó keleti partvidékét, és az erdélyi Aranyos-völgyet. 1906-ban, mint az Almássy-féle expedíció tagja tanulmányozta Közép-Ázsia Tien-shan hegyrendszerét. Mint I. tanársegéd vezetett önálló expedíciót 1909-ben a középázsiai Tien-shan, Pamir, Kun-lun hegységekbe és a Tarim-medencébe. 1910-ben adjunctus lesz. 1913-ban az Erzsébet-Nőiskola tanárképző főiskolájában a földrajz rendes tanára. Ezévből Skóciában, majd Izlandban utazik. Tanulmányutat tett Macedónia, Itália, Skandinávia, Oroszország stb. földjére is. A budapesti egyetem 26 éves korában magántanárrá habilitálta „leiró földtan“ című tárgyuköréből. 1918 március havában a m. kir. Erzsébet tudományegyetem földrajzi tanszékén ny. r. egyetemi tanárrá lesz. 1920-ban a Magyar Földrajzi Társaság alelnökévé választották. 1923-ban az Erzsébet tudományegyetem Pécsen ny. r. új otthont, ennek következtében Prinz Gyula professzor is visszatért abba a városba, melynek egyik öreg háza ősei otthona volt.

DR. BOZÓKY GÉZA

egyetemi ny. r. tanár.

Született Nagyváradon 1875-ben. Egyetemi tanulmányait Budapesten befejezve, több külföldi egyetemen hallgatott előadásokat. 1900-ban az egri, 1910-ben a pécsi jogliceum, 1912-ben a pozsonyi jogakadémia tanára lett, 1914-ben a pozsonyi Erzsébet Egyetem ny. r. tanárává nevezték ki. 1922-ben a Pécsre került egyetemmel ő is visszajött. Főbb munkái: „A bizományi ügylet”; „A korlátozott felelősségű társaság a külföldi és de lege ferenda a magyar jogban”; „Magyar váltójog, különös tekintettel a hágai nemzetközi váltójogi egyezményre.” (I. II.)

ZOLNAY GYULA

egyetemi ny. r. tanár, nyelvész.

Született Nagysomoskuton 1862-ben. A budapesti egyetem elvégzése után 1887-ben tanár az egri kath. főgimnáziumban. 1888-ban a székesfehérvári áll. főreáliskolában, 1894-ben Budapesten tanároskodott. 1906-ban a kolozsvári egyetem tanára jett, 1918-ban az Erzsébet Tudomány Egyetemen kapott katedrát. Az Akadémia 1897-ben levelező, 1924-ben r. tagjává választotta.

DR. VINKLER JÁNOS

egyetemi ny. r. tanár.

Született Királydarócon, Szatmármegyében, 1886. szeptember 13-án. Középiskolai tanulmányait a szatmári királyi katolikus főgimnáziumban (1898-1905) egyetemi tanulmányait a budapesti egyetemen (1905—1909) végezte.

1909. júniusában jogtudományi, 1909 október havában államtudományi doktorátust szerzett. 1909 július 1-től budapesti kir. törvényszéki joggyakornok, 1912 májusában bírói vizsgát tett, 1912 június 10-én pécsi jogakadémiai tanár, 1916 júniusában a magyar polgári perjogból a budapesti Pázmány Péter tudományegyetemen magántanári képesítést nyert. 1922. augusztus 24-étől a m. kir. Erzsébet tudományegyetem ny. r. tanára.

Megjelent munkái :

1. Peregyezés. (Pécs, 1915. 364. oldal.)
2. A királyi ítélőtábla fejlődése. (1925. Jogászegyleti értekezés.)
3. Az ítélőmesteri joghatóság kialakulása. (1926. Klebelsberg emlékkönyv.)
4. A magyar bírósági szervezet és polgári peres eljárás a mohácsi vésztől 1848-ig. (Pécs. I—II. kötet. A Magyar Jogászegylet Deák Ferenc Irodalmi Bizottságának kiadása.)

DR. SCHAUREK RAFAEL

egyetemi nyilv. r. tanár.

Született Pécsen, 1882. október 1-én. Atyja, Schaurek Bódog dr. a pécsi püspöki jogakadémia professzora volt. Középiskolai tanulmányait a pécsi ciszterci rendi r. k. főgimnáziumban végezte. Jogi tanulmányait a pécsi püspöki jogakadémián folytatta és a kolozsvári m. kir. Ferenc József tudományegyetemen fejezte be, ahol államtudományi és jogtudományi doktorátust szerzett. 1906-tól fogva Bányavármegye közigazgatási gyakornoka, majd tiszti ügyészégi joggyakornoka, utóbb vármegyei aljegyző és árvaszéki jegyző 1911. évi október hó 16-án a pécsi püspöki jogakadémián a magyar magánjog, osztrákjog és bányajog nyilvános rendkívüli tanára lett. 1918-ban a pozsonyi m. kir. Erzsébet tudományegyetemen a magyar magánjog magántanárává képesítették, ugyanezen év októberétől fogva a pécsi jogakadémia nyilvános rendes tanára. 1922. évi augusztus hó 24-én az akkor még Budapesten működő m. kir. Erzsébet tudományegyetem magyar magánjogi és osztrákjogi tanszékére nyilvános rendes egyetemi tanárrá neveztetett ki. A magyar házassági vagyoni jog köréből a hitbér intézményről monográfiát írt. Hírlapokba és folyóiratokba különböző tárgyú cikkeket írt, többnyire névtelenül. Zeneművészettel irodalmi téren, valamint gyakorlatban foglalkozik. A Pécsi Katolikus Kör alelnöke.

DR. SCIPIADES ELEMÉR

egyetemi ny. r. tanár,

az Erzsébet egyetem szülő- és nőbeteg klinikájának
igazgatója.

Született 1875. aug. 21-én Jászárokszálláson, mint Scipiades János köz- és váltó ügyvéd egyetlen fiugyermeke. Elemi iskoláit szülőfalujában, a gimnázium első osztályát Gyöngyösön (Heves m.) a Ferencrendieknél, a VI—VIII. éveket pedig Egerben a cisztercitáknál végezte és pedig utóbbi helyen mint a Foglár püspök által alapított érseki fiunevelő-intézet növendéke. A budapesti Pázmány Péter egyetem orvosi fakultására 1893 szept. 1-én iratkozott be. Itt — miután Salzburgban az önkéntesi félélet is leszolgálta — 1898 október 27-én szerzte meg orvosi diplomáját. Ezután 1898 október 1-től 1899 október 1-ig dijtalan, majd dijas gyakornok a budapesti egyetem élettani intézeténél (Prof. Klug); 1899 október 1-től 1900 szept. 1-ig dijtalan gyakornok a budapesti egyetem II. sz. belgyógyászati klinikáján (Prof. Kétly Károly); 1900 szept. 1-től 1903 július 1-ig dijtalan, majd dijas gyakornok, 1903 jul. 1-től 1910 április 1-ig tanársegéd, 1910 ápr. 1-től 1919 aug. 31-ig adjunc-tus a budapesti egyetem II. sz. szülő- és nőbeteg

klinikáján (Prof. Tauffer), ahol közben 1910 jun. hó 21-én egyetemi magántannárrá habilitáltak: „A terhességi és szülési pathológia” c. tárgykörből. Ezután 1919 aug. 31-től 1919 nov. 30-ig helyettes főorvos a Székesfőváros Szt. Rókus kórházában; 1919 dec. 1-től 1922 jan. 4-ig közkórházi főorvos a Székesfőváros Zita kórházában, ahol 1920 szept. 5-től az Erzsébet egyetem szülészeti és nőgyógyászati tanszékének helyettesítésével lett megbízva; 1922 jan. 4-től az Erzsébet egyetem szülészeti és nőgyógyászati tanszéken ny. r. tanár és a pécsi szülő- és nőbeteg klinika igazgatója.

DR. GORKA SÁNDOR

egy. ny. r. tanár.

Született Ungváron 1878-ban. Tanulmányait a budapesti egyetemen végezte. 1899-ben a bogarak bélsövének szerkezetéről írt munkáját a budapesti egyetem a Margó-díjjal tüntette ki. Ugyanekkor választották meg aszisztensnek az egyetemi zoológiai és összehasonlító bonctani tanszék mellé. Azóta mint tanársegéd és 1907-től 1920-ig mint adjunktus állott a budapesti Pázmány Péter tudományegyetem szolgálatában. 1906-ban a Kir. Magy. Természettudományi Társulat másodtitkárává és a Természettudományi Közlöny szerkesztőjévé, 1913-ban a Magyar Orvosok és Természetvizsgálók Vándorgyűlése szintén titkárává választotta. Hasonlóképpen 1913-ban a budapesti egyetem a felsőbbrendű gerinctelen állatok anatómiája és élettana c. tárgy; körből magántanárrá habilitálta. 1914—1920-ig a budapesti egyetemen Dr. Entz Géza nyugalombavonulása után a zoológia, 1921—23-ig a pécsi egyetemen a biológia helyettes tanára volt. 1923 szeptemberétől a pécsi egyetem orvostudományi karán a biológia nyilvános rendes tanára. A Kir. Magy. Természettudományi Társulat 1914-ben első titkárává, 1920-ban pedig állandó titkárának válasz-

totta. Utóbbi állásáról azonban 1925-ben a pécsi egyetemre való távozása miatt lemondott.

Főtitkári és szerkesztői tevékenységének eredménye, hogy a Kir. Magy. Természettudományi Társulat tagjainak száma nyolcezerről tizenhét-ezernél is többre emelkedett.

1914-ben a X. nemzetközi zoológiai kongresszus és 1918-ban a Felső Oktatásügyi Egyesület főtitkárává választotta. Az 1926-ban egybehívott természet-, orvos-, műszaki- és mezőgazdaságtudományi országos kongresszusnak szintén főtitkára volt és ezen tisztségben szerkesztette a Kongresszus Munkálatait. A Természettudományi Közlönyt husz éven át és a Felső Oktatásügyi Egyesület Közleményeit nyolc évig szerkesztette. Szerkesztője volt a Révai Nagy Lexikona állattani részének, melynek állattani cikkeit — a gazdasági rovarfajok és néhány madártani cikk kivételével mind a husz kötetben ő írta.

Nagyszámu, jobbra biológia tárgyú tudományos dolgozatai: Adatok a coloptorák táplálócso- nek morphológiai és physiologiai ismeretéhez; az állatok physikai életéről; Az állatok öncsonkítása és fájdalomérzése; Az ember származása és helye a természetben; és azóta több kiadásban. Az ehető csiga nyálmirigyeinek élettani szerepe Az állatok szervezete, élete, fejlődése és származása. Anat. és élettani adatok a bogarak Malpighi-edényei működésének megítéléséhez. Experimentelle u. morph. Beiträge z. Physiologie d. Malpighischen Gefässe der Käfer (Zool. Jahrb. Abt. f. allg. Zoologie, 43, Jena 1914).

A hazai édesvízi kagylók kopoltyujának és szájvitorlájának szerepe a táplálkozásban (Bpest, 1916, melyet a Természettud. Társulat 1918-ban Margó-díj oda ítérlésével tüntetett ki; A rovarok szerepe a betegségek előidézésében és terjesztésében) Göldi-vel közösen; stb. A budapesti K. M. Egyetemi Nyomda igazgatóságának tagja és a pécsi Erzsébet egyetem Tudományos Szövetségének főtitkára. Az Országos Középiskolai Tanárvizsgáló Bizottság tagja. Számos bel- és külföldi tudományos és kulturális egyesület tagja.

DR. MOLNÁR KÁLMÁN

egyetemi magántanár.

Született 1881-ben Nagyváradon. Középiszkolai tanulmányait a nagyváradai premontri főgimnáziumban, jogi tanulmányait a nagyváradai kir. kath. jogakadémián és a kir. magyar Pázmány-Péter tudomány egyetemen végezte, ahol is 1903-ban jogtudorrá, 1904-ben államtudorrá avatták. A következő két tanévet külföldön töltötte és pedig az 1904/905 tanév I. felét a berlini egyetemen, II. felét a heidelbergi egyetemen, ahol a híres közjogásznak, Jellinek Györgynek volt tanítványa. Az 1905/906 tanévre Párisba ment, ahol a párisi egyetemen előadásokat hallgatott. 1907 február 1-ével az egri érseki jogakadémián a magyar közjog, politika és nemzetközi-jog tanárává nevezték ki. Kormányrendeletek címmel 1911-ben megjelent közjogi tanulmánya alapján a kir. m. Pázmány-Péter tudományegyetem jogi kara magántanárává habilitálta s habilitációs dolgozatát később a Magyar Tudományos Akadémia az 1921 évi monografia díjjal jutalmazta. 1924-ben az Erzsébet egyetem jog- és államtudományi kara meghívta a magyar közjog tanszékére, s 1928 jan. hó 1-vel e tanszék ny. r. tanárává neveztetett ki.

A világháborút az első naptól az utolsóig végig szolgálta. 1914 júliusában, mint tart. hadnagy vonult

be katonai szolgálattételre, s 1918 novemberben szerelt le. 1914 szeptember közepétől a körülzárt Przemysl várában teljesített szolgálatot, s október 4-től kezdve a vár elestének napjáig (1915 március 22.) ő szerkesztette, illetőleg ő írta a több mint napi 5000 pld. megjelent magyar nyelvű Táborigaznapságot. A vár elestével orosz hadifogságba került, s a különböző hadifogolytáborokban, főképp Bereznóvón (Kelet-sibéria), — ahol több mint ezer magyar hadifogoly tiszt élte a fogság sívár napjait, — rendszeres előadásokat tartott a magyar közjog és a nemzetközi jog köréből és pedig az osztrák tisztok számára külön német nyelven is. A hadifogságból 1918 júniusában, mint tart. százados tért vissza.

A Jogakadémiai Tanárok Országos Egyesülete 1922-ben elnökévé, az egrri Gárdonyi Társaság 1923-ban alelnökévé, 1926-ban tiszteletbeli tagjává, a Szent István Akadémia 1927-ben rendes tagjává választották meg. 1921-ben Heves vm. tb. főjegyzőjévé nevezték ki. Az 1920. és 1922. évi általános képviselőválasztások alkalmával választási elnök volt Egerben.

Önállóan megjelent munkái: Esküdtszékünk, Munkások nyugdíja, Kormányrendeletek, Döntvényeink jogi természete, Nemzetiségi kérdés, Az egrri jogakadémia tanári karának felirata a nemzetgyűléshez a jogfolytonosság érdekében. A jogfolytonosság követelményei és a kibontakozás utja, Magyar Közjog, Parlamenti illem, Tudatában vagyunk-e helyzetünk komolyságának? A Nemzeti Munkásvédelem Országos Szervezete által jutalmazott és kinyomatott felolvasás, Magyar élet és magyar irodalom Przemysl-ben, Alkotmányos jogrendünk és a közjogi provizórium, A szent korona tan kifejlődése és a mai jelentősége.

DR. VARGHA DAMJÁN (GYÖRGY)

ciszterci rendi áldozó pap, egyetemi tanár.

Születet. Mosonszentmiklóson 1863. ápr. 6.
A ciszt. rendbe 1892-ben lépett. Az egyetemet Budapesten végezte, ahol Gyulai Pálnak volt egyik kedves tanítványa. Doktorátust is az ő cenzorsága alatt felszentelése évében 1899-ben tett, 1901-ben okl. tanár Baján; Baján, Egerben és Székesfehérvárott, majd 1912 től az akkor Békefi Reming apáttól alapított Budai Szent Imre gimnáziumban működik mint annak első tanára. A Szent István Akadémia 1907-ben, a Magyar Tudományos Akadémiának pedig 1919-ben választották tagjává. 1919-ben habilitálták Budapesten a Pázmány-egyetemen nyilv. rendes tanárrá. Tudományos munkásságát a „*Codexin Mária Siralmai*” című tanulmányával kezdte, mely önálló forráskutatásai eredményeit foglalta össze és ennek az alapján pályázott a Magyar Tud. Akadémia u. e. évben kiírt és Gyulai Páltól megszövegezett tételre: „Kivántatik a Magyar Codexek forrásainak kimutatása.” Az 1901-ben lejáratétel Gyulai Pál, Heinrich Gusztáv és Katona Lajos tagokból álló bíráló bizottsága a benyújtott tervek alapján megbizta a tétel részletes kidolgozásával. 1917-ben a kidolgozott tétel kéziratát a M. Tud.

Akadémia az „Ipolyi” díjjal jutalmazta. Jelentősebb munkái: *A Nagyszombati Codex teljes bölcsességének forrása és értékelése* (1909), *Seuse H. J. Amand a magyar kódexirodalomban.* (1912. Németül is megjelent), *Speculum Humanae Salvationis és a Magyar Codex-irodalom* (1912), *Petrus de Natalibus a magyar Codex-irodalomban* (1915.) Több önálló kutatáson alapuló magyar Codex-irodalmi tanulmánya után kiterjesztette vizsgálódását a Holland magyar Codex-irodalom párhuzamos szövegeire is (1924) és megírta a *Magyar Ferencesek Codex-irodalmi érdemeiről szóló tanulmányát*, a Ferenc halálának 700 éves jubileuma alkalmából. (1926.) Kisebb cikkeinek száma meghaladja a 300-at; írt bírálatokat, utleírásokat stb.

Általános kedveltségnek örvendenek imakönyvei, melyek egyike *Kis Jézusom Örömom*, német, tót, lengyei nyelven is megjelent a magyaron kívül, amely a 7-ik kiadásban 150.000 példányban forog már közkezen. Ezenkívül még külön című imakönyvet adott ki, a legnevezetesebbek: *Adoremus Dominum* című, képekkel diszitett, 700 oldalas, mindvégig magyarlatin, (bilingois) két nyelvű, a latinul tudó férfi közönség számára. Megjelent külön csak latinul is.

Budapesten megalapította az *Adalbertinum* egyetemi diák-jóleti intézményt, melyen naponként 350 ifju étkezik (felénél több ingyen). Pécssett a *Marianum* egyetemi collégium és kath. tanárképző intézménye megalapításán fáradozik.

DR. NEUBER ERNŐ

egy. ny. r. tanár.

1886-ban született Szolnokon. Atyja tábornok-orvos volt. Középiskoláit a budapesti Markó-uccai főgimnáziumban végezte. Kórbonctani tanulmányait Pertik Ottó professzor mellett kezdte meg. 1912-ben Réczey professzor vezetése alatt álló sebészeti klinikán műtőnövendék lett. A műtővizsga letétele után Verebély Tibor professzor klinikáján folytatta tanulmányait. 1915-ben a Margitszigeti tartalékkórház vezető sebésze, 1916-ban a III. sz. sebészeti klinika tanársegéde volt. Klinikai munkája mellett a háború alatt a Wahl-féle segédkórházat is vezette. 1918-ban mint ezredorvos a klinika sebészcsoportjának vezetője Belgrádban működött. 1919-ben a szolnoki tartalékkórházat vezette. 1921-ben az I. sz. sebészeti klinika első tanársegéde, majd 1925-ben „A sebészeti diagnostika” c. tárgykörből magántanár lett. 1914-ben a pécsi Erzsébet-egyetem ny. r. tanárává nevezték ki.

RAINER JÓZSEF DR.

egyetemi magántanár.

1894-ben született Budapesten. Középiskoláit ugyanitt elvégezve a budapesti Pázmány Péter tudomány egyetem orvosi fakultására iratkozott be. 1914-ben, a háboru kitörésekor bevonult és 1918-ig mint egészségügyi zászlós, h. segédorvos teljesített szolgálatot. Harctéri szolgálatát 1918-ban tanulmányi szabadsággal megszakította és megszerezte a doktorátust. 1918—19-ig a pozsonyi Erzsébet-egyetemen tanársegéd, majd a csehek elől Budapestre menekült egyetemen adjunktus lett. Közben 1919—21-ig a frankfurti colloit-kutató intézet asszisztense volt. 1923-ban magántanárrá habilitáltak.

104

DR. VÁRKONYI HILDEBRAND

szt. Benedek r. áld. pap, egyetemi ny. rk. tanár.

Született 1888-ban Esztergomban. Tanári pályáját Pannonhalmán kezdte meg, ahol 1912—23-ig működött. 1923-ban a pécsi egyetem magántanárrá habilitálta, majd rendkívüli tanárrá nevezték ki. 1924-től az egyetemi könyvtár őre és igazgatója.

DR. JENDRASSIK LORÁND

egyetemi magántanár.

1896-ban született. Középiskoláit Budapesten végezte. 1915—18-ig mint tüzértiszt, részt vett a világháboruban. Orvosi tanulmányait 1914-ben kezdte a budapesti egyetemen s ugyanott 1921-ben diplomát nyert. 1921—23-ig, két évet Hollandiában töltött a leideni gyógyszer-tani és a groningeni élettani intézetben. 1923—26-ig a budapesti élettani intézet tanársegéde volt, közben 1925—26-ban a berlin—dahlemi biológiai Vilmos-császár intézetben dolgozott, Otto Mayerhof osztályán. 1926 óta a pécsi belklinika kémiai laboratóriumának vezetője, a fakultás 1927-ben habilitálta magántanárrá.

DR. KOVÁTS ISTVÁN

az Erzsébet tudomány egyetem szülészeti és nőgyógyászati
klinika I. tanársegéde.

Középiskoláit a budapesti VII. ker. állami főgymnásiumban végezte s 1909-ben ugyanott tett érettségi vizsgát. Egyetemi tanulmányait a budapesti tudományegyetem orvos facultásán hallgatta s 1914-ben ott orvosdoktorrá avatták.

A világháborút mint tartalékos főorvos küzdötte végig, több hadikitüntetésben részesült. Körülbelül 10 év óta van Scipiades professzor oldala mellett, előbb a budapesti II. sz. női klinika tagja volt. Egy évet töltött nevesebb osztrák és német női klinikákon. Több nagyobb terjedelmű tudományos értekezlete van. Tudományos munkássága elismeréseül az Erzsébet tud. egyetemen a magán-tanárrá való habilitálása folyamatban van.

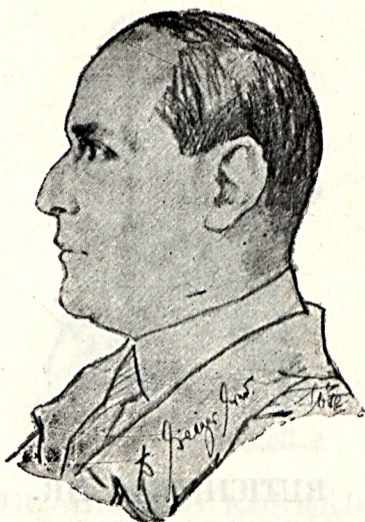

DR. FRIGYÉR LÁSZLÓ

tanársegéd.

Született 1893-ban Kapreváron. Középiskoláit Temesváron végezte a piarista gimnáziumban. Majd a budapesti egyetemre került, amelynek elvégzése után 1918-ban a Jendrasik klinikán nyert alkalmazást.

Egyetemi magántanári kinevezése most van folyamatban.

DR. GEIGER ERNŐ

egy. magántanár.

Született 1896 május 31-én Muraszombatban (Vasm.) Középiskoláit Szentgotthárdon, orvosi tanulmányait a budapesti és gráci egyetemen végezte. Mint csapattiszt hosszabb időt töltött az orosz, román és olasz harctéren. 1922 óta az Erzsébet tud. egyetem gyógyszerzeti, majd pedig kórtani intézetének tanársegéde. 1925-ben a pécsi egyetemen „Az anyagforgalmi betegségek kísérletes kórtana“ c. tárgykörből magántanári képesítést nyert.

RUTICH JENŐ DR.

egyetemi m. tanár.

Született 1889-ben Kápolna-pusztán, Zala megyében. Elemi iskoláit Keszthelyen, egyetemi tanulmányait Budapesten befejezve 1912-ben doktorrá avatták. 1914-ig Generich Antal, majd Buday Kálmán professzorok vezetése alatt álló budapesti I. sz. kórbonctani intézetben, 1914—1919-ig a pozsonyi egyetem belklinikáján másodorvos, majd tanársegéd.

A világháboruban 48 hónapot töltött részben tábori kórházakban az orosz fronton, részben mint zászlóalj orvos a 83-ik gyalogezredben. A pozsonyi egyetemnek a csehek által 1919-ben való kiutasítása után ideiglenesen szabadságolva, 1922—1923-ban fél évig Otfried Müller professzor belklinikáján Tübingenben majd Wagner-Jauregg idegklinikáján Bécsben, majd 1923-24-ben az ófüredi Tátraszana-tórium főorvosa. 1924 októbere óta, amint az Erzsébet tudományegyetem belklinikája újra megnyílt, Pécssett klinikai adjunktus. 1927 májusában magántanárrá habilitáltatott.

DR. ALBRICH KONRÁD

egyetemi magántanár.

Született 1889-ben Nagyszébenben. Érettségi vizsgálat ugyanott 1907-ben. Orvosdoktorrá avatott Budapesten 1912-ben.

A háboru előtti évben a bécsi szemklinikán működött mint műtőnövendék. 1914—1918-ig mint katonaeorvos szolgált, kezdetben tábori kórházban, majd a harctéren.

1918-ban került a pozsonyi szemészeti tanszék mellé mint első tanársegéd. 1922 óta egyetemi adjunktus. 1923 óta egyetemi magántanár szemészeti kór- és gyógyítástan szakkörből.

DR. RÓTH ANDRÁS

egyetemi tanársegéd, magántanár.

Született Fehértemplomban (Temes megye) 1893 október 20-án. Középiskoláit a piaristák főgimnáziumában Temesvárt és Budapesten végezte.

1914—18-ig a világháboruban a 2-es számú császárvadászoknál, majd a 82-es székely gyalogezredben szolgált mint egészségügyi hadnagy

Egyetemi tanulmányait Budapesten és Innsbruckban folytatta. Doktorrá avatták 1919-ben. Azóta a budapesti II-ik számú szemklinikán, majd a szegedi egyetemi szemklinikán működött, 1924 óta a pécsi egyetemi szemklinikán ifj. Imre József professzor mellett. Magántanári képesítést nyert 1926-ban.

DR. KARG NORBERT

az Erzsébet tud. egy. gazdasági kivatalának igazgatója.

Született 1889-ben Budapesten. Középiskoláit Budapesten, főiskolai tanulmányait a Ferencz József tud. egyetemen végezte, ahol summa cum laude államtudományi doktorrá avatták. 1907-ben lépett állami szolgálatba a vallás és közokt. miniszteriumban. 1915-ben a klinikai célokat szolgáló pozsonyi állami kórház gazdasági hivatali ellenőre. 1919-ben a cseh megszálló hatalom Pozsonyból kitusítottta. A pozsonyi egyetem budapesti működése idején megbízatást nyert a gazdasági ügyek vitelére, majd az egyetem Pécsre helyezésekor a gazdasági hivatal megszervezésére. 1924-ben e hivatal gondnoka, 1927-ben igazgatója lett.

Tagja a Magyar Közgazdasági Társaságnak s munkálkodik a gazdasági irodalom terén is.

Nagy természetbarát, a Magyar Turista Egyesület tagja és a Mecsek Egyesület választmányi tagja.

DR. LANG MIHÁLY

klinikai tanársegéd

Született 1891-ben Rajkán, Moson m. Középiskoláit a kegyestanítórendiek gymnáziumában Magyaróvárott, Veszprémben s Kecskeháza-n végzte. 1910-ben a budapesti tud. egyetem orvosi fakultására iratkozott be, ahol 1915-ben orvosdoktorrá avatták. 1914-ben egyéves önkéntesi szolgálatra vonult be, s a világháború egész tartama alatt mint egészségügyi közkatona, majd mint segédorvos helyettes, segédorvos és főorvos teljesített szolgálatot. Hadiszolgálatából 27 hónapot fronton töltött. A katonai leszerelés után a pozsonyi Erzsébet tud. egyetem bőr- és nemibeteg klinikájának kötelékébe lépett, hol 1919-ben díjtalan gyakornok, ugyanabban az évben díjas gyakornok lett. Miután 1919 szeptemberben a cseh kormány a pozsonyi Erzsébet egyetem működését megszüntette, Budapestre jött, hol előbb a budapesti egyetem I. számú női klinikán mint externista, majd 1920-tól 23-ig a székesfővárosi Zita-kórház bőrgyógyászati osztályán, mint segéd-, majd mint alorvos működött. Midőn 1921 őszén az Erzsébet tud. egy. működését Budapesten újra megkezdte, a Zita-kórház szolgálata mellett az egyetem bőrgyógyászati klinikáján a tanársegédi teendőket is ellátta, s 1921 február hó 1-én tanársegédi kinevezést nyert. 1922-ben előbb Berlinben, Arndy professzor szövettani laboratóriumában dolgozott. 1924 októberben ismét Berlinben tartózkodott bőrgyógyászati röntgenkurzus abszolválása céljából. — Magántanári minősítése folyamatban van.

DR. FÉLIX ANTAL

a pécsi kir. Itélőtábla elnöke.

Született 1863 május 24-én a szepesmegyei Szolnokon. A gimnáziumot az eperjesi ev. collegiumban, jogi tanulmányait a budapesti egyetemen végezte. Jogi doktorrá 1887. évben avattatott, 1899. évben pedig ügyvédi oklevelet nyert.

Pályáját a kincstár szolgálatában kezdte el, 1892. évben átlépett a bíróság kötelékébe, és előbb al-bírói, majd 1894. évtől kezdve törvényszéki bírói minőségben a besztercebányai kir. törvényszéknél szolgált. 1902. év elején a budapesti kir. itélőtáblához neveztetett ki, a mely kinevezéssel ezuttal a kir. Kuria rendes bírái létszámába való sorozás járt. 1915. év július havában az akkori igazságügyminiszter fölkérésére elvállalta a kereskedelmi és váltótörvényszék beolvasztásával újjáalakított budapesti kir. törvényszék elnökségét. Ezt a tisztet 1918. év szeptember haváig viselte, a mikor őt a király a pécsi kir. itélőtábla elnökévé nevezte ki. 1926. év november havában Magyarország kormányzója őt az itélőtáblabírák és ügyészek részére megállapított VI-ik csoport jellegének adományozásával tüntette ki.

KLIE LAJOS

a pécsi kir. törvényszék elnöke.

Mohácson 1866-ban született. Miután ugy középiskolai, mint jogi tanulmányait Pécsen elvégezte s ugyanitt katonai szolgálati kötelezettségének is eleget tett, a birói pályára lépett. A szekszárdi kir. törvényszékhez 1890 novemberben joggyakornokká, majd a tamási-i kir. járásbiróságához 1891 júniusban aljegyzővé nevezték ki, honnét egy év múlva a szekszárdi kir. törvényszékhez került vissza, ahol a birói oklevél megszerzése után, 1894 júniusban törvényszéki jegyzővé lépett elő.

Ezt követőleg csakhamar már 1894 augusztusban a szekszárdi kir. járásbiróságához aljárásbiróvá nevezték ki, majd 1901 márciusban elnyerte a sásdi vezető járásbirói állást, honnét saját kérelmére 1908 márciusban törvényszéki birói minőségben a pécsi kir. törvényszékhez helyezték át.

Miután ezen állásában csaknem 5 évet töltött, 1913 februárban a pécsi kir. ítélőtáblához elnöki titkárrá, majd 1914 márciusban a pécsi kir. törvényszék elnökévé nevezték ki, mely állásában 1921 október 24-én a kir. kuriai birói címmel ruháztattott fel, 1922 október 3-án pedig a kir. ítélőbirák és ügyészek részére megállapított III. fizetési csoportba lépett elő.

IMREFI IMRE

a pécsi kir. ítélőtábla tanácselnöke.

Pécsett 1873-ban született, itt végezte tanulmányait a ciszterci rendű főgimnáziumban. Jogot a pécsi püspöki joglyceumban hallgatta. 1895-ben joggyakornok lett a pécsi kir. járásbiróságnál; aljegyző volt Sásdon, itt szerezte meg a birói képesítést. 1900 februárban Tolnatamásiba nevezte ki a király albirónak, innét 1907-ben a pécsi kir. ítélőtáblához került tanácsjegyzői minőségben, 1908-ban itt járásbiró, majd 1911-ben Pakson vezető járásbiró lett. 1913. év nyarán Kaposvárra került kir. törvényszéki birói minőségben. 1917-ben ugyanott törvényszéki tanácselnöknek, majd 1918-ban a pécsi kir. ítélőtáblához birónak nevezték ki. 1926-ban a pécsi kir. ítélőtáblához tanácselnökké nevezte ki a kormányzó és azóta itt vezeti a második polgári tanácsot. A pécsi szerb megszállás után vette át a pécsi katolikus körben az igazgatói tisztséget, itt az alelnöki, majd 1927 elején az elnöki állásba emelte a közgyűlés bizalma. A Foederatio Emericana egyik osztályának (Ludovicána) már három éve priorja.

SOÓS BÉLA

kir. ítélőtáblai tanácselnök.

1871. évben született Rimaszombaton. (Gömör m.) Középiskoláit a rimaszombati egyesült protestáns főgimnáziumban, jogi tanulmányait a budapesti kir. magyar tudományegyetemen végezte. 1894. év november havában kineveztetett a budapesti kir. törvényszékhez joggyakornokká, s 1897. év augusztus havában ugyanoda aljegyzővé.

1899. év szeptember havában a nagytapolcsányi (Nyitra m.) kir. járásbiróságához neveztetett ki albiróvá, ahonnét hasonló minőségben 1907. év április havában az iglói (Szepes m.) kir. járásbiróságához helyeztetett át.

1906. év január havában kineveztetett a szombathelyi kir. törvényszékhez bíróvá, ahonnan hasonló minőségben 1909. év október havában a kassai kir. törvényszékhez, innen 1919. év szeptember havában a budapesti kir. büntető törvényszékhez, s innen 1920. év január havában a miskolci kir. törvényszékhez helyeztetett át. 1921. év október havában neveztetett ki a pécsi kir. ítélőtáblához bíróvá. 1927. év március havában pedig ugyancsak a pécsi kir. ítélőtáblához tanácselnökké.

118

VÁSÁRHELYI ISTVÁN

kir. törvényszéki tanácselnök.

Született 1869 október 10-én Luka-Ilencfalván (Marostordamegye, Erdély). Elemi és középiskolai tanulmányait Marosvásárhelyen és Nagyenyeden végezte. 1890-ben Pécsre került, ahol bátyja szőlészeti felügyelő volt. Itt iratkozott be jogra és ennek elvégzése és jogtudományi államvizsgájának letétele után Paksra nevezték ki joggyakornoknak 1894-ben. Még ugyanezen év novemberében Sásdra nevezték ki az ottani járásbirósághoz aljegyzőnek. 1897-ben a pécsi kir. törvényszékhez helyezték át és gyakorlati birói vizsgájának letétele után 1898 májusában a szigetvári kir. járásbirósághoz albiróvá lett kinevezve. Szigetvárról 1906-ban a pécsi kir. ügyészséghez és innen 1913-ban a pécsi kir. törvényszékhez lett kinevezve kir. ügyész, illetve kir. törvényszéki bírónak, ahol azóta mint főtárgyalási tanácselnök működik jelenleg is.

DR. SZENDRŐDY DÉNES

tanácselnök.

1867-ben Szekszárdon született. Középiskoláit Baján és Kalocsán végezte. Egyetemi tanulmányait Budapesten. Pályáját a szekszárdi törvényszéken kezdte. Volt Kalocsán, majd a kaposvári járásbíró-ságot vezette. Kaposvárról Pécsre került, mint törvényszéki tanácselnök. Nagy sportember és természetkedvelő. Régi birócsaládból származik, az apja is bíró, 2 fivére és 2 fia is bíró. Mint amateur-festő is sokat dolgozik.

DR. SZAPÁR JÓZSEF

kir. főügyész.

1868-ban született Egerben. Középiskoláit és a joglyceumot elvégezve 1892-ben itt joggyakornok lett. 1896-ban albiróvá lett, 1897-ben alügyésszé nevezték ki. 1906-ban kir. ügyész, 1914-ben főügyész helyettes, 1921-ben pedig kir. főügyész lett.

Nevezetesebb pörei: Haverda Mária és Nagy György köztársasági pöre.

KENESSEY ALADÁR DR.

kórházi szemész-orvos.

Kiváló és az egész országban elismert szem-
speciálista. Hosszu éveken át elnöke a pécsi orvosok
egyesületének. A református egyház presbitere. Jó-
tékonyságáról és nemesszivűségéről közismert.

vitész FELSZEGHY JÁNOS

a kir. ügyészség elnöke.

Született 1879-ben, Kisküküllő megye Harangláb községében. Középiskoláit a marosvásárhelyi református gimnáziumban végezte, ahol 30 évvel ezelőtt tett érettségét. Doktorátusát 26 évvel ezelőtt szerezte meg a budapesti egyetemen, azután a kolozsvári kir. törvényszékhez került joggyakornoknak, majd Dicsőszentmártonban volt joggyakornok, Hosszuaszóaljon járásbirósági jegyző, Zernesten aljárásbiró és bíró, Dicsőszentmártonban járásbiró, Veszprémben kir. ügyész, 1925 októberében került a pécsi kir. ügyészséghez.

A háboruban a kolozsvári 21-eseknél szolgált. Mint közlegény vonult be és mint hadnagy szerelt le. Erdélyből nyolc évvel ezelőtt menekülnie kellett, mivel az oláhok részint lázítás, részint a hűségük megtagadása miatt kiutasították és vagyonát is elkobozták. Résztvett kis intelligens csapat élén a nyugatmagyarországi felkelésben. Az „Erdélyi Otthon” elnöke.

DR. FENICZY IGNÁC

főbíró.

1873-ban született Baranyajenőn. Középiskoláit Budapesten, és Kaposvárott végezte. 1894-ben avatták a budapesti egyetemen jogi doktorrá, aztán Baranyavármegye szolgálatába lépett. 1895-ben Sásdra került szolgabírónak. 1898-ban ugyanabban a minőségben Síklóson, 1903-ban Pécsváradon volt. 1905-ben Pécsre nevezik ki szolgabírónak, ahol 1908-ig marad, 1908-ban megválasztották sásdi főszolgabírónak. 1916-tól pedig Pécssett járási főbíró.

124

DR. MADARÁSZ ISTVÁN

kir. közjegyző.

Született 1863-ban Tamási-ban Tolna m. Középiskoláit Nagyszombatban és Székesfehérvárott végezte. A budapesti egyetemen jogi doktorátust nyert, majd az ügyvédi vizsga letétele után mint közjegyző helyettes édesatyjánál Tamásiban működött. Ugyanott 12 évig ügyvéd, 1903-ban Pécsre került, mint kir. közjegyző. 1905-ben megválasztották a pécsi közjegyzői kamara elnökévé. 1923-ban kormányfőtanácsossá nevezték ki. 1926-ban a felsőház tagjai közé választották.

Sokat utazott külföldön, nevezetesen Ausztriában, Svájcban, Német-, Olasz- és Franciaországban és Balkán államokban. Nagy szerepet játszik Pécs társadalmi életében.

vitéz BARSY JÓZSEF

ny. m. kir. honvéd tábornok.

Született Budapesten 1871 január 17-én. Gimnáziumi tanulmányait a budapesti piaristáknál végezte, majd azután a katonai pályára lépve, a budapesti cs. kir. hadapródiskola elvégzése után mint hadapród tiszthelyettes 1890 aug. 18-án a cs. és kir. 6. gyalogezredhez került. Hadnagy 1893 május 1-én a cs. és kir. 52. gyalogezredben, főhadnagy 1896 november 1-én ugyanott lett. 1898 nov. 1-én lépett át a m. kir. budapesti 1-ső honvéd gyalogezredhez, hol 1905 nov. 1-én századossá lépett elős ezzel egyidejűleg a szegedi 5. honvéd gyalogezredhez helyeztetett át. A harctérre 1914 júliusban mint önálló gyalogzászlóaljparancsnok ment ki. A harctéren 42 hónapot töltött mint gyalogzászlóalj-, gyalogezred- és csoportparancsnok. Őrnaggyá előlépett 1915 március 1-én, alezredessé, 1917 február 1-én majd ezredessé 1919 november 1-én és tábornokká 1924 július 1-én. 1925 július 1-én ment nyugdíjba. Vitézzé avatták 1925 június 21-én. Hadikitüntetései : 3. oszt. Vaskoronarend a kardokkal, Ferenc József rend lovagkeresztje, 3. oszt. katonai érdemkereszt, bronz kat. érdemérem, Károly csapatkereszt, 3. oszt. német vaskereszt stb. A Foed. Em. Alta-Ripa corporatiojának priorja.

SZULY JÁNOS DR.

főrend, ügyvéd.

A legelőkelőbb és legrégebb pécsi ügyvéd. A pécsi ügyvédi kamara elnöke. A magyar főrendiház tagja. Számos egyesület és intézet választmányi vagy igazgatósági tagja.

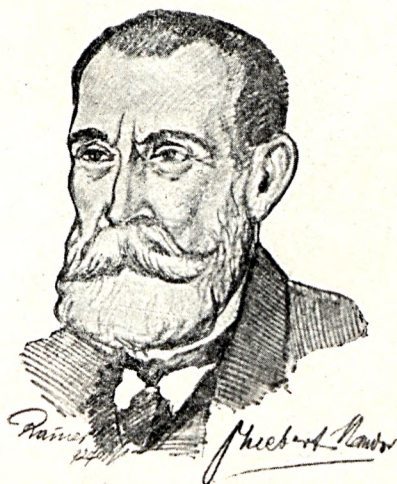

BÜCHLER DAVID DR.

ügyvéd.

Egyike a legképzettebb pécsi gyakorló ügyvédeknek. Irodája nagy népszerűségnek örvend. A kamara pénztárosa. Kiváló és ismert szakíró, akinek eddigi könyvei nagy sikert arattak.

128

SZIEBERT NÁNDOR

ügyvéd.

Született Baranyamegye, Némethóly községben 1845-ben. 9 éves korában Pécsre került, hol népiskolai, gimnáziumi tanulmányait végezte. Érettségét 1866. évben tett, utána a pécsi jogakadémián tanulmányait elvégezve, Baranyavármegye tb. aljegyzőjévé nevezték ki. Az ügyvédi vizsgát 1870. év december havában tette le. 1871. január hó 1-én nyitott ügyvédi irodát és még mindig folytatja. A függetlenségi pártnak tántorithatatlan hive. Ifju korában a pártnak jegyzője, majd főjegyzője, végre ügyvezető elnöke lett. A városi iskolaszéknek 30 év óta tagja. Az iparos és kereskedő tanonciskola bizottságnak 40 évig jegyzője volt. Most is a kereskedő tanonciskolai bizottságnak tagja. A kath. legényegyletnek 52 éve tagja és ügyésze. A kath. központi választmánynak, mint a szent Vince egylet kiküldöttje, tagja. A Hadróá nemzeti szövetség pécsi fiókjának elnöke és ügyésze. A pécsi 48-as jótékony egyesület disztagja és ügyésze. A Némethólyban 1869. évben alakult és működő r. kath. magyar népnevelési egyletnek alapító és működő tagja.

FÜRSTER JENŐ

gazdasági tanácsos.

Pécsett született 1862-ben. Középiskolai tanulmányait Pécsett és Győrben, a műegyetemet Zürichben és Drezdában végezte, utóbb gazdasági oklevelet szerzett és a gazdasági pályára lépett. 1902-ben a Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület titkárává, majd igazgatójává választotta. Jelenleg az egyesület alelnöke, a Pécs-Baranyai Hangya elnöke, az ÉME országos biztosa és több gazdasági vonatkozású vállalatnak igazgatósági tagja.

Littke Jenő

LITTKÉ JENŐ

kormányfőtanácsos, máv. üzletigazgató.

1867-ben született Pécsen. A gimnázium elvégzése után egyetemre iratkozott be, ahol államtudományi államvizsgát tett. 1897-ben lépett az államvasut szolgálatába ellenőri ranggal. Ebben a minőségben eltöltött öt év után, 1902-ben az Á. I. c. osztály vezetőjévé nevezték ki. Az igazgatóság 1913-ban, a pécsi üzletvezetőség felállításakor őt bízta meg a vezetéssel. 1925-ben, érdemei elismerésül kormányfőtanácsossá nevezték ki.

DR. FRANKÓ ZOLTÁN

ügyvéd.

Született 1885-ben Budapesten. Középiskolai és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. — Ismert sportférfiu. A Wesselényi Vivó Clubnak évenként volt titkárja és mint aktív versenyző is jelentékeny eredményeket ért el.

A világháborút, mint a volt m. kir. pécsi 8. honvédhuszárezred tartalékos főhadnagya küzdötte végig. — A város hazafias és társadalmi mozgalmában, a pécsi református egyház életében tevékeny részt vesz. — 1918-óta tagja a pécsi ügyvédi kamarának.

DR. SÁRKÁNY ÁRMIN

ügyvéd.

1876-ban, Pécsen született. Középiskolai és jogi tanulmányait is itt végezte. Államtudományi államvizsgát tett és jogtudori oklevelet Budapesten nyert. Pécs városához tb. rendőrkapitánnyá 1899-ben, 1900-ban pedig valóságos rendőrkapitánnyá nevezték ki. 1903-ban pedig a főkapitány helyettese lett. Tiszteletbeli főkapitánynak pedig 1906-ban nevezték ki. 1907-ben lemondott hivatali állásáról és ügyvédi gyakorlatot kezdett. A háboru alatt a harctéren hősies magatartást tanusított. — Tagja a törvényhatóságnak, a pécsi ügyvédi kamara választmányának és a Háztulajdonosok Szövetsége ügyvezető elnöke. — Számos szakkönyvet irt, amelyek közül a „Die Geschichte eines ungarischen Hochstaplers“ című könyvéről Tóth Béla es i levelében is többször megemlékezett.

DR. KENGYEL ERNŐ

ügyvéd.

1878-ban született. Elemi és középiskoláit Pécsen, a jogot részint Pécsen, részint Budapesten végezte. 1904-ben ügyvédi vizsgát tett és azóta ügyvédi gyakorlatot folytat. Ügyvédi irodája egyike a legelőkelőbb és legjobb hírnévnek örvendőnek.

DR. JAKAB BÉLA

pápai kamarás, tanítóképezdei igazgató.

Született 1876-ban P üspöknádasdon. Középiskolai tanulmányait Pécsen végezte, a doktorátust Budapesten szerezte meg. 1899-ben szentelték pappá, majd Hettyei püspök mellett maradt egész a tanítóképző tanárává való kienevezéséig. Később igazgatója lett a női tanítóképzőnek és a leánygimnáziumnak. 1922-ben a fiú tanítóképző igazgatója lett, ahol a mai napig is működik. Nevéhez fűződik a négy éve fennálló internátus megalapítása. Theológiai tanár, a leányképző püspöki biztosa.

BUZÁSSY ÁBEL JÓZSEF

ciszterci r. házfőnök, reálgimnáziumi igazgató.

Született 1864-ben Nagylángon, Fejérmegyében.
A rendbe 1882-ben lépett. 1885-ben egyszerű, 1888
junius 16-án ünnepélyes fogadalmat tett. 1888
aug. 5-én áldozópappá szentelték.

DR. HORVÁTH VIKTOR

reáliskolai igazgató.

Született 1882 aug. 27-én Szentbalázson, Somogy megye. Középiskoláit a kaposvári áll. és a csurgói ref. főgimnáziumban, egyetemi tanulmányait a kolozsvári és budapesti tudományegyetemen végezte. Tanári oklevelet 1907-ben Kolozsvárott, államtudományi doktorátust a budapesti tudományegyetemen szerzett. Tanári pályáját 1906-ban a pécsi állami főreáliskolában kezdte meg, azóta megszakítás nélkül ennél az iskolánál működik. 1920-ban az intézet igazgatója lett. 1925-ben XI. Pius pápa őszentsége a Szent Sylvester-rend lovagkeresztjét adományozta neki, a tanulóifjuság valláserkölcsei nevelése körül kifejtett munkássága elismerésül.

SZIEBERTH RÓBERT

tanfelügyelő.

Tanítónak készült. Vidéken töltött egy esztendő után a pécsi népiskolákhoz került. Kiváló képzettségével és az oktatás ügye iránti lelkesedésével párosultan az újabb idők szükségleteinek megérzését hozta magával. — Elemi iskoláink decentralizálása, az osztályok szaporítása, azok növendékei létszámának lecsökkentése, a tanszemélyzet megsokszorozódása, a gyenge tehetségűek szelektálása és külön oktatása, a VII. és VIII. osztályok megnyitása stb., mind az ő kezdeményezésére, szorgalmazására történt. Az Irányi Dániel-téren, Gyárvárosban, Isten-kutnál, Ullmann-telepen emelt iskolaépületekkel a belterületi zsufoltságot szüntette meg és a kültelkek lakóinak tudást szomjazó gyermekeit juttatta lelketüdítő, értelmet termékenyítő forrásokhoz. Tudás, idő, munka mellett jelentős anyagi áldozatokkal segítette életrevaló eszméit a megvalósuláshoz. Külön lapra kívánkoznak a háborus évek alatt kifejtett tevékenysége és az az áldozatosság, mellyel a megszálló hatalom által kifosztott népiskolák karbahelyezését és újbóli felszerelését végezte.

SOMOGYI JENŐ

a Pius kollégium rektora.

A megyesi Somogyiak régi ősi vasmegyei nemes családjából származik. 1879-ben született Szombathelyen, ahol édesatyja vármegyei tiszti főügyész volt évtizedeken át. Iskoláit Kőszegen, Szombathelyen és Esztergomban végezte. Mint világi papnövendék előbb az esztergomi, majd a bécsi Pázmány-papnevelőben tanult. 1897-ben lépett a jezsuita rendbe, ahol alapos szónoklattani, bölcséleti és hittudományi kiképzésben részesült. Élén állott a nagyszombati és budapesti rendházaknak, majd hat éven át a rendtartományi főnök tisztjét látta el. Leginkább mint egyházi szónok működött, egy konferencia-sorozata könyv alakjában is megjelent. Harmadik éve vezeti a pécsi Pius-kollégiumot.

THALHAMMER JÁNOS

tanár.

Született 1847-ben. 1865-ben Jézus Társaságába lépett. A rendi tanulmányok elvégzése után 1875-ben Kalocsára küldetett, ahol három évig mint tanár és konviktusi szakaszpraefektus működött. 1878/79-ben Linzben tanított, a következő évben éppen Belgiumban tartozkodott, 1880-ban visszatért Kalocsára, ahol az egész 1912-ig tanároskodott. 1912-ben a pécsi Pius intézet megnyitásakor Pécsre került és ennél az intézetnél működött 1926-ig, mikor is nyugalomba vonult.

Szaktárgyai voltak : számtan és a rajzoló geometria. Különös szeretettel gyakorolta a dipterák tanulmányozását. Több új faj leírásán kívül megírta a „Faunakatalógus“ Diptera című részét. Pécsi légygyűjteménye 3500 fajt foglal magában.

SCHINDLER JÓZSEF

a pécsi városi fiú felsőkereskedelmi iskola igazgatója.

Körmöczbányán született 1877-ben, ahol édes apja városi főügyész volt. Szülőhelyén végezte a főreáliskolai tanulmányokat, melyeknek befejezése után a budapesti tud. egyetem bölcsészeti fakultását végezte. 1900-ban került az akkor Porgesféle felső kereskedelmi iskolához tanárnak. Élénken részt vett az iskola tanártestülete által kezdeményezett mozgalomban, mely az iskolának városítását tűzte ki céljául. 1908 óta ennek a városított iskolának rendes tanára, majd Czink Lajos igazgatónak 1911-ben bekövetkezett halála után igazgatója lett. — Megszervezte a fiú iskolával kapcsolatosan a városi női felső kereskedelmi iskolát, közreműködött a magán polgári fiú iskolának városítása ügyében és egy évig vezette is a városi kezelésbe ment polgári fiú iskolát. 1918-ban a fiú felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos internátust szervezte és 1926-ban az előzővel kapcsolatos kereskedelmi szaktanfolyamot. Tevékeny részt vett a felső kereskedelmi iskola részére 1913-ban készült új épület felszerelésének előteremtésében. 1926-ban kezdeményezésére alakult meg a már 1875 óta fennálló intézet végzett növendékeinek szövetsége.

SZŐKE HUGÓNÉ DR. ZÁNKAY CORNELIA

a pécsi városi négyévfolyamu női felsőkereskedelmi iskola igazgatója.

Született 1885-ben Pécsen. Középiskolai tanulmányait a pécsi ciszt. rendű főgimnáziumban, egyetemi tanulmányait a budapesti Pázmány Péter Tud. Egyetemen végezte és ugyanott nyerte el a doktori diplomát is. A pécsi női felsőkereskedelmi iskolához 1912-ben választották meg helyettes, 1915-ben rendes tanárnak, 1923 óta az intézet igazgatója.

A Nemzeti Szövetségnek, a Kereskedelmi Iskolai Tanárok Országos Egyesületének, a Pécs-Baranyamegyei Muzeumegyesületnek, a Keresk. Oktatásügyi Nemzetközi Egyesületnek választmányi tagja, a Nemzeti Szabadtanításnak igazgatósági, a Corvin Mátyás egyesületnek, a La Fontaine irodalmi társaságnak, a ciszterci diákszövetségnek rendes tagja. A Nemzeti Szabadtanítás egyesületében előadást tartott Beethovenről és Wagnerről.

DR. BERZE NAGY JÁNOS

Baranyavárm. és Pécs sz. kir. város vezető kir.
tanfelügyelője.

Született 1879 aug. 23-án Besenyőteleken, Hevesvármegyében. Elemi iskoláit szülőfalujában, Tiszasülyön és Egerben, középiskolai tanulmányait Gyöngyösön, Egerben és Jászberényben, főiskolai tanulmányait a budapesti m. kir. tud. egyetem bölcsészeti karán végezte. A tanfelügyelői pályára az 1905. évben lépett; működött Krassó-Szörény-, Kolozs-, Alsó-Fehér-, Csik-, Torontál- és Tolnavármegyékben. Majd Baranyavármegyének és Pécs szab. kir. város népoktatásának ügyét az 1924. év augusztus hónapja óta vezeti. Választmányi tagja a M. Néprajzi Társaságnak, rendes tagja a Budapesti Philológiai Társaságnak, a Magyar Nyelvtudományi Társaságnak, a Magyar Irodalomtörténeti Társaságnak és a Folklore-Fellows magyar osztályának. — Irodalmi működése 1902-ben egy verses kötettel indult meg. Egyetemi tanulmányainak befejezte óta az összehasonlító folklore-tudománnyal foglalkozik. Egyik értekezése a Kisfaludy-Társaság pályázatán koszorút nyert. Háborus szolgálataiért IV. Károly király a II. o. polg. hadiérdemkereszttel, Zita királyné pedig elismerő okirattal tüntette ki.

DR. GEDEON MÁTYÁS

polgári iskolai igazgató.

1887-ben született Alsómecenzéfen, (Abauj-Torna vm.) A tanítói oklevelét az eperjesi tanítóképzőben szerezte meg, a gimnáziumi érettségét pedig a pécsi ciszt. r. kat. Nagy Lajos főgimnáziumában. A polgári iskolai tanári oklevelét Budapesten nyerte. Jogi tanulmányait még a pécsi joglyceumban kezdte és itt tette le az államtudományi államvizsgát is, dr. publicivé 1924-ben avatták az Erzsébet Tudomány Egyetemen. Tanári működését Pécsen kezdte. 1923-ban a Farkas István-féle ösztöndíj kamatait, mely a legérdemesebb tanárt jutalmazza meg, a zsüri neki ítélte. 1926-ban igazgatóvá nevezték ki. Eddigi igazgatói működése alatt az intézetet mintaszerűvé fejlesztette és számos olyan dolgot honosított meg, amelyek a többi polgári iskolák között felsőbbséget biztosít az intézetnek.

VENDE ERNŐ

középiskolai tanár.

Született 1861-ben Pápán. Tanári oklevelét a budapesti egyetemen megszerezvén, először a pozsonyszentgyörgyi piarista gimnáziumban, majd Pesten és Lőcsén tanított. 1906 óta a pécsi állami tanárképzőintézeti gyakorló reáliskola vezető tanára, 35 éves tanári működése alatt nagyon hasznos pedagógiai, irodalmi és kulturális tevékenységet fejtett ki. Mint a színügyi bizottság titkára Lőcsén, nagy érdemeket szerzett a magyar színesztet meg- erősítése érdekében és megszervezte a felvidéki színi- kerületet. Pécsen évekig keresztül rendszeresen tartott esztétikai és sorozatos irodalomtörténeti elő- adásaival nagy hatással volt a közönség művészeti és irodalmi érzékének fejlesztésére. Az irodalom te- rén is tevékeny volt. Több önálló műve jelent meg, melyek közül Irodalomtörténeti Szemléltető Képek (1905) c. művét a közoktatásügyi miniszterium adta ki. „A szavalás művészete“ c. munkája (1907) a maga idejében hézagpótló volt. Mint a Magyar- ország Vármegyéi és Városai c. Országos Monogra- fiának husz éven át állandó munkatársa, 10 megye és több város kötete számára írta meg azoknak „Tu- domány, irodalom és művészet“ c. fejezetét.

BARANKAY LAJOS DR.

a városi felsőkereskedelmi fiúiskola rendes tanára.

1882. február 20-án született Temesvárott. Református vallású. Középiskolai tanulmányait a maki áll. főgymnáziumban végezte. Itt tett érettségi vizsgálatot 1901-ben. Főiskolai tanulmányait a budapesti Pázmány Péter tudományegyetem bölcsészeti karán folytatta. Itt nyert doktori oklevelet 1907-ben s középiskolai tanári diplomát 1908-ban. Kezdetől fogva jelenlegi állásában működik.

Jelenleg is több egyesületnek a választmányi vagy igazgatósági tagja. Presbitere a pécsi református egyházközségnek. Foglalkozott a költészettel. 1922-ben jelent meg *Magyar megújulás* c. hazafias költeményeket tartalmazó verses kötete, mely a megszállás alatt keletkezett a négy évig működött *Tudományos, Irodalmi és Művészeti Társaság* kiadásában. Már előzőleg is irt neveléstani cikkeket a *Magyar Iparoktatás és Kereskedelmi szakoktatás* c. folyóiratokba. Intenzívebben 1921 óta foglalkozik a tudományos pedagógiával. Idevonatkozó nagyobb és önállóan megjelent munkái: *A nevelő hatás elmélete*, Pécs 1924 és *A nemzeti közszellem pedagógiája*, Utóbbi munkáját a *Magyar Tudományos Akadémia* 1926.-i nagygyűlésén a Halmos-díjjal jutalmazta. A *Magyar Pedagógiai Társaság* tagjai sorába választotta. Jelenleg is a *Magyar Paedagógianak* dolgozótársa.

DOBOS FERENC

nyugalmazott főreáliskolai tanár, chemikus:

Született Pécsen 1856 február hó 2-án. Atyja ügyvéd volt. Az elemi és középiskolát Pécsen, az utóbbit a cisztercita főgymnáziumban és a főreáliskolában, felsőbb tanulmányait a budapesti tudomány- és a József-műegyetemen végezte az 1874-79. években. Hallgatója volt Than Károly, b. Eötvös Loránt, Lengyel Béla, Szabó József, Wartha Vince, Nendvich Károly, Schuller Alajos, Lubrich Ágost, Jedlich Ányos, Gregus Ágost és Illosvay Lajos egyetemi, illetve műegyetemi tanároknak. Ezalatt állami ösztöndíjat is élvezett és részt vett a Than Károly tanárának vezetése alatti chemiai buvárkodásokban is.

Az 1881. évben a budapesti Országos Középiskolai Tanárvizsgáló Bizottság előtt tanári vizsgálatot tett, minek alapján a vegytanból és a természettanból tanári oklevelet nyert. 1882. évben a földmívelési miniszter a keszthelyi gazd. tanintézethez vegyészeti tanársegéddé, a következő évben pedig az igazságügyminiszter a „M. kir. Országos Művegyészeti (törvényszéki vegyészeti) intézethez vegyészsegéddé nevezte ki. Ezen minőségében az intézet

148

hirneves megalapítójának és igazgatójának Dr. Felletár Emilnek vezetése mellett 12 éven át működött a törvényszéki chemiának nagy körültekintést, lelkiismeretességet és specialis szakképzettséget igénylő munkakörében. 1895 évben a vallás és közoktatási miniszter a győri áll. főreáliskolához rendes tanárrá nevezte ki, honnét 1906 évben saját kérésére szülővárosába helyeztetett át, a pécsi áll. főreáliskolába, hol az 1920/21-ik év végéig működ-
vén, szolgálati éveinek kitöltése folytán nyugdíjaztatott. Tisztviselői és tanári működése folyamán irodalmi működést is fejtett ki. A Budapesten megjelenő „Magyar Chemiai Folyóirat“-ban és az Angyal Pál szerkesztésében megjelenő „Bűnügyi Szemlé“-ben, valamint a Győri és a Pécsi Naplóban megjelent kisebb közleményeken kívül írta a középiskolai tanulók chemiai gyakorlataihoz vezérfonalul szolgáló, 4 kisebb kötetből álló munkát. Önálló gyakorlati buvárkodásának eredményei: a higanynak minden ember szervezetében való előfordulásáról és a mákmagvak morfiumtartalmáról szóló, a fenti „Magyar Chemiai Folyóirat“-ban megjelent közleményei.

KISS JÓZSEF

nyug. főreáliskolai tanár, c. középiskolai igazgató.

Született 1860-ban, Mesztegnén Somogy megyében. Elemi iskoláit Siklóson, a középiskolát Pécsen, az állami főreáliskolában, felsőtanulmányait Budapesten a József-műegyetemen végezte. Ugyancsak Budapesten a huszonharmadik gyalogezrednél szolgálta le önkéntesi évét és később mint a 19-ik honvédgyalogezred tartalékos hadnagya lépett át a szolgálaton kívüli viszonyba. Tanári pályáját a csongrádi áll. segélyezett polgári fiúiskolánál kezdte meg, ahol két tanéven át teljesített szolgálatot. — 1881 szeptember havában a Siklóson megnyitott polgári fiúiskolához, míg három évvel később: 1884 szeptemberben a VKM. a pécsi állami főiskolához nevezték ki rendes tanárnak. Ebben a minőségben 37 éven át állt Pécs tanügyének szolgálatában, mely időből a szerb megszállás idején egy tanéven át, az intézet igazgatójának halála után, tanártársai bizalmából, mint ideiglenes igazgató az intézetet vezette. A szerb megszállás megszűntével 42 évi szolgálat után nyugalomba vonult, mikor is a címz. középiskolai igazgató címet kapta.

Egész szolgálati ideje alatt hivatalos kötelességein kívül a társadalmi mozgalmakból is kivette részét, amiért polgártársai bizalmából a város törvényhatósági bizottságába is beválasztották. Nagy

híve és munkása volt különösen régebben a pécsi sport életnek. A pécsi Bicycle Clubnak sok éven át elnöke s a Mecsek Egyesületnek megalakulása (1891) óta titkára s itt kifejtett odaadó munkásságát méltányolta az egyesület egyik közgyűlése, mikor őt tiszteletbeli tagjai sorába iktatta s legszebb alkotását a Misinára épült kilátótornyt Kiss József-kilátónak nevezte el. 25 éves titkársága alkalmával a magyar turista egyesület is tiszteletbeli titkárává választotta. Utleirásai önállóan is megjelentek. A pécs. Dalárda 50 éves jubileuma alkalmával tiszteletbeli elnökévé választotta.

DR. SCHMIDT ANTAL

M. kir. egészségügyi főtanácsos, ny. Erzsébet tud. egyet.
kórházigazgató-főorvos.

Született Vasason Baranya megyében 1867. évben. Elemi iskoláit Pécsen a lyceumban, középiskoláit a zirci főgimnáziumban végezte. Orvostudományi oklevelét a budapesti egyetemen szerezte meg 1893. évben. 1893 október 15-én a pécsvárosi közkórházhoz másodorvossá nevezték ki. 1895 őszétől a kolozsvári sebészeti klinikán mint első díjas műtőnövendék működött 1896 szeptemberéig s megszerzte műtőorvosi oklevelét. Megszerezte ugyanaz idő alatt törvényszéki orvosi, valamint iskolaorvosi és egészségügyi tanári képesítését is. Visszatérve a Pécs Városi Közkórházához, 1900-ban tiszteletbeli főorvossá, 1903-ban helyettes főorvossá, 1905-ben a sebészeti osztály főorvosává neveztetett ki.

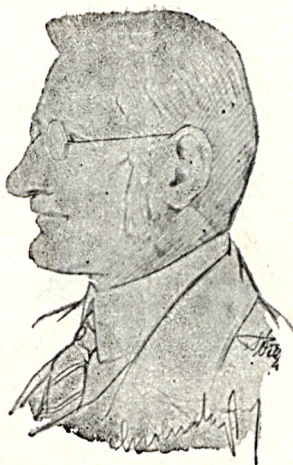
A háború egész ideje alatt a pécsi vöröskereszt kórház sebészfőorvosa is volt. 1916-ban a Pécs városi közkórház igazgató főorvosa lett s mint ilyen működött a közkórháznak Erzsébet Tud. Egyetemmel történt átszervezéséig. Kórházigazgatói működése alatt a Kormányzó Ur Ófőméltósága m. kir. egészségügyi főtanácsossá, majd 1924. évi október hó 21-én a pécsi m. kir. Erzsébet tud. egyetemi klinikai célokat szolgáló közkórházigazgató-főorvosává nevezte ki. Az egyetemi gazdasági hivatal megszervezése után 1926 januárjában nyugalomba vonult.

DR. FODOR LEÓ

A „M. kir. Erzsébet Tudományegyetem“ gyermekklinika
fül-, orr- és gége szak-főorvosa.

1879-ben Pécsen született. Középiskolai tanulmányait a pécsi főreáliskolában végezte. Innen a budapesti egyetemre iratkozott be. Ennek elvégzése után szaktanulmányait Bécsben és Berlinben folytatta. 1906 óta kórházi főorvos, az Erzsébet tudományegyetem Pécsre helyezése óta pedig gyermekklinikai rendelő főorvos. Mint orr, fül és gégespecialista országos híré.

DR. CHOLNOKY FERENC

m. kir. egészségügyi tanácsos.

Született 1873-ban Veszprémben. Középiskoláit a veszprémi piaristáknál végezte. Diplomáját 1899-ben szerezte meg a budapesti Pázmány Péter egyetemen. Utána a budapesti m. kir. bábaképző intézet gyakornoka, majd a II-ik tanársegéde lett. 1902-ben a pécsi bábaképző intézethez került, mint első tanársegéd. 1909-ben magánprakszist kezdett, megválasztották a Munkásbiztosító pénztár és az államvasutak nőgyógyász szakorvosának.

A háboru alatt, mint népfőlkelő orvos a 6-ik gyalogezred lábadozó osztágát kezelte. A megszállás alatt a kifosztott bábaképző intézet helyett a Pécs városi közkórház szülészeti és nőgyógyászati osztályát vezette, a kiürítés után a miniszter megbízásából leltározta és átvette a bábaképzőt, amelyet az egyetemnek adott át. 1921-ben megszervezte a Stefánia Szövetség pécsi fiókját, melynek mai napig is ügyvezető igazgatója.

DR. LUDVIG FERENC

városi tiszti főorvos.

Született 1855-ben Pécsen. Főgymnáziumi tanulmányainak elvégzése után a bécsi egyetemre került, ahol 1881-ben orvosdoktorrá avatták. Egyetemi gyakornoki korában két ízben is volt Károly Tivadar bajor királyi hercegnek, a világhírű szemorvosnak magyar tolmácsa. Tanulmányai végeztével Pécsen telepedett le. Egyike a legrégebbi betegpénztári orvosoknak. Évekig a csetnek Vasgyármezei Bánya Rt.-nek és a Zsolnay-gyárnak orvosa volt.

1882 óta működött Perczel Miklós főispán ki-nevezése folytán, mint díjtalan tb. városi ker. orvos, Pécs város közegészségügyi szolgálatában és már ezen idő óta nagy tevékenységet fejtett ki vagyontalan betegek közalapi gyógykezelésében. 1894-ben Kardoss Kálmán városi kerületi orvossá nevezte ki. Megszervezte Pécsen addig teljesen nélkülözött baleseti első segélynyújtást, s azóta a mai napig évenként többször megtartja előadását a mentési ügyről. Ezenkívül ő volt Pécsen az első, aki a népszerű közegészségügyi előadások megtartásával foglalkozott.

154

DR. VERTÁN EMIL

az Erzsébet Tudomány Egyetem sebészeti főorvosa.

Született 1883-ban Kézdivásárhelyen. Középiskoláit a nagyszombati áll. főgymnáziumban, egyetemi tanulmányait részint a kolozsvári, részint a budapesti tudomány egyetemen végezte. Orvosi oklevelét Budapesten nyerte. Különböző klinikákon, a többek között Dollinger és Tauffer klinikákon szerzett gyakorlatot. Kolozsvárott a Purjeszbelklinikán és Makara sebészprofesszor mellett volt műtőnövendék, ugyanott nyert műtői oklevelet is. 1911-ben a pécsi városi közkórházhoz nyert kinevezést. A háború alatt 1916-tól 1917-ig Máramaros-szigeten az V. számú honvédtartalék kórház tisztii osztályán mint sebészfőorvos teljesít szolgálatot. 1917-ben haza hívják és ugyanezen évben kinevezik a pécsi közkórházhoz sebész-főorvossá. Az egyetem Pécsre történt elhelyezése után 1924-ben, egyetemi klinikai sebész-főorvos lesz; ez idő szerint az Erzsébet Tudomány Egyetem gyermek-klinikája sebészeti osztályának vezető főorvosa.

DR. SZILÁRD ÁRMIN

belgyógyász.

Született 1869-ben Liptóhuttin. Középiskoláit a kassai premontrei gymnáziumban, egyetemi tanulmányait pedig Bécsben és Budapesten végezte. Budapesten 1893 december havában avatták orvosdoktorrá. Több évi kórházgyakorlat után, egyebek között a mohácsi megyei közkórházban, Pécsen 1904-ben telepedett le, mint belgyógyász. Főleg gyomor és tüdőbetegek gyógykezelésével foglalkozik. A pécsi kerületi Munkásbiztosító pénztárnak annak megalakulása óta orvosa. Szabad idejét évtizedek óta legszivesebben orvos-elméleti tanulmányokra fordítja. Tanulmányainak eredményét egy egutóbb megjelent német nyelvű idegfiziológiai munkában „Dynamische-Nervenlehre“ foglalta össze és valószínű, hogy munkája ezen nagyjelentőségű tudományág haladására nem lesz minden befolyás nélkül.

DR. GERMÁN ISTVÁN

a Munkásbiztosító ig. főorvosa.

Született Pécsen 1893-ban. Középiskoláit Pécsen, a cisztercieknél végezte. A doktorátust 1891-ben szerezte meg a pesti egyetemen, aztán Pécsre került a közkórházhoz másodorvosnak. Az egyetem Pécsre kerüléséig itt működött, mint helyettes főorvos. Jelenleg egyetemi tanársegéd és a Munkás-pénztár főorvosa. Magánprakszisában kiválóbb kliensei közt volt gr. Zichy Gyula érsek is. Leginkább a tuberkulózis elleni védekezés érdekli, újabban pedig szociálpolitikával foglalkozik.

DR. GOBBI GYULA

a „Pécsi Állami Gyermekmhely“ igazgató-főorvosa.

1874. február 16-án Budapesten született. Atyja a budapesti „Nemzeti Zenede“ főzeneigazgatója, karnagya és tanára volt. Középiskolai és orvostudományegyetemi tanulmányait „sub auspiciis regis“ minősítéssel a fővárosban végezte el. Majd 3½ évig dr. Bókay János professzor segédorvosa volt a Stefánia szegény gyermek kórházban. 1903 október hó 1-én lépett be a magyar állami gyermekvédelmi intézményhez, mint a budapesti gyermekmenhely másodorvosa. 1904 április 27-én kapott megbízást az új pécsi gyermekmenhely vezetésére igazgató főorvosi minőségben.

A világháború alatt 3¾ évig mint népfelkelő főorvos a hadtápterületen teljesített szolgálatot.

A szerb megszállás alatt hazafias magatartása miatt sok üldöztetésnek volt kitéve. 1922 január hó 15-től az „Országos Stefánia Szövetség“ pécsi csecsemővédő intézetnek vezető főorvosa és gyermekorvosa. 1927 január 18-án a kormányzó a magyar királyi egészségügyi főtanácsosi címmel tüntette ki. Az országos orvosszövetség választmányi tagja, az Erzsébet tudományegyetemi tudományos szövetség orvosi szakosztályának ülés-elnöke.

158

DR. MÉREI MANÓ

Máv. orvosi tanácsadó, m. kir. államrendőrségi orvos,
Krassó-Szörény vm. tb. tiszti főorvosa.

Született Gyulafehérváron 1862 június hó 8-án. Gymnáziumi tanulmányait a gyulafehérvári piarista gymnáziumban végezte 1879-ben. Egyetemi tanulmányait a kolozsvári és wieni egyetemeken végezte. Orvostoktorrá avatták 1886-ban. Az egyetem elvégzése után egy és fél évig a berlini, egy évig a párisi, és egy évig a londoni orvosi egyetemek klinikáin folytatott tanulmányokat. Visszatérte után a középiskolai egészségtan tanári és tiszti orvosi okleveleket szerezte meg. Orvosi gyakorlatait Gyulafehérváron kezdette meg, majd Lugoson telepedett le, ahol az oláh megszállásig működött. A háboru alatt mint a lugosi tartalék kórházak orvos főnöke, később az ottani tüzér pöttestek orvos főnökeként alkalmazták. Eredményes működéséért a koronás arany érdemkeresztel tüntették ki. Pécselt a felszabadulás óta végzi orvosi gyakorlatát.

DR. JÜNGLING KÁLMÁN

klinikai főorvos.

Kaposvárrott született 1887-ben. A gimnáziumot Kaposvárrott, az egyetemet Budapesten végezte. 1919-ben orvosdoktorrá avatták. Gyakorlóéve után Pécsre az elmegyógyintézethez került, ahol 1919. től az egyetem Pécsre kerüléséig mint vezető főorvos működött. Résztvett a háboruban, mint ezredorvos, kétszer megsebesült. Harctéri érdemei elismeréséül megkapta a Ferenc József rendet, két Signum Laudist, koronás érdemkeresztet, stb. A pécsi kir. törvényszék elmeszakértő orvosa.

BALLA ADOLF DR.

főorvos.

Kővágószőlősen született 1868-ban. Középiskoláit Pécsen a zircieknél végezte jeles érettségi-vel. A doktorátust Pesten szerezte meg 1893-ban, aztán a pécsi közkórházhoz került, ahol 1895-ig működött. Majd körorvos és tb. járásorvos, később a Munkáspénztár főorvosa lett. A háboruban a 6. gyalogezred orvosfőnöke. A tényleges háboruban a 6-os lázadás alkalmával vett részt, mikor a lázadók elfogták és az akkori „Fehér farkas“ vendéglőben a sebesülteket kezelte. Több tudományos előadást tartott, így az Erzsébet Tudomány Egyetemen és az 1927. évben a Vándorgyűlésen is. Számos értekezése jelent meg orvosi lapokban.

Sokoldalúságára jellemző, hogy a pécsi kereskedelmi iskolában mint okleveles gyorsíró tanár 2 éven keresztül tanított. A Pécsi Sakklub elnöke és mint aktív sakkozó első díjat nyert a klub versenyén.

DR. FERENCZY ANDOR

nőgyógyász.

Született 1890-ben Pécsen. Ugyanitt érettségizett a reáliskolából, majd a budapesti egyetemen 1913-ban orvosi diplomát nyert. A budapesti köz-kórház első alorvosa volt. A háboru alatt, mint katonaeorvos működött és a Károly keresztet kapta. Jelenleg a legnépszerűbb orvosok közé tartozik és az orsz. orvos szövetség pécsi fiókjának titkára.

SCHWARCZ VILMOS DR.

városi kerületi tb. főorvos.

Rengeteg szegény beteg neki köszönheti felgyógyulását, mert mindig szívesen és önzetlenül állt a nincstelenek szolgálatára. Szorgalmas, értékes és népszerű orvos.

WALLERSTEIN BÓDOG DR.

főorvos.

Mint orvos a legnépszerűbbek közé tartozik. Kitűnő hírű fogorvosi rendelője van. Emellett, mint zenész szerzett magának nagy érdemeket. Az ő nevéhez fűződik a pécsi „Filharmonikus Társulat” megalakulása. E társulatnak ma is elnöke.

DR. RALÁZS GYŐZŐ

fogorvos.

1892-ben Körmenten született. Négy polgárit Szentgotthárdon, a gimnáziumot Budapesten végezte. Egyetemi tanulmányait szintén a budapesti egyetemen folytatta. Ezután Berlinben, Bresslauban, Bécsben folytatta tanulmányait. 1922-ben mint nyugdíjas főhadnagy-orvos hagyta ott a katonaságot, amelynek a háboru alatt orvosa volt. 1914-ben a harctérre is ment, ahol 33 hónapig frontszolgálatot teljesített és ahol meg is sebesült. Katonászkodása alatt a Signum Laudist, koronás arany érdemkeresztet, sok más kitüntetést érdemelt ki.

1918 óta foglalkozik a sport minden ágával, az F. T. C.-ben ő maga is játszott. A Börgyári Torna Clubnak alelnöke, majd később ügyvezető elnöke volt. A Labdarugó Szövetségnek pedig elnöke, alelnöke, majd társelnöke volt. Jelenleg az amatőr labdarugó szövetség társelnöke.

DR. GYÖRGY ÁRMIN

v. klinikai tanársegéd

1882-ben Trencsénmegyében született. Gymnáziumot Trencsénben, egyetemet Budapesten végzett. 1906-ban orvosa az aradi közkórháznak. Innen a „Magy. kir. Pécsi Állami Bábaképző” tanársegéde lett. Később az állami gyermekmenhely másod orvosává nevezték ki. Ezután csak privát prakszist és a Munkásbiztosító pénztárnál folytatott rendeleit végezte. A világháborúban 2 évig a trencsényi 15-ik honvédegyezred első zászlóaljának orvosfőnöke volt. Az orosz fronton 2 signum laudist és több elismerést kapott. Néhány orvosi műve az orvosujságban is megjelent. A régi orvosszövetség tudományos ülésén a nőgyógyászatról tartott értékes előadást.

DR. KRÁMER JENŐ

egyetemi magántanár.

Budapesten született 1895-ben. Középiskoláit ugyanott végezte, érettségit 1913-ban tett. Már kis gimnázista korától kezdve orvosnak készült. Egyetemi tanulmányait a világháború félbeszakította s mint a rovignoi 24-es táborig vadászzászlóalj kadétja, zászlósa, majd hadnagya, 35 hónapot töltött a fronton. A leszerelés után még mint szigorló orvos Preisz professzor mellett gyakornokoskodott, majd orvossá avatása után a bakteriológiai intézet tanársegédje lett. 1921-ben lépett az Erzsébet-egyetem kötelékébe és azóta Heim prof. oldalán gyermekgyógyászattal foglalkozik.

Sokat utazott külföldön. 1924-ben a római és flórenci gyermekklinikákat látogatta meg, majd a Rockefeller Foundation ösztöndíjával egy évet töltött az Egyesült Államokban (Boston, Baltimore, New-Haven, New-York, Detroit stb.), Kanadában a Torontói egyetemen és Angliában. 1926-ban a német gyermekklinikákat látogatta végig. 1927-ben habilitálták magántanárrá.

PÉTER JÓZSEF

városi főlevéltáros.

Hírlapíró volt hosszú éveken át. Mint újságíró egyike volt a legképzettebb és legtehetségesebb vidéki hírlapíróknak. Egyidőben felelős szerkesztője volt a „Pécsi Napló“-nak, később pedig „Muszáti“ címmel tartalmas és nivós hetilapot szerkesztett. Jelenleg Pécs városának főlevéltárosa és a Pécsi Képzőművészek Társulata főtítkára.

LINDER ERNŐ

a „Dunántul“ felelős szerkesztője.

Született 1886-ban a baranyamegyei Majsonban. Középiskoláit Budapesten és Pécsen végezte. Második kereskedelmista korában az Ifju Világnak volt a munkatársa, az első tárcája a Budapest-ben jelent meg Ódondászok címmel.

Iskolái elvégzése után jegyzői pályára lépett, majd Pestre ment és a Magyar Állam munkatársa lett. Utánna szerkesztette a Katholikus Tudósítót; Nyiregyházán a Szabolcsi Hírlapot. Szerkesztőségi tagja volt a Révai Lexikonnak is. Tizenhét éve a Dunántul szerkesztője és volt idő, mikor egyidőben három lapnak is a felelős szerkesztője volt: Dunántul-nak, Pécsi Ujlap-nak és a Világháboru Heti Postájá-nak.

Sokat utazott külföldön, így bejárta Afrikát, Olaszországot, Németországot stb.

Két könyve jelent eddig: a Malom-ember, regény és Várom a babámat, történetek.

LENKEI LAJOS

a „Pécsi Napló“ főszerkesztője.

1864-ben Pécsen született. A ciszterciák gimnáziuma elvégzése után kereskedelmi pályára készült, de édesatyjának, a legrégibb pécsi hivatásos ujságírónak váratlan elhunytá következtében 19 éves korában már arra kényszerült, hogy a „Fünfkirchner Zeitung“ német nyelvű hetilap szerkesztését vegye át. Ebből a lapból rövid idő alatt hetenkint kétszer megjelenő modern hetilapot fejlesztett. Az első távirati hír is ebben jelent meg Pécsen először. Néhány évvel később megindította a „Pécsi Ujság“ c. napilapot Perczel Béni országgyűlési képviselő főszerkesztésében. Akkor már a „Pécsi Napló“ is megjelent. Ez nem bírta a versenyt, amiért is fuzionált vele és „Pécsi Napló“ néven ezen idő óta a vidéki sajtó egyik legelterjedtebb organumává fejlődött.

E lapnál való munkássága csakis a kommunizmus alatt szakadt meg. Ezt a rövid néhány hónapot is nem pihenésnek szánta, hanem megírta a „*Negyven év Pécs életéből*“ c. könyvet, amelynek nagy sikere volt.

ÉN.

(Önéletrajz.)

Születtem. Könyökök nélkül. Hogy mikor? Az mellékes. Talán meg is halok. Ám ez nem bizonyos. Ugy van ugyanis, hogy minden irással foglalkozó lény halhatatlanságról álmodik. Miért ne tegyem ugyanezt, mikor olyan szép és nem kerül semmibe? Igaz, az örök élet érdekében ezideig nem sokat tettem. De nem sürgős. Számos világirodalmi nagyság 60 éves korában lépett a nyilvánosság elé. Hol vagyok én még Hatvantól, mikor egyelőre ugyis csak Miskolcra kívánkozom. No de legyünk komolyak, nehogy zöldnek tartsanak. Tehát: Ha mégis meghalnék, bölcsőm és diszsihelyem közé ékelődő idő általam máig ismert részében tanultam beszélni, állni, járni. Utóbbit legkevésbé, azért nem jutottam messzire. Tanultam még írni, olvasni, rajzolni, festeni, muzsikálni. Attól kezdve, hogy olvasni tudtam, jó néhány ezer kötetten átrágtam magamat. Ezért van, hogy mindenhez értek, de mit sem tudok. Ezzel a felkészültséggel próbáltam nevelni, tanítani elemi, szak- és felsőbb iskolákban. Minő eredménnyel, abból gondolom, hogy volt növendékeim még ma is szívesen nem köszönnek. Lehet, nincs nekik mit. Az egyfor-

maságot nem kedelve, voltam : gépiró, kazánfűtő, gőzgépkészítő, tanfelügyelői fogalmazó, deres fővel népfelkelő ujonc, 32 éves koromban cipésztanonc, a megszállt Baranya tanügyi személyzetének pénzügyminisztere, a népoktatási közigazgatásnak éveken át keze-lába, kicsit a szive is. Feje nem. Ahhoz az enyém nem volt elég jó. A „Pécsi fejek” pedig még nem léteztek, hogy megfelelőt válogathattam volna. Voltam a felszámolt Industria r. t. végelgyengülésben kimult napilapjának szerkesztője, jó ember, a megszálló szerbek rabja stb. stb. A napisajtóba már diák koromba belékontárokodtam. Erről mindmáig nem tudtam leszokni, csak elvéve ruccantam át a költészet vagy széppróza csábító mezőségeire, a gyermek- és szinpad-i irodalom sikerrel biztató berkeibe. Mindezzel a sokoldalúsággal csupán azt értem el, hogy a suszterek tartanak írónak. Írók véleményére soha nem voltam kíváncsi. Ők csekélységemet bizonyára a suszterek közé sorolják. Hagyján, mert vigasztal, hogy a nők még mindig szép írónak tisztelnek. Ez is valami. Különben mindez és egyebek nekem olyan mindegy, akár az, helyet kapok-e a „Pécsi fejek” díszes sorában, avagy nem. Magam nem is tolok dtam ebbe a galériába, ám a szerkesztő-kiadót nem sikerült meggyőznöm. Azal érvelt, ismert, érdekes és népszerű vagyok. Majd kiderül, de lelke rajta, ha becsapott. Amint látni méltóztatik, Sors őfensége az czüstöt a zsebem helyett fejemre rakta. De azért, ha keserű mosollyal is, életvidáman tekintek a Jövő felé.

Göbel Károly.

NIKELSKY GÉZA

festőművész.

1877-ben Szatmárnémetiben született. Az ot-tani gimnázium után a budapesti Iparművészeti iskola növendéke lett. Ez időben kezdett verseket is írni, amelyekkel szép sikereket aratott a vidéki lapokban. Sőt néhány budapesti napilapokban is napvilágot láttak. 1897 őszén állami ösztöndíjjal Münchenbe került. Ott eleinte Hollósi Simonnak és Grünwald Bélának volt a növendéke. Később A. Eschle nevű német mesterhez került. Egy év után Szatmárra ment haza, ahol a görög kath. templom részére egy nagy oltárképet festett. Onnan szüleivel Fehérgyarmatra ment lakni, ahonnan a pécsi Zsolnay-gyár hívta meg. 1899-ben 22 éves korában jött Pécsre s azóta mint a Zsolnay-gyár tervező iparművésze működik. Festő munkássága beolvadt a Zsolnay-gyár készítményeibe, de itt-ott kiállításokon mégis szerepel és sikert arat tehetséggel festett képeivel.

Három verses könyve is jelent meg: Ifju-ságom, 1900-ban, a Munka után, 1904-ben s a Vál-tozatok 1907-ben.

ÉN.

(Önéletrajz.)

Huszonkilencéves vagyok. Huszonegyéves koromban lettem újságíró. Első novellám Juhász Gyula szegedi folyóiratában, a Magyar Jövőben, jelent meg. Verseimet és novelláimat közölte Raith Tivadar budapesti folyóirata a Magyar Írás. Későbbi novelláimat az Ujság, Világ és Magyar Hirlap hozta. „Áruló lábak” című novellám Grete Bauer fordításában a berlini Garten der Literatur című irodalmi folyóiratában Die verreterischen Füße címen jelent meg. — 1925-ben a Nyugat novella pályázatán „Nyolc hold föld” című írással díjat nyertem. — Első regényemet „Gyáva szerelem” címen az Ujság közölte. Második regényemet, a Vadludakat ugyancsak az Ujságban való folytatólagos közlés után, a Dante adta ki könyvalakban. Új regényem a „Hanna nagy utja” szintén a Dante kiadásában hagyja el a sajtót.

Sásdi Sándor.

BODONYI NÁNDOR

író.

1862-ben született a baranyai Palotabozsokon. Baranyában járja az elemit, a középiskoláit, a tanítóképzőt. Pécssett kap oklevelet. Kezdő tanító-nak Vajszlóra kerül, innen Dunaszekcsőre, majd Torontál-ujfalura viszi a sorsa. Sellyére 1885-ben került. Bácskai tanítóskodása idejére esnek irodalmi kísérletei. Első írásai szerelmi dalok. Amint neki-lendül, a fővárosi és vidéki lapok szívesen fogadják. Szabadkai Hírlap, Pécsi Figyelő, Pécsi Napló, Du-nántul, Pécsi Lapok, Alkotmány, Borsszem Jankó, Én Ujságom, Kis Pajtás, Magyar Család, Ifju Pol-gárok Lapja stb. azok az orgánumok, amelyeken keresztül Bodonyi Nándort ismerni kezdték. Ön-álló kötetei: „Pörös János” (költői elbeszélés, a Petőfi Társaság pályázatán dicséretet nyert), „Ma-rika szerencséje”, „A kistornyai lelkész”, „Matyi meg Kati”, „A szegény ember fia”, „Iskolapad” stb. Az Ormányság legalaposabb ismerője. Baranya monografiájában ő írta meg az Ormányság nép-rajzát. Az „Aranyparaszt” c. népszinműve Ormány-ságon játszódik le. A Gárdonyi Géza Irodalmi Tár-saság” 1920-ban tagjai közé sorozta.

125

DANIS JENŐ

a pécsi „Nemzeti Színház“ tagja.

Született 1888-ban Nagykanizsán, Zalamegyében. Tanulmányait a nagykanizsai kegyesrendi gimnáziumban végezte. Színipályáját Rác Dezső felső-magyarországi kerületi szinigazgatónál kezdte meg Breznóbányán. Két esztendei vándorlás után a Szegedi színházhoz kerül Almássy Endre szintársulatahoz. 1917-ben a pécsi Nemzeti Színház tagja lett, melynek később drámai rendezője és helyettes igazgatója — 1927-ben a város tanácsának bizalmából a pályázat eldőltségéig a pécsi Nemzeti Színház igazgatója volt. Nevezetes szerepei: Biboros, Vén gazember. Kiváló rendezései: Süt a nap, Peer-Gynt, Császár és komédiás. Danis Jenő 1917-óta változatlanul tagja a Pécsi Nemzeti Színháznak.

DR. FEJES GYÖRGY

Városi Muzeum igazgatója.

1887-ben született Ujverbácon. Gimnáziumi tanulmányait Pécsen a ciszterciánknál végezte. Pécsen tanítóskodott. Hadapródörmesterként résztvett a világháboruban, megszerezte a bronz és nagyezüst érmeket és a Károly csapatkeresztet. Nagy szeretettel foglalkozik Baranya és Pécs multjának a feltárásával, mégis leginkább a római kor vonzza. Nem kis része van az ő személyének abban, hogy évről-évre többen és többen járnak a muzeum falai közé. A katolikus kör könyvtárosa, a Pécs Baranyai Muzeumegyesületnek hat év óta titkára, az országos Hadtörténelmi Muzeumnak levelező tagja. Pécs és Baranya multjáról s régiségeiről érdekes és értékes írásai jelennek meg a lapokban.

JÁNOSI ENGEL RÓBERT DR.-NÉ,
ERDŐSI BAIERSDORF ERNA

szobrászművésznő.

Született Bécsben mint Erdősi Baiersdorf Károly m. kir. udv. tan., fa-nagyiparos leánya; Pécssett lakik 1919 óta. Művészi kiképeztetését Bécsben, majd utóbb Budapesten nyerte; a budapesti „Műcsarnok” és „Nemzeti Szalon” tárlatain, valamint bécsi és pécsi kiállításokon számos műve szerepelt, eleinte a festészetet és krétarajzot kultiválva, míg utolsó években főleg szobrászati téren működik. Bécsben a nagy társadalombölcész, Josef Popper-Lynckus-szal személyes ismeretségbe került; a róla készített művészi mellszobor egy tudományos társaság disztermét, míg plakettje Bécs város muzeumát disziti. A bécsi „Naturhistorisches Museum” megbízásából 1924-ben a London—wembley-i birodalmi kiállításban a ma élő primitív népeket tanulmányozta és onnan számos értékes tanulmányt hozott Pécsre. Legkiválóbb és egyben legelterjedtebb műve az említett múzeum szakértőjének közreműködésével alkotott, tudományos értékű „Homo Neanderthalensis” mellszobor, mely nemcsak Európa számos múzeumában, de a Field-féle természet-tudományi múzeumban Chicagóban is feltalálható.

178

HONTHY ISTVÁN

lapszerkesztő.

1878-ban született Szentesen. Középiskoláit Kiskunfélegyházán és Kecskeméten végezte. Majd az itteni jogakadémián hallgatta a jogot. Hirlapírói munkásságát a kecskeméti Pestmegyei Hirlapnál kezdte. Három évig szerkesztette a Színházi Újságot, 1920 óta a Pécsi Színházi Élet szerkesztője és kiadója. 1912-ben Pécs város szolgálatába lépett, mint írnok, 1907-ben szegényügyi előadó lett. Munkái: Egy asszony története (regény), Saul szerelmei (regény). Két verskötete jelent meg: Hangok az éjszakában, Költemények. Számos novelláját, versét közölte a Budapesti Hirlap, Pesti Hirlap, Ország-Világ stb.

DÉRI GYULA

hírlapíró.

Érdekes, összetett lélek. Aki elolvassa „Otkolony” c. regényét, amely illatos és könnyed, mint selyem holmin megbujó francia otkolony, az nem hinné, hogy e regény írója ugyanaz, mint az, aki a sport-cikkeket írja.

1894-ben Pécsen született. Reáliskolát és Keleti Akadémiát végzett. A háború kitörésénél az első bevonulók között volt, s mint főhadnagy, végigküzdötte azt. Kitüntetései: nagy- és kisezüst, vitézségi és sebesülési érem, Károly csapat-kereszt. 1920-tól 1924-ig a „Pécsi Napló” belső munkatársa, amelynek azóta is sportrovatvezetője és vasárnapi cikkírója, évek óta a „Vasárnapi tükör” című irodalmi rovat vezetője. Szerkesztette a „Hétfő” c. lapot, a Sportujságot, Sportévkönyvet és többek közt a „Dél-nyugati Sportujság” c. lapot. Jelenleg a Magyar Hollandi Biztosító Társaság pécsi vezérügynökségének főnöke és mint ilyen, a legfiatalabb biztosító főnök Pécsen. Ügyvezető igazgatója a Pécs-Baranya F. C-nak és elnöke a budapesti II. B. Ligának. A sporttal már a békeévekben foglalkozott, mint a Pécsi Atlétikai Club aktív játékosa, azóta mint egyesületi és szövetségi vezető vesz részt minden sportmozgalomban.

FODOR OSZKÁR

szinigazgató.

Nagyváradon született és az ottani főreáliskola elvégzése után, — miközben a *Torontál* c. lap munkatársa volt, — 18 éves korában már a Nemzeti Színház igazgatójának, *Somló* Sándornak volt az írdeákja. Két esztendő múlva, — mialatt a színiiskolát kitünő eredménnyel végezte el, — a szabadkai színház drámai rendezője lett.

Több cikluson keresztül az Országos Színész Egyesület rendezői ösztöndíját kapta meg. (Ezt eddig csak hárman nyerték; Ferenczy Frigyes, Faragó Ödön és ő.) A háboru előtt 1 évvel Londonban folytatta tanulmányait. Külföldi tanulmányutja folyamán 4 évet Joe May és Mia May filmgyáránál, mint dramaturg töltött. A háboru első évében a temesvári színház főrendezője, majd öt éven át a székesfehérvári színikerületet igazgatta. 1925-ben megalapította a „Vidéki Thália” staggionet. Ezután pedig a pécsi színtársulat igazgatója lett és eddigi működésével általános becsületet és meglegedést váltott ki.

Emellett irodalmi működést is kifejtett. Győrött és Miskolcon színházi vonatkozású könyve jelent meg, a Blaha Lujza színház pedig *Mária* fia c. drámáját mutatta be nagy sikerrel. Új színműve a *Dr. Gróf Balassa* Pécssett kerül színre.

FÜREDI BÉLA

ny. szinigazgató.

Pécs kulturális fejlődésében nagy szerepe van. Az ő igazgatása alatt élte fénykorát a Pécsi Nemzeti Színház. Nagyszerű szervező erő és kitűnő művész volt. Mint színész is kivált és egyizben a budapesti Magyar Színháznak is tagja volt.

ÖZV. P. FUTIMA SAROLTA

polgári leányiskolai igazgató.

Született Pécsen 1867-ben. Polgári leányiskolai tanári oklevelet 1885-ben szerezte meg. Ez évben a pécsi községi polgári leányiskolához választották meg, ahol mint tanárnőt 1924-ben igazgatóvá nevezték ki.

DR. BALLA ADOLFNE

műgyűjtő.

Huszonöt esztendeje gyűjt és eleinte egész kicsiben próbálta a multat a jövőnek megmenteni. Ma műgyűjteménye országos hírü. Képei sorában ott találjuk: Karlovszky, Rippl-Rónai, Hollósy, Székely Bertalan, Lotz, Fényes stb. magyar festőt, a külföldiek közül: Rembrandt, Wieland, Makkart, Dürer, Fayerbach stb. eredeti festményeit, rajzait és rézkarcait. Csipke és porcellán gyűjteménye páratlan. Műgyűjteményét eddig Rippl-Rónai, Csányi, az iparművészeti Muzeum igazgatója látogatták meg. Tagja a Szinnyi-Merse Pál Társaságnak és számos bel- és külföldi amateur-műgyűjtő társulatnak.

DR. DEUTSCH ZSIGMONDNÉ

az Izr. Jótékony Nőegylet elnöknője.

Azon kevés pécsi urasszony közé tartozik, aki minden szabad percét a nyomor szolgálatának szenteli. Mint nőegyleti elnöknő, rengeteg jótékony-ságot fejt ki.

MARTINOVITS ERNŐNÉ

a Stefánia Szövetség elnöknője.

A pécsi nincstelenek igazi jótévője. Ahol könnyet lát, siet, hogy felszárítsa. Különösen a szegény gyermekek körül fejt ki áldásos munkát.

KÜRSCHNER EMÁNUEL

a „Pécsi Városi Zeneiskola“ igazgatója.

1884-ben született Nagybecskerekén. Tanulmányait a budapesti Zeneakadémián, Hubay Jenő keze alatt végezte. Pécsre 1908-ban kapott meghívást és azóta igazgatója a Városi Zeneiskolának, amely az ő vezetésével élte renaissansát. Óriási szerepe van abban, hogy Pécs ma az ország egyik legkultúraltabb zenei központja. A Filharmónikus Társulat mai nivóját is főleg neki köszönheti. Megalakította a „Pécsi Kamara Zene Társaság”-ot, amely a vidéki társaságok közül először részesült államsegélyben. Számos hangversenyt tartott, így Szendi Árpád elhunytától pár nappal együttes koncertet rendezett vele. Tanítványai közül Breuer Mária és Etta külföldön aratnak sikert, Faragó István, a Reményi díj nyertese, ma egyike a legbiztosabb ígéretnek.

KÜRSCHNERNÉ KALIWODA OLGA

hangversenyénekesnő, a Városi Zeneiskola énektanárnője.

Született Brünnben, régi muzikuscsaládból. Nagybátyja Kaliwoda Johann Wilhelm zeneszerző, nővérei Vilma, Mary szintén hangversenyénekesnők. A család érdekességei közé tartozik a Kaliwoda kórus, melynek minden tagja a családból került ki. Eredetileg zongorát tanult a brünni konzervatóriumban és csak később tért át az énekre. Tanult Bécsben Gennsbachernél, majd ismét Brünnbe került és innen ment Budapestre az akadémiára. Ekkor még egy szót sem tudott magyarul, s mint kivételes tehetséget az utolsó évfolyamba tették. Sik József vezetése alatt vizsgáit a legnagyobb elismeréssel tette le. Külföldön Bécs, Wiesbaden, London, Milanó, Nápoly kiváló mesterek oktatták.

Hangversenyek: Budapesten a filharmónikusokkal, Bécsben, Brünnben, aztán London, Merán, Nápoly, Abbázia, Lidó stb. Rádiókoncertjei: majdnem az összes európai studiókban, Budapest, Prága, Wien, Berlin, Brünn, London, Nápoly, Milanó, Bologna stb. Pécsi koncertjeinek száma hozzávetőleg száz. Mint paedagógus 16 éve működik a Zeneiskolánál, sok-sok tehetség köszönheti neki kibontakozását.

BÁN JÁNOS

zongoraművész

1891-ben született. Középiskoláit a budapesti ref. gimnáziumban, zenei tanulmányait a Nemzeti Zenedében és a Zeneművészeti főiskolán végezte. Mesterei Tomka István, Kunos Ignác és Dohnányi voltak. A Pázmány-egyetem bölcsészeti fakultáson Németh Gyula és Goldzieher Ignác hallgatója volt. 1922 óta a pécsi városi zeneiskola tanára, 1921 óta pedig Budapesten hat önálló concertet adott. Beutazta Bulgáriát, Törökországot és német, török, francia és angol nyelven beszél.

GÁBOR JENŐ

rajztanár.

1893-ban születtem Pécsen. Ugyanitt az áll. főreáliskolában érettségiztem. További tanulmányok: 1915-ig a pesti képzőművészeti főiskolán. Azóta délelőtt pedáns rajztanár, délután pedig ultramodern festő vagyok.

190

ZUPANCSICS VILMOS

zenetanár.

Született 1886 november 27-én Sopronban, középiskoláit a soproni evang. lyceumban végezte, ahol 1905-ben tett érettségét. Budapesten 1½ évig az állatorvosi főiskola hallgatója, majd 1907-ik évben a zeneakadémia növendéke lett. Mint kész hegedős került a főiskolára, de mert a gordonkához érzett nagyobb kedvet, Popper Dávid növendéke lett. A zeneszerzést Herczfeld Viktornál végezte. Budapesti tartózkodási idejében tanít az ujbpesti zeneconzervatóriumban, a budapesti Kada Jenő és Steinicz-féle zeneiskolákban, tagja a Köhn László-féle szimfónikus zenekarnak, és a m. kir. Operaház zenekarának.

1912-ik évben Pécsre választják meg a városi zeneiskolához, ahol azóta megszakitás nélkül a gordonka tanszakot vezeti. Tanít azonkívül hegedüt, zeneelméleti tárgyakat és kamarazenét. Nem egy kiváló növendéke szerzett az iskolának külföldön is dicsőséget, köztük Breuer Etta csellóművésznő, legujabban pedig Jeszenszky Iván, aki Párisban adott önálló hangversenyt. Itthon részt vett a Kamarazene megalapításában, ő vezeti le az egyházi hangversenyeket. A Bach kultusznak közismert propagálója. 2½ évig volt a Pécsi Dalárda karmestere, ahol újból megszervezte a női énekkart. Jelenleg a Zenekedvelők Egyesületének karmestere.

KALMÁR RÓZSA

férj. dr. Faluhelyi Ferencné.

Kalmár Antal dr.-nak, a kiváló függetl. publicistának leánya. Előbb festőnek készül. Márk Lajosnak, majd Fischaufnak és Nadler Róbertnek növendéke. Csakhamar azonban otthagyja a festészetet és Rákossy Szidi növendékének szegődik. Drámai hősnőnek készül. Már a sziniiskola vizsgaelőadásán eljátszott Juliája, a komoly kritika élénk figyelmét vonja magára. Tanulmányainak befejeztével előbb a kolozsvári, majd a budapesti Nemzeti Színház szerződteti. 1923-ban Kürthy György Pécsre hozza első drámai hősnőnek. Melinda, Dili, Cigánybáró, az Árnyék asszonya, Hannele, Mima, Julika azok a nagyobb alakításai, a melyekkel a pécsiek szívéhez férközött. 1924-ben férjhez megy és megválnak a szinpadtól.

PETROVITS ISTVÁN

zenetanár, orgonaművész.

Hoehn Alfréd, Szende Árpád és Hanák Árpád zongoraművészek növendéke volt. Pályája meglehetősen változatos, volt már minden, ami muzsikusként csak lehet. Orgonista, zeneiskolai tanár, dalárda és színházi karmester, zeneszerző stb. Mint zeneszerző szép sikereket ért el és 2 pályadíjat is nyert: egy külföldit (zenekari misével) és egy belföldit: (a m. kir. kultuszminiszterium pályázatán).

P. LUDVIGH VILMA

operaénekesnő.

Néhai Hunfi volt pécsi operatenorista tanácsára Bécsben kezdte meg énektanulmányait. Első tanárnője a nagyhirű Papier Róza volt. Később a budapesti Zeneakadémián Sik, Szabados és Azuther növendéke volt. A Zeneakadémia elvégzése után, mint okleveles énekművésznőt a budapesti Városi Színház szerződtette Adler Adelina mellé. Családi körülményei hazaszólitották s így a pécsi színház sok operaelőadása (Troubadur, Carmen, Faust, Zsidónő, Parasztbecsület, Bőregér, Cigánybáró stb.) fűződik nevéhez. Körülbelül száz hangverseny, vagy annak néhány száma juttatott neki elismerést Pécsen és más városokban (Kaposvár, Sopron, Szeged, Szolnok) sőt külföldön is (Velence, Lídó, Pádua, Milánó).

194

DR. RÓNAKY KÁLMÁN

ny. árvaszéki ülnök.

Tösgyökeres pécsi. A reáliskola elvégzése után megszerezte a jogi doktorátust és 1899-ben Baranyavármegye szolgálatába lépett. 35 évi becsületes, lelkiösmeretes munka után mint árvaszéki elnökhelyettes ülnök nyugalomba vonult. Egész életét a közjónak és a társadalomnak szentelte. Negyven éve ismerteti tollával Baranya és Pécs multját. Eddig négy munkája jelent meg. Ismereteinek gyarapítása végett sokat utazott külföldön. Bejárta Európát, Kisázsia, Afrika északi részét stb. Résztvett: 1899-ben a Rómában tartott sajtókongresszuson, 1902-ben a szentpétervári büntetőjogi kongresszuson és 1899-ben a krisztianiai, ugy az 1908-ban a berlini interparlamentáris konferencián. Jeles műgyűjtő. Lakása telve eredeti szobrokkal, festményekkel, rajzokkal stb. Könyvtára páratlan. Ő penditette meg az első pécsi képzőművészeti kiállítást. Szive arany, becsülete gyémánt.

ASSZONYI LÁSZLÓ

v. színigazgató.

25 éve jónevű vidéki színész volt. Közben Pécsen színigazgató lett. Pár esztendőes becsületes küzdelem után, megvált pályájától és egy polgári nyugodtabb foglalkozás után nézett. Színészkedése alatt mindenki szerette, színigazgatása közben is mindenki elismerte jószándékait.

VISNYA ERNŐ

m. kir. kincstári főtanácsos, a Ferenc József-rend lovagja,
felsőházi tag.

Született 1879. évben Pécsen, ág. hitv. evang. vallásu, apja takarékpénztári tisztviselő volt. Nős. A Pécsi Takarékpénztár elnök-vezérigazgatója.— Résztvett a világháboruban a szerbiai harctéren 7 hónapi szolgálat után, mint főhadnagy, felmentették. Megfordult több ízben Francia-, Angol-, Német-, és Olaszországokban. Tizenöt éve tagja Pécs szab. kir. város törvényhatóságának s ugyanezen idő alatt vesz részt a város közéletében. Különösen a három évig tartó szerb megszállás alatt vett részt minden hazafias és politikai mozgalomban. Elnöke az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga pécsi csoportjának, a Pécsi Athlétikai Klubnak, a Pécsi Polgári Daloskörnek, alelnöke a Magyar Nemzeti Szövetség pécsi csoportjának, választmányi tagja a Baranyavármegyei Gazdasági Egyesületnek. Az Első pécsi bőrgyár rt., Szállítványozási és kereskedelmi rt., „Sopiana” gépgyár és vasöntöde rt. elnöke, a Baranyai Agrár-ipar rt. társelnöke, Pécsi kereskedelmi és iparbank rt., Baranyai gazdák rt., Károlyi Emil építkezési vállalat rt., Dunántuli erdőgazdasági és faipari rt., Pécsi villamos vasuti rt. alelnöke; Pénzügyintézetek Központ, Pénzügyintézetek Országos Egyesülése, So-

mogy megyei Takarékpénztár Kaposvár, Baranyai Gazdabank rt., Pécs, Barcsi Bank és Takarékpénztár rt. Barcs, Mohácsi Takarékpénztár rt. Mohács, Villányi Központi Takarékpénztár rt. Villány, Szigetvári Takarékpénztár Szigetvár, Sásdi Takarékpénztár rt. Sásd, Bonyhád-vidéki Takaré- és Gazdaszövetségi Bank rt. Bonyhád, Bátaszék-Sárközi Takaré- és Hitelbank rt. Bátaszék, Beremendi Portlandcement és Mészművek rt. Budapest, Hazai Fatermelő rt. Budapest, Baranyai és Pécsi Gazdák Szeszfőző Szövetkezete Pécs, „Délmagyar” ipari és kereskedelmi rt. Pécs, Danubia könyvkiadó rt. Pécs, Építőipari rt. Kaposvár, Pécs-baranyai „Hangya” fogyasztási, termelő és értékesítő szövetkezet Pécs igazgatósági tagja. Választmányi tagja a Pécsi Nemzeti Kaszinónak, tagja az Országos Kaszinónak, a Magyar Unió Klubnak, a királyi Magyar Automobil Klubnak, a Hungária Klubnak (Budapest), igazgatósági tagja a Pénzügyintézetek Országos Egyesületének és a Pénzügyintézeti Központnak. A mostani választások alkalmával mint Pécs szab. kir. város törvényhatósága által megválasztott felsőházi tag nyerte el mandátumát, mely választásnál dr. Visy László ny. főispán volt az ellenjelöltje.

TEDESCÓ VICTOR

a Pécs-Baranyai Központi Takarékpénztár R. T.
vezérigazgatója.

1867-ben, Budapesten született. Középiskolái elvégzése után a Belvárosi Takarékpénztárhoz lépett be, amelynek 16 éven át igazgatósági titkára volt. Onnan Pécsre jött, mint a Pécs-Baranyai Központi Takarékpénztár vezérigazgatója. Tagja a városi törvényhatósági bizottságnak. Husz éves pécsi működése alatt az egész városban nagy népszerűségre tett szert.

ÁBRAHÁM GYULA

a „Pécszegyházmegyei Takarékpénztár“ vezérigazgatója.

Mucson (Tolna megye) született 1873-ban. Pécssett négy középiskolát végzett, s tanulmányait a zalaegerszegi kereskedelmi iskolában fejezte be. A kereskedelmi elvégzése után 1891-ben a Simontornyai Takarékhhoz került, mint gyakornok, s 18 havi gyakornokoskodás után itt könyvelő lett. 1892-ben, tehát alig husz éves korában már a Pincehely-Görbői Takaréék főkönyvelője. Ebben a minőségben tizenhárom és fél évet töltött. 1906-ban Tolnára került a Tolnavidéki Takarékpénztárhoz, mint főkönyvelő; 1907-ban egy évi működés után 33 éves korában a takaréék igazgatója lett. 1918-ban került Pécsre az Egyházmegyei Takarékhhoz, ahol először igazgatóvá, 1920-ban vezérigazgatóvá nevezték ki.

Számos intézménynek, részvénytársaságnak igazgatósági tagja.

Érdemeinek, munkásságának elismerésül, az intézet 10 éves fennállásának jubileumakor XI. Pius pápa „Pro Ecclesiae et Pontifice“ érdemkereszttel tüntette ki.

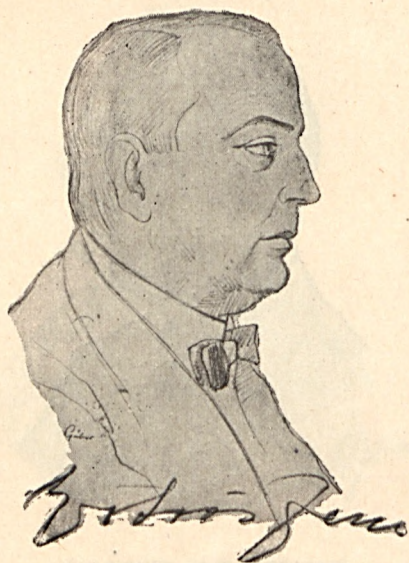
200

DUSBABA VILMOS

a „Dunántuli Bank R. T.“ vezérigazgatója.

1874-ben, Lippán, Temes megyében született. Az aradi kereskedelmi akadémia elvégzése után aktív tiszt lett. Közben elvégezte a bécsújhelyi vivóakadémiát és vivóoklevelet nyert. Mint kitűnő vivó, több külföldi vivóversenyen vett részt szép sikerrel. Később kilépve a hadseregből az „Aradi Ipar és Népbank“ igazgatójának választották. E pozícióját husz éven át tartotta meg. Onnan a 80 éve fennálló „Miskolczi Takarékpénztár“ hívta meg vezérigazgatói székébe. Később pedig a Pesti Hazai Takarékpénztár felszólítására elvállalta a „Dunántuli Bank R.T.“ megalapítását, amelynek öt éve vezérigazgatója. Több értékes katonai kitüntetés tulajdonosa. Beutazta majdnem egész Európát, hogy külföldi tapasztalataival gazdagítsa tudását. A „Pénzügyintézetek Orsz. Egyesületének“ egyik megalapítója, titkára, majd igazgatósági tagja.

EÖTVÖS JENŐ

a Pécs-Baranyai Központi Takarékpénztár R. T. igazgatója

Pécsett, 1876-ban született. Hat reál elvégzése után a kereskedelmi iskolába iratkozott, ahol leérettségizett. Pályáját Érsekújváron, mint gyakornok kezdte. A „Pécs-Baranyai Központi Takarékpénztár R. T.“ kötelékébe ezelőtt harminc esztendeje lépett be. Sokat fordult meg külföldön, járt Németország, Itália, Hollandia, Belgium stb. nagy városaiban, ahol mindenütt közgazdasági tapasztalatait gyarapította. Pécsi működése alatt loyális magatartásával csak barátokat szerzett.

BOLGÁR TIVADAR

vezérigazgató

Született Pécsen 1872. január hó 10-én.

Iskoláit Pécsen és Budapesten végezte. Pécsen az állami főreáliskolán, Budapesten a kir. keresk. Akadémián. Ezt követőleg az Általános osztr. Légszesztársulat pécsi légszeszgyárában, majd Molnár Mihály áruügynökségében és a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank budapesti központjában gyakornokoskodott, ahonnan 1891-ben a Pécsi Kölcsönös Segélyző Egyletbe került, 1910-ben pedig az ebből alakult Pécsi Kereskedelmi és Iparbank Rt. szolgálatába lépett. Előbbinek 1916, utóbbinak 1917 óta vezérigazgatója. A Pécsi Kölcsönös Segélyző Egylet két év előtt az ő rendezésében ünnepelte fennállásának és közhasznu működésének 60 éves jubileumát.

Nagy elfoglaltsága dacára társadalmi, irodalmi és közgazdasági téren is értékes munkásságot fejtett ki. Ő volt a régi pécsi sport élet egyik első irányítója Zsolnay Vilmos és Kiss József oldalán. S mint országos sportlapjának szerkesztője a hazai sportirodalomnak is tevékeny munkása. Állandóan dolgozott és dolgozik, azonban a helyi lapok számára is. Közgazdasági téren az ő érdeme a Mezőgazdasági

Sörgyár és Malátagyár Rt., a most Baranyai Agrár-
ipar Rt. cég alatt működő nagy iparvállalat 1908-
ban történt megalakulása, amint nagy része van
a Fűszerkereskedők Áruforgalmi Rt., a Pécsi Szőlő-
lősgazdák Rt. és a Szállítmányozási és Kereskedelmi
Rt. létesülésében is. A pécsi kir. törvényszéknek pol-
gári és büntető ügyekben 1904-től 1916-ig állandó
hites irásszakértője volt. Midőn 1914 augusztus
havában a világháboru kitört, Visy László dr. a
város akkori főispánja és Nendtvich Andor dr.
polgármester őt kérték fel az elnöklésük alatt ala-
kult pécsi segélybizottság pénztárosává. A háboru
egész ideje alatt a helyi lapokban irt buzdító felhi-
vásai a hadbavonult pécsi polgárok családjai, az
elesettek özvegyei és árvái és a rokkantak segély-
alapja javára több mint félmillió koronát eredmé-
nyeztek. Ő volt, aki a hadisegélyezés nemes céljának
előmozdítására Pécssett rendezte az országban, de
együttal a hadviselő országokban is legelső hadi-
kiállítást, amely 1914 október 24-én nyílt meg a
Pécsi Nemzeti Casinóban. A polgármester által
ünnepélyesen megnyitott és 23 napig tartó kiállít-
ás anyagi és erkölcsi sikere minden várakozást
felülmúlt. Az ő nevéhez fűződik a pécsi mentő-
intézmény is.

FORBÁT ARNOLD

a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke.

Született 1867-ben. Középiskolai tanulmányait a nagyváradai premontrei főgimnáziumban, majd a wieni Kereskedelmi Akadémián végezte. Érettségi után több évet töltött külföldön tanulmányuton, főképp Svájc és Franciaországban. 1892-ben került Pécsre; mint a hírneves Wertheimer J. bornagykereskedő cég beltagja és később egyedüli tulajdonosa, a monarchia ezen egyik legnagyobb borexportüzletét vezette s évekig nagy küzdelmet folytatott a pécsi bor világhírének visszaállításáért. 1911-ben sikerült megszereznie a régi Hirschfeld-féle sörgyárat, melyet azután a Hazai Bank égisze alatt részvénytársasági alapra helyezve, a vidéki sörgyárak legmodernebbjévé rekonstruált. Annak jelenleg is ügyvezető alelnöke, úgy mint számos más iparvállalatnak és banknak igazgatósági tagja, alelnöke vagy elnöke.

Pécs város törvényhatósági bizottságának két évtized óta tagja, a Magyar Nemzeti Bank váltóbirálója, 1903 óta kamarai beltag, 1907-ben lett első ízben a pécsi Kereskedelmi és Iparkamarának alelnöke, 1908 és 1914-ben újból azzá választották.

A szerb megszállástól kezdve Zsolnay Miklós kamarai elnök távozása, majd halála után évekig egyedül vezette a Kamara ügyeit és képviselte a Kamarát a nemzetközi határmegállapító bizottság előtt.

Alelnöki minőségében a szerbek a pécsi kereskedőknek a szerbek ellen irányuló sztrájkja következtében le is tartóztatták. Később Pécs város küldöttégében Belgrádban azokon a tanácskozásokon vett részt, melyek Linderék uralmának megszüntetését célozták. — 1923-ban a Kamara elnökévé választották. — 1927-ben a Gyáriparosok Országos Szövetsége őt jelölte, mint a gyáripár vidéki képviselőjét felsőházi tagságra és a vidéki kereskedelmi és iparkamarák által mint választott felsőházi pótag, legtöbb szavazattal került ki az urnából.

206

Dr. mont. h. c. JICINSKY JAROSLAV

bányafőtanácsos, okl. bánya- és kohómérnök, a Dunagőzhajózási Társaság pécsi bányaműveinek igazgatója.

Született 1870-ben Polnisch Ostrauban, ahol atyja Jicinsky Vilmos mint bányaigazgató működött. Bánya- és kohómérnöki tanulmányait a leobeni (Steier) főiskolán végezte, okleveleit 1891-ben szerezte meg, majd a korneuburgi vasuti ezrednél tartalékos hadnagyi rangot nyert. Működését a witkowitzi bánya- és kohóműveknél kezdte, majd pedig 2 évi németországi működés után a rossitzi bánya- és kohómű társaságnál mint műszaki és kereskedelmi igazgató és cégvezető szerepelt. A rossitzi bányaművek állandó szakértője lévén, mint ilyen meglátogatta a Dunagőzhajózási Társaság pécsi bányáit és ezek korszerűsítése alkalmából nagyszámu műszaki feladatoknál nemcsak véleményezői, de tervezői megbízást is nyert, majd ennek keresztülvitelére 1913-ban tartósan szerződötve is lett. E téren az itteni bányászatnak kiválóan értékes szolgálatot tett a sokoldalú, külföldi szaktekintélyekkel ép úgy, mint szakbavágó cégekkel folytatott érintkezése és ama összeköttetései, amelyeknek létrejöttét viszont alátámasztotta dr. Jicinsky bányaigazgatónak lankadatlan

szakirodalmi munkássága is. Az itteni bányauzeme-
mek központosítását és korszerűsítését kiegészi-
tette az azelőtt eladhatatlan szénfajták nemesítése
által, úgy hogy ezek is ma már keresett cikkek let-
tek, nemkülönben központi villamosáramtelep léte-
sítése, végül pedig a lankadatlan törekvés által,
hogy mindig modernebb berendezésekkel fokozza
a rendkívül nehéz viszonyok között dolgozó bányau-
zem veszélyességét. Mindezzel természetesen az
egész vidék ipari és gazdasági helyzetét lényegesen
elősegítette. Emellett nem feledkezett meg a kü-
lönböző közjótékonyági és egyéb társadalmi ak-
ciók, főleg pedig a vallási és kulturális intézmények-
nek messzeható támogatásáról. A bányászat terén
kifejtett kiváló szolgálatai elismerésül 1909-ben
a bányatanácsosi címet, 1923-ban pedig a bányau-
mérnöki tudományok tiszteletbeli doktori címét
nyerte, utóbbit ama nagy érdemek elismerésül,
melyeket a részben idegen nyelvre is lefordított
és kutfő gyanánt elismert szakkönyvek megírása
által szerzett.

BLASCHEK ALADÁR

okl. bányamérnök, m. kir. bányatanácsos, az Első Dunagőzhajózási Társaság pécsvidéki bányaműveinek bányaiigazgató helyettese.

Született 1876-ban Körmenten (Vasmegeye). Iskoláit Kőszegen és Sopronban végezte, ahol katonai szolgálatának is eleget tévén, Selmechányán a bányamérnöki főiskolát végezte el.

1898. okt. 1-én a Salgótarjáni Kőszénbánya R. T. szolgálatába lépett és 1901-ig a salgótarjáni, majd 1904-ig annak petrozsényi központi mérnökségét vezette, 1904-től 1918 novemberéig mint bányaiigazgatóhelyettes üzemfőnöki minőségben működött. A háboru alatt a román betörés alkalmával a zsilvölgyi bányák védelmére hadbavonult és azok visszafoglalásáig a tűzvonalban volt, amiért a román megszállás elől nyugdíjaztatását kérte és visszatért a Dunántulra, ahol egy évig a Széniparegyesület ajkacsingervölgyi bányáinál mint bányaiigazgató, azután 4½ évig a Magyar Általános Kőszénbánya R. T. tatabányai üzeménél mint bányaiigazgatóhelyettes, 1924. augusztus óta pedig a pécsi bányaiigazgató helyettese.

A háboruban főhadnaggyá lett kinevezve és szolgálataiért signum laudissal a kardokkal, 1923-ban a m. kir. bányatanácsosi cím adományozásával lett kitüntetve.

OZANICH GYULA

DGHT. bányafőfelügyelő, a pécsi bányakerület főnöke.

Temesvárott született 1887-ben, ahol a főreáliskolában érettségi bizonyítványt szerzett; azután Selmezbányára a bányászati és erdészeti főiskolára került, ahol tanulmányait 21 éves korában befejezte 1908/09-ben Klosterneuburgban hidászönkéntes volt, ahonnan az autóosztaghoz helyezték át.

1909-ben mint bányasegédmérnök kapott állást a DGHT-nál; 1911-ben letette az államvizsgát és bányamérnöki oklevelet szerzett.

A háboruban, mint autóosztagparancsnok főhadnagyi rangot ért el.

Háboru után, mint bányafőmérnök Szabolcson működik és 1920-ban átvette a pécsi bányakerület vezetését, amely állásban jelenleg mint bányafőfelügyelő működik. Az ő gondnoksága alatt fejezték be a modern berendezésű „Gróf Széchenyi István aknát“, amelyet ez évben ünnepség keretében megszenteltek.

A szerb megszállás alatt részt vett a polgárőrség megszervezésében és a „fehérekkel“ összeköttetésben állott. A szerbek kétszer letartóztatták, de a bányagazgatóság és az angol kiküldött gyors beavatkozása folytán bántódás nem érte.

Mint bányakerületi főnök a társadalmi akciókból is kiveszi részét: a „Turul Sportegylet“ védnöke, a „Levente Egylet“ alelnöke, a „Bányászati Egylet“ titkára és több más egyesület működő tagja.

DR. GÜNTHER MIHÁLY

a Pécsi Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára

Született 1870-ben Győrben. Középiskoláit Győrött, egyetemet Budapesten és Kolozsvárott végezte. 1895-ben doktorrá avatták, majd a győri ker. betegsegélyező pénztár titkára lett. 1899-ben került Pécsre, mint kamarai fogalmazó, 1913-ban a kamara vezető titkára lett.

DR. VÉTEK JÁNOS

a Kereskedelmi és Iparkamara titkára.

1883-ban Kaposvárott született. Eleinte Pécsen mint tanító működött, majd a budapesti egyetemen doktorált, míg 1923-ban a kamara titkárává választották. Mint tanító 12 éven át a pécsi törvényszéken a kiskorúak bíróságán is működött. Egyébként testvérbátyja Véték György dr. kaposvári polgármesternek.

BAUMANN EMIL

v. nemzetgyűlési képviselő, vezérigazgató.

Zomborban 1881-ben született. Az ottani felsőkereskedelmi iskola elvégzése után a Pécsi Bőrgyárhoz lépett be. 1910-ben már a Mezőgazdasági Sörgyár vezérigazgatója és azóta kezeli a Baranyai Agrár Ipar R. T. ügyeit is. A Pécsi Takarékpénztár ügyvezető alelnöke. A Pécsi Kereskedelmi és Ipar-kamara iparosztályának elnöke, törvényhatósági és közigazgatási bizottsági tag. 1921-ben a II. kerület nagy többséggel pártonkívüli programmal képviselőjévé választotta. Elnöke a Pécsi Polgári Casinónak. Sokat tett a pécsi sport fejlődése érdekében is, a PSC. diszelnöke.

210

DR. WERNER ISTVÁN

a Pécsi Irodalmi és Könyvnyomdai Részvénytársaság
igazgatója.

Született Suhopoljén, 1898-ban. Iskoláit Pécsen végezte, utána Budapesten a Keleti Kereskedelmi Akadémiát. Államtudományi doktorátusát a pécsi egyetemen szerezte. A Pécsi Irodalmi és Könyvnyomdai Rt. igazgatója, mint ilyen, a „Pécsi Napló” kiadója.

FONAY LAJOS

a pécsi Székesegyházi uradalom jószágigazgatója.

Született 1867-ben baranyavármegyei Ócsárd községben. Középiskolai tanulmányait a pécsi ciszterci-rendi róm. kath. főgimnáziumban, gazdasági akadémiát pedig Keszthelyen végezte, ahol oklevelet is nyert. E tanulmányai után egy évi önkéntességének tett eleget. Pályáját a Székeskáptalan-uradalom bicsérdi gazdaságában, mint segédtsízt kezdte, majd fokozatos előléptetések után husz évi eredményes szolgálatára való tekintettel a pécsi székesegyházi uradalom számtartójává neveztetett ki. Majd további hat évi megelégedéssel teljesített szolgálatának elismerésül a Székeskáptalan előterjesztésére a pécsi püspök ugyanennek az uradalomnak központi gazdasági felügyelőjévé — 1925 július 30. napján különös méltánylást érdemlő, eredményes, buzgó szolgálatainak elismerése és méltánylása mellett ugyancsak a Székeskáptalan előterjesztésére gróf Zichy Gyula kalocsai érsek — az akkori pécsi megyéspüspök, jószágigazgatóvá nevezte ki. 34 éve megyei törvényhatósági bizottsági tag.

JUSTUS VLADIMIR

a „Baranyai Gazdák Részvénytársasága“ igazgatója.

Született Slebina pusztán 1874-ben. A pécsi kereskedelmi iskola elvégzése és egyéves önkénteskedése után 1895-től kezdve a 2000 holdas zala-lövői birtokon kezdetben mint segédtsízt, később 1898-tól, mint önálló rendelkező tsízt teljesített szolgálatot. Ezen állásában merkantilis tevékenységet is fejtett ki az intenzív mezőgazdasági üzemmel kapcsolatban szeszgyár és szeszfinomító kereskedelmi ügyeinek önálló lebonyolításával. A birtok tulajdonosának személyében beállott változás folytán 1913-ban ezen állástól megvált s Szily Tamás Baranyamegye akkori főispánjának és a Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület elnökének meghívására elvállalta, — mint cégtárs, beltág, — az ujonnan létesített „Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület Áruosztálya m. b. t.” szervezését és vezetését. Ezen áruosztály 1922. január hó 1-én átalakult „Baranyai Gazdák Részvénytársasága” céggé, mely azóta a Dunántul hason szakmájú vállalatai mellett a legelsők közé küzdötte fel magát. Tagja Pécs szab. kir. város törvényhatóságának.

HAMERLI JÓZSEF

a „Pécsi Kereskedők Testülete” elnöke.

Régi pécsi kereskedő család leszármazottja. Ma nemcsak Pécsnek, hanem az egész Dunántul legelőkelőbb vaskereskedelmi cégének tulajdonosa. Liberális gondolkozású, a haladást megértő és a közért áldozatokat hozó kereskedő. Elnöke a „Pécsi Kereskedők Testületé”-nek és sok más egyesület választmányi tagja.

RAUCH JÁNOS

a Városi Villamos Vasut igazgatója.

Született 1865-ben, Cservenkán, Bácsmegyében. Középiskoláit Szegeden és Pécsen elvégezve a budapesti műegyetemre iratkozott be, ahol 1890-ben diplomát nyert. Egy ideig magánvállalatnál működött, majd 1891 októberében Pécs városához került I. o. mérnöki minőségben. 1894-ben hivatalvezető főmérnök lett és 1921-től — 1925-ig vezetés alatt állott a gázgyár és a villamos vasut is. 1925-ben lemondott a hivatalvezetői állásról és azóta a villamos vasutak igazgatója.

ROBOZ JÓZSEF

a Magyar Nemzeti Bank pécsi fiókintézetének főnöke.

Született 1878-ban Ménfőn, Győr m. Tanulmányait Pozsonyban és Budapesten végezte. 1900-ban nevezetett ki tisztviselővé az Osztrák Magyar Bankhoz, egy évig Bécsben, majd Pécsen teljesített szolgálatot. 1912-ben az újonnan felállított lugosi fiókintézet főnökhelyettesévé nevezetett ki, 1917-ben újból Pécsre helyeztetett át, ahol mint főnökhelyettes, majd mint főnök teljesít szolgálatot.

DR. DEUTSCH ZSIGMOND

ügyvéd és téglagyáros.

Született Pécsen 1872 február 29-én, 1898—1918-ig ügyvédi gyakorlatot folytatott. 1918 óta az Első Pécsi Mész- és Gőztéglagyár rt. vezérigazgatója, mely részvénytársaság 1919-ben megszűnt és azóta az Első Pécsi Mész és Gőztéglagyár Dr. Deutsch magáncéggé átalakult, illetve tulajdonosa, ki ezen idő alatt a téglagyárát legmodernebb gépekkel felszerelve fejlesztette és átalakította, úgy hogy ma a Dunántul egyik legnagyobb és legmodernebb gyárává fejlődött. 1900. év óta Pécs város törvényhatósági bizottságának, 1907 óta a Pécsi Izr. Hitközség elöljáróságának tagja, 1922. év óta a Pécsi Izr. Szentegylet elnöke.

MÁROVITS ANDOR

építési vállalkozó.

1892-ben Pécsen született. A felsőipariskola elvégzése után állásba ment és 1917-ben már önállóvá vált. Ma a legnagyobb pécsi építési vállalkozó. 1919-ben a P. S. C. elnökévé választotta, 1921-ben megalapította az Iparos és Bőrgyári Torna Clubot, amelynek 1925-ig elnöke volt. Ezután egy időre visszavonult a sportélettől, míg 1927-ben a Pécs-Baranya Proficlub választotta meg elnökévé. Az Iparosok Olvasóköreinek elnöke és törvényhatósági bizottsági tag.

Legutóbb az Ipartestület egyhangulag elnökévé választotta.

ERDŐSI EMIL

az „Iparosok Lapja“ szerkesztője.

Pécsett, 1895-ben született. A cisztercita gimnáziumban érettségizett. Pályáját Tolnamegyében Máza községben, mint segédjegyző kezdte meg. Katonai szolgálata alatt kitanulta az asztalosmesterséget és mint az első pécsi iparosszervezet a „Pécsi Asztalosmesterek Szövetsége“ jegyzője, résztvett az „Iparosok Szövetsége“ megszervezésében, melynek főtitkára lett. 1920-ban megjelentette az „Iparosok Lapja“ c. szaklapot, amelynek azóta felelős szerkesztője. 1922-25-ig „Pécsi Lapok“ c. napilap felelős szerkesztője volt. Jelenleg főtitkára a „Magyar Kádáriparosok Országos Egyesületének“ és jegyzője a Pécsi Ipartestületnek. Ugyancsak ő szerkeszti a „Magyar Kádáripár“ c. szaklapot is.

JUSZTUSZ MIHÁLY

mérnök.

Ő alapította az Apollo projectograph Rt.-ot, amely ma a vidék legnagyobb mozivállalata. Jelenleg az Apollo és Park filmszínháznak főrésztvényese és elnökgazgatója.

LITKE LŐRINC

a „Korzó“ kávéház tulajdonosa.

1874-ben született Pécsen. A kereskedelmi iskola elvégzése után önkéntesi évét szolgálta le, aztán a pezsgőgyárban működött 1909-ig. Ettől kezdve, a háború kitöréséig Kaposvárott gyógyárunagykereskedése volt. A háborúba mint hadnagy vonult be és főhadnagyi rangban szerelt le. A háború után Franciaországban, Bordeaux, Epernay, Champagne, Aix vidékén a szőlészetet tanulmányozta és az ott szerzett tapasztalatai alapján exposét nyújtott be a földművelésügyi minisztériumhoz a szőlőkultúra fellendítése érdekében.

Az 1907. évi pécsi országos kiállításnak cszméje tőle ered, a szervezés és a keresztülvitel is az ő érdeme. Puritánságára jellemző, hogy a kiállításon szerzett érdemeiért a Ferenc József-rendre terjesztették föl, de nem fogadta el.

Érdemei közé tartozik, hogy eltöröltette Pécsen a borraivaló-rendszert és hogy Glück Frigyes-sel együtt megalapította a pincér-tanonc-szakiskolát, melynek 1920-ban elnöke is volt.

Jelenleg tulajdonosa a Corzó kávéháznak, mely teljesen hozzátartozik Pécs városához.

ROSTÁS GEZA

tüzoltóparancsnok.

Született 1864-ben. Az Önkéntes Tüzoltó Teseletbe, melynek parancsnoka Vaszary Gyula rendőrkapitány volt, 1888. évben mint tüzoltó lépett be. Ebben az időben a tüzoltás a rendőrség hatáskörébe tartozott s a város tanácsa által kijelölt rendőrkapitány egyben tüzoltóparancsnok is volt. Vaszary Gyula utódja Reeh György r. kapitány parancsnoksága alatt 1893-ban szakaszparancsnokká, 1897-ben Oberhammer Antal parancsnoksága alatt segéd-tisztté lépett elő, majd pedig 1900-ban Oberhammer Antal lemondása folytán Schulcz Ferenc r. kapitány vette át a parancsnokságot, aki Ruprecht Ferdinánd alparancsnok elhalálozása után alparancsnokká nevezte ki. 1905—1906 években már a hivatásos tüzoltó legénység elméleti és gyakorlati oktatását végezte. 1907-ben rendezett kiállításon felállított tüzőrség felelős parancsnoka lett és 1909-ben választották meg parancsnokká, ez idő alatt a Szatmáron tartott Országos Tüzoltó nagygyűlésen volt s megválasztását a nagygyűlésnek küldték meg kézbe-

sítés végett. Az országos tűzoltó szövetség által 1911-ben rendezett és 1912-ben tartott magasabb tűzoltói tanfolyamokat végezte.

A város Tanácsa látván a tűzoltó ügy iránti nagy érdeklődését, széleskörű működését, szak tudását, rátermettségét, 1912. évben a hivatásos tűzoltóság vezetésével bízta meg, amely ma is vezetése alatt áll. Schulcz Ferenc a város és tűzoltói által rajongva szeretett főparancsnok halála után az Önkéntes Tűzoltó Testületet átszervezte és 1919-ben az első elnök és választmány megkezdte működését.

Az önkéntes tűzoltó testület parancsnokságáról a hivatásos tűzoltóságnál felszaporodott munkák miatt 1925 évben fiatalabb erők javára lemondott, de ugyanekkor az Önkéntes Testület főparancsnokává választották meg. Ő felsége 1911. évi május 27-én Gödöllőn kelt legfelsőbb elhatározásával a tűzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített érdemes tevékenység jutalmazására díszérmét alapított, mely érmét 1916 április hó 18-án a főispán úján kapta meg.

226

SZILAS REZSŐ,

a „Pannonia Sörfőző“ Rt. igazgatója.

Született Mágocson, 1888-ban. Tanulmányait Pécsen, majd Temesvárott végezte. 1913 óta áll a Sörfőző szolgálatában. Igazgatói működése alatt a sörgyárat magas nivóra emelte. Az ő érdeme, hogy a pécsi Pannonia Sörfőző az ország egyik legjobb gyára.

ALT JAKAB

kereskedő.

Született Hercegszöllösön, Baranya m. 1848-ban. Budapesten tette le a kereskedelmi érettségét 1861-ben. Azután szüleinek Hercegszöllösön levő üzletében szerzett gyakorlatot. 1869-ben önállósította magát Pécssett, hol is nagykorusítása után megalapította a mai Alt és Böhm céget. A Pécsi Kölcsonös Segélyző Egyletnek bizottsági tagja volt 30 évig, a Pécsi Keresk. és Iparbank fel. biz. elnöke, több társadalmi egyesület vezető tagjai között foglal helyet.

FÜRST GYULA

ker. tanácsos.

Született Pécsen 1869-ben. A pécsi főreáliskolában 1888-ban tett érettségit mint prematurus. Jogi tanulmányait a budapesti tudomány egyetemen, részben külföldön végezte, majd 1901-ben átvette atyjának Pécsen évtizedek óta fennálló szállítási üzletét. A szerb megszállás alatt egyike volt annak a hat pécsi polgárnak, kik Makai István helyettes polgármesterrel együtt vállalták a szerződést a „Pécs magyar és magyar fog maradni” proklamációért. Ezért a szerb hadbíróság elé került, mely azonban felmentette társaival együtt. A megszállás után volt vállalatát a Pécsi Kereskedelmi és Iparbank részvénytársasággá alakította át, melynek vezetésére meghívást nyervén, mint igazgatója a vállalatnak ma is kereskedelmi tevékenységet fejt ki.

1916-ban Károly király kir. kereskedelmi tanácsosnak nevezte ki. 1905 óta választott tagja a városi törvényhatóságnak, melynek bizottságaiban intenzív munkát fejt ki. 1918-ban megalapította a Pécsi kereskedők testületét, melynek azóta is elnöke.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés 1923-ban központi alelnökének választotta meg, mely minőségében országos érdekű munkát végez.

KRISTÓF KÁROLY

építési vállalkozó.

Született 1888-ban Várpalotán.

Pécsre került 1913-ban mint a máv. üzletvezetőség magasépítési előadója. A máv.-nál 1924-ben nyugdíjba vonult és azóta mint önálló építési vállalkozó működik. A pécsi sportéletbe 1919. év folyamán kapcsolódott be, mint a működését újból megkezdő Pécsi Atlétikai Club titkára. A nehéz viszonyok közt is újra szervezte a club működését és a megszállás alatt tevékeny részt vett az MLSz. pécsi kerületének megalakításában. Jelenleg a Délnyugat-magyarországi Labdarúgók Szövetségének ügyvezető társelnöke és a PAC atletikai szakosztályának elnöke.

MADARÁSZ JÓZSEF

szabómester.

A baranyavármegyei kis Szárász községben 1883 szeptember 23-án látott napvilágot Maráth József, a későbbi Madarász József. Mágocs község szabómesetere fogadja fel inasul s kitanítja mesteriségére úgy, hogy rövidesen a legelső budapesti szabócégek versenyeznek munkájáért. Alig tölti le katonáéveit, Budapest egyik legnagyobb férfidivat cége, Jellinek Ede és Társa cég üzletvezetőjéül alkalmazza. Önállóságra törekvő ambíciója Pécsre hozza, ahol 1913. évben Hohner Józseffel társulva, megalapítja az egyik legjobb márkájúvá kinőtt Madarász és Hohner egyenruha és polgári szabóságot.

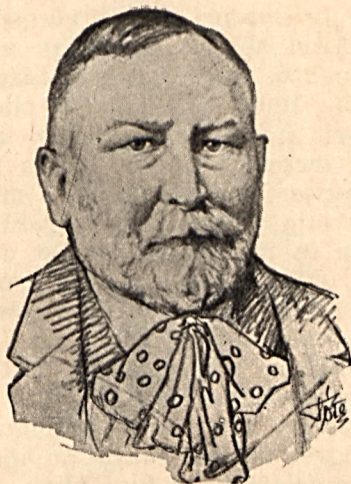
A világháború kitörése katonai szolgálatra hívja s a mozgósítás első napjától a leszerelés utolsó napjáig szolgál az 52. gyalogezred kötelékében, melynek népfőlkelő őrmestere volt. A háború befejeztével visszatért műhelyébe. Megszüntette társas viszonyát és saját neve alatt kifejlesztette Pécs legszebb és legnagyobb szabóüzemét.

Az 1918 novemberében kialakuló iparosmozgalmak első frontharcosa. A Pécsi Ipartestület alelnöke. A szabóiparosok ipartársulatának lelkes vezetője. A pécsi iparosság reneszánsz mozgalmában vezérszere-

pet játszik. Ez emeli 1920 márciusában a Pécsi Ipartestület elnöki székébe.

Az országos iparosmozgalmak megbecsült vezetője. Az Ipartestületek Országos Szövetsége alelnöke volt. Az 1926. évi országgyűlési választások alkalmával Pécs város polgárságának bizalma iránta is megnyilatkozik. Nevét oly értéknek tekintették, hogy felvették arra a lajstromra, mely mögött a város nagy többsége állván, az a legszebb győzelemre vitt. Mint polgárember tagja majd minden társadalmi és jótékony társulatnak, egyesületnek. Alelnöke volt a pécsi iparos és kereskedő tanonciskolai felügyelő bizottságnak, a Keresztény Nemzeti Ligának. A Pécsi Iparosok Olvasóköre, Budai Külvárosi Katholikus Kör, Kath. Legényegylet, Polgári Kaszinó választmányi tagja, a Pécsi Polgári Daloskör v. elnöke, majd választmányi tagja. Tagja volt a pécsi adófelszólamlási bizottságnak is.

1926 januárjában épen tulzott ipartestületi munkálkodása közben erős hülés érte. Ágynak dőlt s csak az a szeretetteljes ápolás mentette meg, melyet őt rajongásig szerető családja részesítette. Meggyógyult, 1927 telén újra kitört rajta még ifjúkori tüdőcsuchurutja. Ennek gyógyulását kereste a szépséges Mecsek fenyvesében, de innen is elhozta a Testületéért való munkálkodni akarása. Szívvel-lélelkel, ujult erővel látott abbahagyott munkája után és senkisem hitte, hogy napjai még vannak számlálva. Recitíva következett be. A viruló férfiú napról-napra esett össze. Csak amikor teljesen ki-dőlt a munkabírók sorából, szánta reá magát arra, hogy Abbázia üde levegőjében megkeresse gyógyulását. Csalódott. Napról-napra jöttek a rossz hírek, míg február hó 16-án hűségess hitvese hazahozta — meghalni.

HAMERLI IMRE

1867—1927.

Keresk. tanácsos, a városi közig. bizottság tagja.

Született Pécsen 1867 aug. 29. Tanulmányait Pécsen kezdte, majd a bécsi Kereskedelmi Akadémián végezte be. Egyideig atyjának, Hamerli Jánosnak bécsi fióküzletét vezette, majd hazajött, hogy egészen átvegye az üzlet és a keztyügyár vezetését. Üzemét külföldi tapasztalatai alapján átszervezte és nagy iparteleppé fejlesztette ki. A kereskedelemben elért sikereinek jutalmazásáért a „Kereskedelmi Tanácsosi” címet kapja. Azonban ezek az elért eredmények nem elégitik ki. Hajlamai a közélet felé hajtják. Először 1908-ban lép fel képviselőnek 48-as függetlenségi programmal, dr. gr. Zichy János néhány szótöbbséggel elnyeri előle a mandátumot. Ez a balsiker nem csüggeszti el őt, hanem annál szívósabb kitartásra ösztökéli. Ezután minden választásnál fellép, mint a jogok, a szabadság és a függetlenség harcosa. Sajnos, nem tudott bejutni az országos politikai életbe, de annál élénkebben vett részt a város közigazgatási és politikai mozgalmában. Halála napján ő volt a városi közigazgatási bizottság legrégebb választott tagja. A pécsi országos kiállítás megszervezésében és létre-

hozásában nagy szerepet vitt. A városi bizottságban nagy aktivitással harcolt állandóan a közérdekért. Önzetlenségének és nagy szívének bizonyosságát adja akkor, mikor 1908-ban minden ellenszolgáltatás nélkül átveszi a Matessa árvaház gondnokságát, melyet nagy szeretettel vezet halála napjáig.

Szabadságszeretetének és izzó magyarságának szép példáját adja a város szerb megszállása alatt. — Szókimondása és magyarsága miatt a szerbek először 8 napig, majd a nagy sztrájk egész ideje alatt börtönben tartják. A megszállás egész ideje alatt mint tusz szerepel. Ő fogalmazta azt az emlékezetes és szép felhívást a magyarokhoz, melyet az összes társadalmi egyesületek aláírtak.

A megszállás után újra hatalmas energiával és önzetlenséggel vetette magát a közéletbe, hogy az ország ujrafelépítést mindjobban elősegítse. — Nagy és nemes szíve vitte a sirba. Váratlan halála 1927 okt. 15-én, országszerte nagy megdöbbenést keltett.

Példátlanul impozáns részvét kísérte utolsó utjára ezt a közérdekért való harcok bajnokát, a szeretet és önzetlenség örök apostolát.

PÁLL ÖDÖN

törvényhatósági bizottsági tag, kereskedő.

Született Ruszkabányán 1886-ban. Iskoláit Ruszkabányán és Szegeden végezte. Pécsen 1913-ban nyitott ruhaüzletet, amely ma a város legelőkelőbb cégei közé tartozik.

Tagja a törvényhatósági bizottságnak és egyik lelkes mecénása a színészetnek. Komoly, intelligens és modern gondolkozású kereskedő.

BOROS MIKLÓS

a „Magyar Általános Hitelbank“ pécsi főnöke.

1893-ban Debrecenben született. A kereskedelmi akadémia elvégzése után a Hitelbank kötelékébe lépett be. A háborut elejétől fogva végig küzdötte mint főhadnagy és több katonai kintűtetést szerzett. 1920-ban cégvezetőnek léptették elő, majd 1922-ben Pécsre nevezték ki helyettes főnöknek. Végül ez év januárjában a pécsi fiók főnöke lett.

János ENGEL JÓZSEF

magy. kir. udv. tanácsos.

1851-ben született Pécsen. Iskoláit Pécsen és Bécsben elvégezve, belépett atyja fakereskedésébe. Tevékeny részt vett úgy az üzlet, mint a gyár fejlesztésében, a komlói szénbánya feltárásában stb. Tagja a város törvényhatósági bizottságának, a X. izr. hitközségkerület elnöke stb. Irodalmi munkásságot is fejtett ki. Első füzeté 1869-ben jelent meg: „A zsidóság a zenében” címmel. (Wagner Richárd röpirata ellen.) Írt három nagyobb drámát: „A Maránok” és A kabbalista c. A római kalmár, Shylock ősalakja. A meiningeni uralkodó herceg a szászernesztini házirend lovagkeresztjével, a szerb király pedig a Takova rend középkeresztjével, a Vörös-keresztgyelet diszoklevéllel tüntette ki. Az udvari tanácsosi címet 1910-ben adományozta Ferenc József, a közélet és a közgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül.

jánosi ENGEL RÓBERT DR.

gyáros.

Született Pécsen, 1883. augusztus 3-án. Középiskolai tanulmányai során az irodalom lett kedvenc tárgya és áttanulmányozta a világirodalom csaknem összes remekeit. A jogi doktorátust 1905-ben, az ügyvédi oklevelet 1910-ben szerezte meg. Önkéntesi évét a pécsi 52. háziezrednél szolgálta, míg a világháboruban mint 19-es népfőlkelő honvédtiszt vett részt; három téli hadjáratot töltött az orosz, majd a román harctéren, honnan kitüntetéssel tért haza. 1906-ban lépett be a nagyatyja által alapított Engel Adolf és Fiai pécsi cégbe; a cég helybeli gyárának és az azzal kapcsolatos gőzfürdőnek ügyvezetésében harmadik évtizede vesz tevékeny részt. Sokat járt külföldön. A wembleyi (birodalmi) empire kiállításról több felolvasást tartott és előszeretettel foglalkozik az angol közéleti eseményekkel. Tagja Pécs város törvényhatósági bizottságának, a pécsi Izr. Hitközség képviselőtestületének és évek óta elnöke az ebben működő tudományos egyesületnek, az Izr. Biblia Társulatnak, melynek felolvasói asztalánál is többször jelent meg irodalmi értékű felolvasásokkal.

Felesége az ezen műben külön ismertetett kiváló szobrászművésznő: Engel-Baiersdorf Erna.

ANTAL JENŐ

okl. gazda, a Dunántuli szállodai és élelmiszerüzemi Rt. elnökvezérigazgatója, Harkány gyógyfürdő bérlője

Született Pusztaalsóbogát Somogy megye 1881-ben. Középiskolái elvégzése után a keszthelyi m. kir. gazdasági akadémiára iratkozott be, ahol oklevelet nyert. A háborut végig küzdötte.

Állandóan nagyobb szállodai és fürdővállalata voltak u. m. : Keszthely fürdőtelepe, a nagykanizsa Szarvas Szálloda stb.

Zala és Baranyavármegye törv. hat. biz. tagja, Nagykanizsa város képviselőtestületének tagja.

A nagykanizsai Gazdasági Takarékpénztár felügy. biz. tagja, a nagykanizsai Forgalmi Bank ig. tagja, a Nagykanizsai Torna Egylet tiszteletbeli elnöke, a Pécsi Sport Club társelnöke. A Soproni Keresk. és Iparkamara területére a szállodai, kávéházi és vendéglői szakma *mester vizsgáztató bizottság* elnöke.

GRAUMANN GUSZTÁV

gyáros

Pécsett 1885-ben született. Tanulmányai elvégzése után, atyja iparát tanulta, 1900-ban Németország nagyobb városaiban fejlesztette tudását, majd 1902-ben hazaérkezett, s itt folytatta a hentesipart. Az 1907. évi országos kiállításon ipartemékeiért kitüntették. Az üzem az apa és fia ambíciója és tapasztalataik által rohamosan fejlődött. Gépek, hűtők kerültek elő a régi primitív berendezések helyébe. 1915-ben katonának vonult be, s a harc-téren, mint ágyukezelő altiszt megsebesült. A háboru alatt elcsenevészedett üzemét újból teljesen rendbe hozta. A megszállás alatt nagyon sokat szenvedett a szerbektől. Ennek megszűnte után, kitűnő üzleti érzékkel megteremtette a pécsi zsir exportját, amely nagyszerű külföldi összeköttetéseinél fogva rendkívül kedvezően indult. A budapesti állatkiállításon minden évben díjakat nyert. Minden jótékonyságban kiveszi a részét. 17 éves kora dacára is képzett mester, aki hivatva lesz a gyárat egykor maga tovább vezetni.

RUZSINSZKY BÉLA

Pécs I. kerületének törvényhatósági bizottsági tagja.

1871-ben született Pécs-Rácvároson. Gimnáziumi tanulmányai elvégzése után a műasztalosipart tanulta ki. Felszabadulásakor Ausztriát is bejárta, hogy tudását és látókörét szélesítse. 1902-ben önállósította magát. 1903-ban kezdődött a tulajdonképeni nyilvános szereplése. Ebben az évben vetette meg alapját a pécsi ker. szoc. mozgalomnak, melynek további életében állandó élénk tevékenységet fejtett ki, mint annak főtitkára. A ker. szoc. egyesület, a szakszervezetek és a párt alapításában a legfőbb szerep néki jutott. Majd 1921-ben történt erős nézeteltérés következtében a párt vezetőségi tagságáról lemondott és a párt kötelékéből kilépett. 1904-ben Pécs I. kerülete beválasztja a törvényhatósági bizottság tagjai közé. 1919-ben megalakult a Pécsi Iparosok Szövetsége, mely őt elnökévé választja. A pécsi ipartestület átreformálása és az Iparosok Lapja megalapítása is az ő nevéhez fűződik. 1925-ben élénk tevékenységet fejt ki az iparosság országos megszervezése munkájában. Az Ipartestület Országos Szövetségébe 1923-ban társelnökké és a nagyválasztmány tagjává választja, mely tisztséget 1927. évig viseli.

CSUKÁS ZOLTÁN

bádogos és csatornázási vállalkozó.

Született Almáskeresztúron Somogy megye. Gimnáziumi tanulmányait Szentesen végezte. Pécssett Kummer András bádogos mesternél nagy kedvvel és ügyes szorgalommal tanulta szakmáját. Felszabadulva vágyai Bécs és más nagyobb városokba vitték. Világtapasztalatai után Pécsre visszatérve mindjárt a restaurálás alatt álló pécsi székesegyház vörösréz fedési munkálataival bizatott meg. Azóta iparát folyton fejlesztette és a mai kor igényeinek mindenben megfelelő üzletkörrrel dicsekedhet. Már 1888-ban a pécsi ipari és mezőgazdasági kiállítás vas- és fémipari csoportjának zsüri tagja és jegyzője volt. Utána számtalan kiállításon még Bécs, Berlinben is különféle kitüntetésekben részesült. Az 1907. évi pécsi felejthetetlen országos kiállításnak ő volt a kezdeményezője és a végrehajtó bizottságnak egyik legagilisabb tagja. Résztvett minden hazafias és különösen Pécs városát érdeklő közügyek munkájában. A pécsi ipartestületnek és a pécsi iparospártnak elnöke volt. A Magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyuletének szintén 28 éven át volt elnöke, a Pécsi Kölcsönös Segélyező Egylet igazgatóságának már 18 éve elnöke, a Pécsi Kereskedelmi és Iparkamarának beltagja, Pécs szab. kir. város törvényhatóságának választott tagja, stb.

GRUBER GYŐZŐ

kereskedő.

1881-ben, Igalban, Somogy megyében született. Pécssett érettségizett, a cisztercita főgimnáziumban, ugyancsak Pécssett végezte a jogot és államtudományi államvizsgát tett. Még mint jogász tagja lett a Pécsi Napló szerkesztőségének. Írásai gyakorta jelentek meg úgy a pécsi, mint a fővárosi lapokban. Két évtizeden át irt mindent: vezércikket, tárcát, regényt, riportokat, kroit, színházi és művészeti kritikákat. Azután jött a nagy világhégés, amely őt is az első vonalba szólitotta. A világháborút mint a cs. és kir. 26. vadászászlóalj tisztje küzdötte végig 34 hónapos frontszolgálattal.

Itthon a forradalom fogadta. Rövid ideig visszaült még a redakcióbeli asztala mellé, de az a toll, amely csak tudással, megfontoltsággal és szeretettel tudott minden jó ügyet szolgálni, nem tudott beleilleszkedni abba, hogy szimpla antracén tinta helyett epével, méreggel, vagy vérrel írjon. Hátat fordított az ujságírásnak és a király uccában cukorkaüzletet nyitott. Előkelő üzlete már hatodik éve áll fenn és azóta már ez az üzlet is fogalomná nevelődött Pécssett.

És ma a toll embere édességgel szolgál a közönségnek ebben a keserü világban.

LENHARDT JÁNOS

hangszerkészítő, hárfagyáros.

Mollyfalván született 1880-ban. 1893-ban Szegeden a hangszerkészítést tanulja mesterénél, Braun Jánosnál. Hárfakészítéssel Pécsen próbálkozott először és 1924-ben, hosszas kísérletezések után, elkészült az első magyar hárfa. Hangverseny- és művész-hárfát eddig csak London, Páris, Chicagó készített és ezek a városok egy pécsi iparostól messze esnek. Nem tanulmányozhatta sehol a hárfagyárak berendezését, a speciális gépek szerkezetét. Saját eszére volt utalva. Hosszu, idegölő kísérletezések után megkonstruálta a gépeket, sőt később, mikor módjában volt külföldi gépeket tanulmányozni, észrevette, hogy az ő általa készített gépek sokkal jobbak, mint az angol, amerikai vagy a francia gépek.

A Zeneművészeti Főiskolának és a Bpesti Filharmonikusoknak szállított művész-hárfát; Jugoszlávia, Románia főbb piaca. Ismerik őt Olaszországban, Bajorországban, Németországban, Svájcban, Ausztriában, sőt Tokióból is érdeklődtek a hárfái után. Az Operaház, mely eddig Lipcsében javította a hárfáit, most Lenhardt-nál dolgoztat.

Hárfaiskolájában 40 növendéket tanít. Megalapította a Hárfa daloskört és elnöke annak.

Az 1907. évi országos kiállításon mesterhegedűi ezüstérmét, az 1926. évi mohácsi kiállításon hárfái aranyérmét nyertek.

36589

244